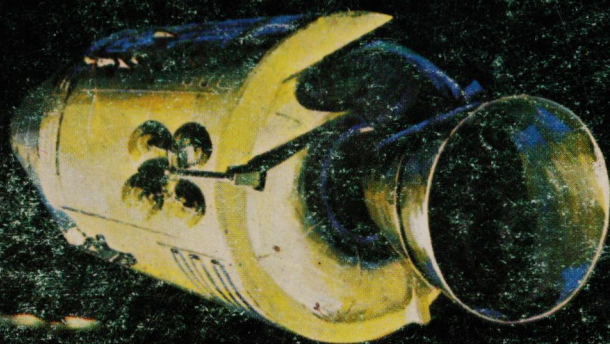

Bilgi Yayınevi
Çocuk Klasikleri

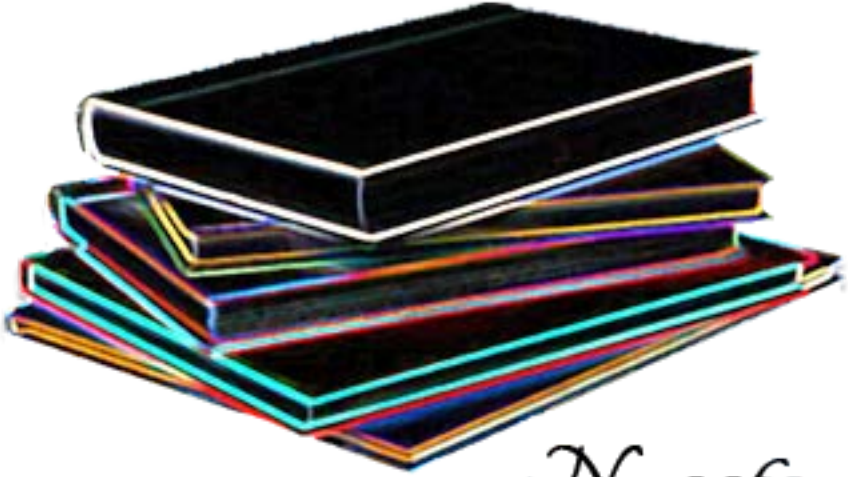
JULES VERNE

AYA YOLCULUK

BİLGİ YAYINLARI
ÇOCUK KLASİKLERİ

$f_k^{\star}$ KİTAPLIĞI

No: 0063

BİLGİ YAYINEVİ
Tunalı Hilmi Cad. 94
Telf: 26 60 48
Kavaklıdere - Ankara

Babıâli Cad. 19/2
Telf: 22 52 01
Cağaloğlu - İstanbul

JULES VERNE

AYA YOLCULUK

BİLGİ YAYINEVİ

TOPÇULAR ANILARIYLA AVUNUYOR

Topçular derneği üyeleri, her akşam olduğu gibi o akşam da çıtır çıtır yanan ateşin karşısında oturmuş, çene çalıyorlardı.

Üyelerin hemen hepsi iç savaşa katılmış, çoğu da yaralanmış eski savaşçılardı. Kiminin bacağı, kiminin kolu kopmuş, ilk bakışta görülemeyecek gibi bir yığın kusurlar da onlara bu savaştan bir armağan gibi kalmıştı.

Ancak ne var ki, savaşa adamakıllı alışmışlardı. Savaş bittikten sonra hepsi kendini sudan çıkmış bir balık gibi görmeye başlamışlardı. Çünkü savaş, onların doğal yaşamları olmuştu. Oysa artık savaş yoktu. Hareket, gürültü, kavga, heyecan... hiçbir şey yoktu.

Hoş, savaş olsa bile acaba içlerinden kaçını yendi den orduya alırlardı ki! Ama, bunları düşünen kim! Bizim topçular ağızlarını açtılar mı ya savaştan söz ederler, ya da toplardan, topların niteliğinden.

Aslında bu derneği bilimsel çalışmalar yapmak amacıyla kurmuşlardı. Ama bu bilimsel çalışma sözde kalıyordu. Dernek, eski arkadaşların bir araya gelip karşılıklı dertleşmelerinden başka bir işe yaramıyordu.

Tom Hunter, tahta bacağı şöminenin hemen kıyısına dek uzatmıştı. Biraz daha gayret etse o güzelim takma bacak çatır çatır yanacaktı.

— Öyle canım sıkılıyor ki, diyerek söze başladı. Sıkıntidan ölmek üzereyim. Ne sıkıntılı, ne tatsız bir yaşam bu! Nerede o eski günler...

Onu dinleyenler iç çektiler. Kimi sesli, kimi sessiz «Nerede o eski günler» dediler.

Bilsby'nin kolları yoktu. Her iki kolunu da savaşta kaybetmişti. Ama bundan üzüldü bir durumu yoktu.

— Ah, dedi, savaş olsaydı, biz de durmadan yeni yeni toplar icad ederdik. Madeni eritip topu döktün mü, hemen sürerdik yeni topumuzu ateş hattına. Sonra da ilk mermiyi denemek için düşmana ateş ederdik. Şimdi öyle mi ya. Sayın generallerimiz masalarından kalkmak bilmiyorlar. Her şey kâğıt üzerinde. Tüm komutanlar tek şeyle ilgileniyor. Yazmak, çizmek...

Yarbay Blomsberry, arkadaşını doğruladı:

— Haklısın, dedi. Bunca canlı bir yaşamdan sonra aylak aylak oturmak gerçekten çok can sıkıcı. Can sıkıntısından boğuluyorum adeta.

Maston başını kaşıdı. Ama, burada biraz açıklama yapmak gerekecek. Çünkü Maston'un kafasının büyükçe bir bölümü, aldığı yara sonucu kopmuş açılan boşluk reçineyle, bir takım madenlerle sıvanmıştı. Eline gelince, bilekten koptuğu için, yerine bir çengel takılmıştı. Bu durumda, Maston, kafasındaki reçineyi bir çelgelle kaşıdı, demek daha doğru olacaktır.

— Savaş çıkacağı falan da yok, dedi, bu gidişle. Yepyeni bir top yapmak için öyle parlak bir projem var ki... Hoş, ben gene de çalışıyorum. Projemle ister ilgilenirler, ister ilgilenmezler.

Arkadaşları merakla doğruldular:

— Nasıl bir top Maston?

Maston gördüğü ilgiden hoşnuttu. Daha çok ilgi çekmek için bir süre susmayı uygun buldu.

— Nasıl bir top! Anlatsana Maston.

Maston yarattığı etkiden çok mutluydu:

— Neye yarar, dedi. Uzun süredir çalışıyorum. İnceledim. Tüm hesaplarını yaptım. Her şey hazır. Ama, eminim boşuna yoruluyoruz.

Tom Hunter arkadaşını doğruladı:

— Haklısın, dedi. Bize bundan böyle yapacak tek iş var. Tarlada karga bekçiliği yapmak. Ya da evde hanımların yün sarmalarına yardımcı olmak.

Maston hiddetle haykırdı:

— Demek bundan sonra toplarımızla ateş etmeyeceğiz, top mermilerinin gökyüzünü bir şimşek gibi delip geçmesini izlemeyeceğiz, öyle mi!...

Arkadaşlarının kendisini ilgiyle izlediklerini gören Maston daha da yüreklendi. Ne de olsa topçu. Kendi kendine komut verir: «Ateş serbest...»

— Eğer, diye haykırdı, eğer topumu denemek müsaadesi vermezlerse bu dernekten istifa ederim. Gider çöllerde, kumlar arasına gömülür kalırım.

Onu dinleyenler de kendi kendilerine «atış serbest» komutu vermiş olmalıydılar. Çünkü, bir koro gibi haykırdılar:

— Hiç üzülme Maston, biz de senin ardından geliriz. Biz de böyle yaşamadansa kumlara gömülmeye razıyız.

O akşam hepsi bu konuda ileri geri söylendiler. Dernekten kırık, umutsuz bir durumda ayrıldılar. Ama ertesi sabah hepsinin evine gelen bir mektup, onlarda bambaşka bir hava estirdi. Sanki birdenbire beş on yaş gençleşmiş gibi oldular. Yaraları, sakatlıkları, hastalıkları aniden ortadan kalkmış, herbiri çakı gibi genç birer topçu subayıydılar.

Dernek üyelerini böylesine etkileyen mektup, dernek başkanı İmpey Barbicane'in imzasını taşıyordu:

«Sayın üye,

5 Ekim günü yapılacak olağanüstü toplantıya çağrılısınız. Bu toplantıda, sizleri çok yakından ilgilendirecek bir konu üzerinde konuşulacaktır.

Bu toplantıya katılmanızı önemle rica eder, saygılar sunarım.»

Tüm üyeler mektubu okuduktan sonra derin derin düşünmeye başladılar. Kendilerini çok yakından ilgilendirecek bu konu ne idi? Ne olabilirdi? O gün, günlerden 3 ekimdi. Toplantı 5 ekimde olduğuna göre daha iki gün vardı.

Bu iki gün topçulara öyle uzun geliyordu ki, iple çekmek ne kelime, mümkün olsa günleri bucurgatla çekeceklerdi.

AYA GİTMEK İSTEYENLER

Akşam saat yirmide derneğin salonu hınca hınç dolmuştu. Baltimor'da oturan tüm üyeler başkanın çağrısına uymuşlardı. Başka kentlerdeki üyeler de çeşitli araçlarla yola çıkmışlar, kente gelir gelmez doğruca buraya koşmuşlardı.

Salon oldukça genişti. Ancak gelenler o kadar çoktu ki, kısa bir süre sonra hınca hınç doldu. Sonradan gelenler önce koridoru doldurdular. Daha sonra gelenler koridorlara da sığmadıklarından bahçeye doğru yerleştiler. Daha sonra gelenler, bahçeye girme olanağı bile bulamadılar.

Üyelerin durumu böyleyken, kentin ileri gelenleri, kulağı delikleri, dedikodu meraklıları da binanın

Topçular Derneği Başkanı Barbicane'in önerisi tüm üyeleri heyecanlandırmıştı.

çevresinde dolanıyorlar, toplantıdan bir haber sızdırmak için dolaşıp duruyorlardı.

Salonun dekoru pek gözkamaştırıcı idi. Çünkü salonda yanyana sıralanmış sütunlar, güllelerin üst üste konmasıyla yapılmıştı. Duvarlarda da her tür silah koleksiyonu sergileniyordu. Tavan dökme motiflerle süslenmiş bir kubbeydi. Avizeler bile çeşitli silah biçiminde yapılmıştı. Namlusu yere doğru çevrilmiş yüzlerce tabanca ağızından hava gazı alevleri ortalığa yayılıyor, salonu aydınlatıyordu.

Salonun dip tarafında başkanla yardımcıları oturuyorlardı. Onların oturduğu yer de bilinen masalardan değildi. Birkaç top namlusu yere dikine oturtulmuş, üzerine de bir saç levha konulmuştu. İşte, başkanın oturduğu masa böyle ilginç bir masaydı.

Başkan kırk yaşlarında sakin görünüşlü, sert yapılı bir adamdı. Yaşamı boyunca her işini zamana uydurarak yapmıştı. Bir dakika değil, saniyeler bile onun için çok önemliydi. Bu bakımdan her sözünü daima bir zaman ölçüsüne bağlar, buna da tam anlamıyla uyardı.

Oturduğu yerden, salonu dolduran arkadaşlarına bakıyor, uğultunun dinmesini bekler gibi görünüyordu. Salonda herkes birbirine birşeyler soruyor, toplantının amacını tahmin etmeye çalışıyordu. Bu nedenle de uğultu bir türlü dinmek bilmiyordu.

Kimileri de başkanın yüzüne bakarak, bir anlam çıkarmak, birşeyler öğrenmek istiyorlardı. Ama başkanın yüzü bir duvar kadar sessiz ve anlamsızdı.

Hava giderek gerginleşiyordu. Herkes, şu toplantı başlasa da konunun ne olduğunu öğrensek, diye sabırsızlanıp duruyordu.

Büyük saat özel çanı ile sekizi vurduğunda tüm uğultu birden kesildi. Herkes nefes almaktan korkar

gibi sustu. Salon derin bir sessizliğe gömüldü. Şimdi söz sırası başkanındı.

— Kıymetli arkadaşlarım, diye başladı konuşmasına Barbicane. Bizlere çok uzun gelen şu barış dönemi tüm üyelerimizi olumsuz yönde etkiledi. Her birimiz sudan çıkmış balığa döndük. Hepimiz bir savaş çıkmasını özler olduk.

Maston heyecanla bağırdı:

— Evet, savaş, savaş istiyoruz.

Konuyu öğrenmek için kıvranan ötekiler sabırsızlıkla «Susalım, susalım...» diye söylendiler.

Başkan arkadaşlarına sevgiyle baktı:

— Savaş çıkarmak bizim elimizde olmadığına göre, dedi, bizleri böylesine kıvrandıran isteklerimizi yatıştırmak için başka yollar denemeliyiz.

Konunun ne olduğu biraz açıklanmıştı. Savaş çıkmıyordu bir türlü. Ama Topçular Derneği üyelerine, savaş dışında, fakat savaş kadar heyecanlı bir uğraş bulunacaktı demek ki.

— Merakınızı anlıyorum, diye konuşmasını sürdürdü başkan. Uzun süredir, derneğimizin amacına uygun büyük bir iş başarabilir miyiz? diye düşündüm. Çok çalıştım, araştırdım. Hesapladım. Sonunda birşeyler buldum arkadaşlar. Bana öyle geliyor ki, bulduğum şeyi hiçbir ülke uygulayamaz. Bunu uygulamak şerefi ülkemizin topçularının olacaktır.

Herkes dikkatle dinliyordu. Başkanın buluşu ne idi? Önerisi ne idi? Başkan, arkadaşlarının soran gözlerine bakarak konuşmasına devam etti:

— Bu iş sizlere, Topçular Derneğine, onun, şan ve şerefine yaraşır bir iş olacak, tüm dünyada büyük yankılar yapacaktır, dedi.

— Yankılar mı! diye bağırdı biri.

— Dünya’da yankılar yapacak bir iş ha! Tam topçulara lâıyk bir iş öyleyse.

— Tabii, dedi başkan, tüm Dünya sizlerden söz edecek.

Bir kaç kişi, başkanın sözünün kesilmemesini, başkanın da asıl konuya gelmesini önerdiler. Başkan onlara anlayışla baktı:

— Haklısınız, dedi. İşte asıl konuya geiyorım. Beni dikkatle dinleyin şimdi.

Salonda sinek usa kanat sesleri duyulurdu. Öylesine sessizdi herkes.

— Evet arkadaşlarım, dedi başkan, sizlere Ay’a gitmekten, ay’ı keşfetmekten bahsediyorum. İlk hedefimiz Ay’a gitmektir.

Salonda öyle bir gürültü koptu ki, sanırsınız başkan, «şimdi Ay’dan geldim. Oradaki emekli topçuların selâmlarını getirdim» demiş gibi bir hava esti. Bağıranlar, «Yaşa varol» diyenler, «Ay’a, gidiyoruz. Hedefimiz Ay» diye bağıranlar, el ırpanlar bir kıyamet kopardı.

Başkan bir süre bu heyecanlı seslerin dinmesini bekledi. Sonra sakın sakın anlatmağı başladı:

— Biliyorsunuz, Ay konusunda yoğun çalışmalar var, dedi. Ay’ın kütlesi, yoğunluğı, ağırlığı, yapısı, hareketleri, bizden olan uzaklığı, Güneş Sistemi içindeki durumu, bugün artık çok iyi biliniyor. Hatta, Ay’ın haritaları bile yapıldı, çekilen başarılı fotoğraflar da var. Kısaca anlatmak gerekirse arkadaşlar, tüm bilimlerin Ay hakkında öğretebileceğı her tür bilgi derlenmiş durumdadır. Ancak, bu bilgilere karşın, bugüne dek Ay’la doğrudan bir bağılantı kuran olmadı hiç. Ay’la hiç bir ilişki yok aramızda.

Başkanın söyledikleri tüm üyelerin bildikleri şeylerdi. Çünkü pek çoğı, gazetelerde, bilimsel dergilerde

bu alandaki çalışmaları izliyorlar, haberleri okuyorlardı. Ama gene de başkanın anlatması onları çok heyecanlandırmıştı. Varacakları uzak hedefi daha yakından tanımak ister gibiydiler.

Başkan bu ilk bilgilerden sonra o güne dek Ay'a gitmek için yapılmış tüm girişimleri tek tek ele alıp anlattı. Hiçbirinin başarılı olmadığını, çoğunun hayal ürünü geziler olduğunu açıkladı. Üyeler de onu, başlarını sallayarak onayladılar.

Başkan şöyle konuştu:

— Tüm bu hayal ürünü gezilerden başka, az çok bilimsel değeri olan bir girişimden söz edeceğim size. Bir Alman matematikçi bir kaç yıl önce ilginç bir öneride bulundu. Önerinin esası şu idi. Sibirya'ya bir bilginler kurulu ile birlikte gidecekti. Orada geniş yaylalarda elektrik ışıkları ile büyük boyda geometrik şekiller izilecekti. Ay'da insan varsa, kuşkusuz özel bir amaçla çizilen bu büyük ışıklı şekilleri görecekti. Buna benzer şekillerle karşılık vereceklerdi. Bir kez işarete cevap alındı mı, gerisi gelecekti kuşkusuz. Karşılıklı işaretleşerek basit bir alfabe oluşturulacak, böylelikle Ay'dakilerle konuşma olanağı yaratılmış olacaktı.

Herkes başkanı nefesini tutmuş dinliyordu. Çoğu bu girişimi anımsıyordu. Hiçbir sonuç alınamamıştı. Başkan daha fazla beklemedi:

— İşte, en yakın uydumuz olan Ay'la ilk bağlantıyı biz kuracağız, dedi. Böylelikle Ay'a ilk gidenler derneğimiz üyeleri olacak. Sizleri buraya ağırmamın amacı da bu konu, dedi.

Her kafadan bir ses çıkıyordu. Herkes Ay yolculuğına hemen ıkılacakmış gibi bağırıp çağırıyordu. İşterseniz buna, Ay'a gidecek ilk araçta yer bulabilmek

için bir didişme de diyebilirsiniz. Öylesine büyük bir gürültü yükseliyordu.

Az sonra sağdan soldan «Susalım, baylar, susalım, başkanımızı dinleyelim» sözleri, tüm salonda duyuldu, öbür sesleri bastırdı. Başkan tam bir sessizlik sağlanınca yeniden konuşmaya başladı:

— Son yıllarda topçuluk alanındaki gelişmeleri biliyorsunuz, dedi. Savaş daha uzasaydı, kuşkusuz daha büyük gelişmeler olacaktı. Şunu kesinlikle biliyoruz, barutun itme gücü sınırsızdır, bu bir. İkincisi de şu arkadaşlar: topların direnme gücü de sınırsızdır. İşte ben arkadaşlar, bu iki sınırsız bir arada düşündüm. Belli koşullarla geliştirilecek bir gülleyi Ay'a iletmek için hiç bir engel olmamalı ortada. Madem ki barutun itme gücü sınırsızdır. O halde barut bizleri Ay'a götürebilir.

Salonda bir alkış duyuldu. Her ağızdan bir ooo!... sözü yükseldi. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Herkes sevincini, mutluluğunu, başarılı olacağından kuşku duymadığı gezilerini yüksek sesle anlatmağa çalışıyordu ama, bu delirmişcesine büyük sevince kapılan kalabalığı susturmak ne kelime, şamata giderek büyüyor, salondan koridorlara, oradan bahçeye, bahçeden sokağa kadar yayılıyordu. Sokak da hınca hınç doluydu. Oradan geçmekte olanlar da durmuşlar, ne olduğunu, ne için olduğunu bilmeden alkışlıyorlar «yaşasın» diye bağırıyorlardı.

Sonunda gürültüler dinince başkan konuşmasını tamamladı:

— Ben bu konuyu tüm ayrıntılarıyla inceledim, dedi. Yaptığım hesaplara göre saniyede on bir bin metre hızla hareket eden bir gülle, Ay'a ulaşabilir. Şimdi size şunu öneriyorum.

Başkan bir an sustu. Çıt çıkmıyordu. Sonra ağır ağır konuştu:

— Bu denemeyi sizlere önermek şerefine eriştim. Evet, baylar, Ay'a gitmek isteyenler...

ÇILGINLAR GİBİ

Başkanın sözleri oradakileri çılgına döndürdü.

Ortalık karıştı. Ne sözlerden bir şey anlaşılıyor, ne de alkışlar dinmek biliyordu. Herkes bir çılgındı. Birbirine sarılanlar, ağlayanlar, kahkahalarla gülenler, haykıranlar, yüksek sesle birşeyler söyleyenler... Salon fırtınanın karıştırdığı bir deniz gibiydi. Dalgalanıyor, dalgalanıyordu.

Kısa bir süre sonra bu gürültüye ayak sesleri de karıştı. Şimdi herkes olduğu yerde tepiniyor, salonun tahta döşemesi üzerinde kulakları tırmalayıcı gürültüler çıkarıyordu. Dışardan bilmeyen birisi bu gürültüyü duysa, pek çok topun birden ateşlendiğini sanabilirdi. Ne de olsa bu toplantı topçuların toplantısı idi ve tüm topçular çıldırmış gibi sevinçliydiler.

Başkan ise henüz söyleyeceklerinin tamamını söylememişti. Sakin sakin duruyor, arkadaşlarının susmaları için ellerini yana açmış sabırla bekliyordu. Bir kaç kez «Susalım, susalım arkadaşlar, dinleyin lütfen» diye bağırdı ama, gür sesi, salonun uğultusu arasında kayboldu gitti.

Az sonra başkanlık masasına doğru ilerleyen kalabalık başkanı yakaladığı gibi omuzlar üzerine aldı. Şimdi salon dalgalı bir deniz gibiydi. Başkan, bu dal-

galanan eller üzerinde hızla dışarıya doğru kayıyordu. Önce salonun ortasına geldi, sonra kapıya, sonra koridora. Yukarıya kalkan eller büyük bir uyum içinde başkanı, yukarda tutuyor, dışarıya doğru, adeta havada uçurur gibi götürüyordu.

Daha sonra bahçedeki çılgın kalabalığın ellerinden sokağa teslim edildi. O zaman gürültünün büyüğü koptu. Sanki tüm kent oradaydı. Başkan eller üstünde taşıyor, sevinç kaykırmaları, marşlar, yaşı varol bağırışları, tüm kenti sardı. Sokaklarda adeta büyük bir fener alayı yapıyor gibi büyük bir heyecan dalgalanıyordu.

Gökyüzünde pırıl pırıl bir ay ışığı vardı. Ay, sanki tüm bu çılgınlıkların kendi adına yapıldığını bilirmiş gibi, olabildiğince parlak ve güzel bir görünüm içindeydi. Kendisine gelecek kişileri aydınlık dünyasına çağırır gibiydi.

Herkes Ay'ı sanki ilk kez görüyormuş gibi hayretle izliyordu. Kimi ellerini siper ederek bakıyor, kimi yukarıya doğru yumruklarını sallayıp ayla konuşuyordu, kimi de arkadaşlarına Ay'ı gösteriyor, aralarında konuşuyorlardı.

Saatler ilerledikçe kalabalık daha da artıyordu. Kentin en uzak mahallelerinde oturanlar bile bu şenliğe katılmışlardı. Kentte oturan kim varsa sokaktaydı. Tam bir ana baba günüydü. Meyhaneler, içki satan yerler kapılarının dışına dek doluydu. Sağda solda küçük tezgâhlarıyla içki, yiyecek satanlar türemişti. Herkes içiyordu. Hatta kimileri önceleri ne olduğunu, hangi amaçla olduğunu bilmeden içiyor, konuyu öğrendikten sonra, bu kez Ay'ın şerefine içiyordu.

Saat ikiye doğru kalabalık seyrekleşmeye başladı. Çoğu kimseler evlerine dönmeye başladılar. Başkan da hayranlarının ellerinden kurtulup güç bela evine gi-

rebilmisti. Kentten kalkan trenler de başka kentlerden gelmiş olanları taşımaya başladı. Böylelikle kent yavaş yavaş eski normal durumunu almağa başladı. Yaşam eski sessiz sakin akışını sürdürdü.

Ancak bu heyecan sadece Baltimor'da yaşanmadı. Çünkü Topçular Derneği'nin 30 bin üyesi vardı. Bunlardan çoğu uzak kentlerdeydi. Toplantıya katılmamışlardı. Ama başkanın çağrısını almışlar, konuyu öğrenmek için o saati sabırsızlıkla bekliyorlardı. Toplantıya katılan arkadaşları durumu kendilerine telgrafla bildireceklerdi. Nitekim öyle oldu. Başkan konuyu açıklar açıklamaz, ülkenin hemen her kentine bir telgraf yağmuru başladı. Böylelikle mutlu haberi tüm topçular kısa bir süre içinde öğrendiler. Onlar da bulundukları yerlerde aynı coşkuyla eğlenmeye, sevinçlerini belirlemeye başladılar. Bu yüzden o 5 ekimi 6 ekime bağlayan gece, tüm ülkede büyük bir bayram sevinci yaşanmış oldu.

Ertesi sabah gazeteler konuyu ele aldılar. Bir gazete için bundan iyi konu olur mu? Bir yandan olay, geniş bir biçimde veriliyor, kentin çılgın sevinci anlatılıyor, bir yandan da Ay konusunda bilgiler döktürülüyordu. Kimi kuşkular dile getiriliyordu. Acaba Ay'da hava var mıydı? Ayın görünmeyen yüzü neye benziyordu? Ay'da yaşayanlar var mıydı? Binbir soru ele alınıyor, çeşitli açılardan inceleniyor, okuyuculara, ellerinden düşürmeyecekleri heyecan dolu bir gazete hazırlanmış oluyordu.

Çok geçmeden gazetelerin ortaya attığı kuşkular, kahraman topçuları da etkilemeye başladı. Ancak, barsaramamak diye bir şey düşünmüyorlardı. Sadece bilimsel tartışmalara giriyorlardı. Bunun yanı sıra pek çok bilimsel dernek, kurum Topçular Derneği'ne mektup yazarak her türlü yardıma hazır olduklarını bil-

dirdiler. Ay'a ulaşmak fikri büyük ölçüde benimsenmişti. O güne dek hiçbir tasarı, hiçbir girişim böyle sine büyük ve yaygın bir destek görmemişti.

Halk, tasarımı öyle içtenlikle destekliyordu ki, hiçbir gazete, ya da dergide bir tek karikatür bile yayınlanmadı. Kamu oyu konuyu ciddiye almıştı çünkü. Baltimor'da bulunan bir tiyatro «Kuru Gürültü» adlı bir oyuna başladı. Halk bundan kuşkulandı. Topçular Derneği'nin girişimi ile alay edildiği kanısı uyandı. Bunun üzerine salonu dolduranlar tüm koltukları kırdılar, perdeyi dekorları parçaladılar. Sonunda tiyatro oyunu kaldırmak zorunda kaldı. Başkan Barbicane, ülkede kendinden en çok söz edilen kişi oldu. Başkan bile ondan sonra geliyordu. Herkese göre Barbicane, en büyük adamdı. Varsa, yoksa Barbicane...

GÖZLEMEVİNİN VERDİĞİ BİLGİLER

Derneğin yönetim Kurulu ertesi gün toplandı. Kimi konularda görüşüp tartıştılar. Kararlar aldılar. Aralarında işbirliği yaparak bu kararları uygulamaya başladılar.

En önemli konu, Ay'la ilgili kesin bilgilerin sağlanmasıydı. Bunun için astronomi bilginlerine danışacaklardı. Onlardan alacakları cevaplara göre işin teknik yönüne eğileceklerdi.

Cambridge Gözlemevi, ülkenin en önde gelen gözlemeviydi. Burada pek çok bilgin, yemeyi içmeyi düşünmeden göklerle, göklerin gözetlenmesiyle ilgileniyorlardı. Gözlemevinde çok büyük bir gökdürbünü

vardı. Bunun sayesinde gökyüzünde pek çok şey öğrenilmiş, pek çok giz çözümlenmişti.

Bilginler, Ay'la ilgili konularda kendilerine mektup yazılmış olmasını büyük bir onur olarak kabul ettiler. Böylelikle koskoca ülkede en güvenilir gözlemevinin kendilerinininki olduğu kanıtlanmış oluyordu.

Bilginler gelen mektubu bir nefeste okuyup, verecekleri cevapları kısa sürede saptadılar. Başkan Barbicane imzalı mektubun cevabını iki gün içinde hazırlayarak postaya verdiler.

Mektup derneğe geldiğinde üyelerin heyecanlı gözleri önünde açıldı. Herkes sanki mektubun içine girmek ister gibi, başkana yaklaşmış, neler yazıldığını bir an önce okumak istiyordu.

Başkan arkadaşlarının merakını anlıyordu. Onlara:

— Merak etmeyin arkadaşlar, dedi. Şimdi okuyacağım mektubu.

Herkes rahat bir nefes aldı. Başkanı dinlemeye hazırlandı. Başkan mektubu alarak okumaya başladı.

«Cambridge Gözlemevi'nden Topçular Derneği Başkanlığı'na

Baltimor

Dernek adına gözlemevimiz müdürlüğüne yazdığınız 6 ekim tarihli mektubunuzu almakla büyük bir onur duyduk. Bu nedenle, tüm yüreğimizle kutladığımız başarılı girişiminizi desteklediğimizi, her türlü yardıma hazır olduğumuzu öncelikle belirtmek isteriz.

Kurulumuz, yaptığı toplantı sonunda sorularınıza cevapları hazırlamıştır. Bu cevaplar tam anlamıyla

bilimsel olup, en ufak bir hata payı olmayan rakamlardan oluşmaktadır.

Bize yöneltilen sorular şunlardır:

1 — Ay'a bir mermi gönderme olasılığı var mıdır?

2 — Ay'la Dünya arasındaki uzaklık kesin ölçülerle ne kadardır?

3 — Mermiye yeterli bir hız verilirse, yolculuk süresi ne olur?

Bu bilgiye dayanarak, merminin belirli bir noktada Ay'la birleşebilmesi için hareket zamanı ne olmalıdır?

4 — Merminin hedefe tam isabet edebilmesi için Ay hangi zamanda en iyi durumunu almış olur.

5 — Mermiyi fırlatacak olan top tam olarak gökyüzünün hangi noktasına yöneltilip nişan alınmalıdır?

6 — Mermi ateşlendiğinde Ay gökyüzünün hangi noktasında olacaktır?

Bu soruların bilimsel karşılıkları şunlardır:

1 — Topun, enlemi 0 derece - 28 derece arasında kuzey ya da güney olan bir yere yerleştirilmesi gerekmektedir,

2 — Ay'ın başüstüne yerleştirilmelidir,

3 — Merminin saniyede on iki bin yardalık bir hızla hareket etmesi gerekmektedir.

4 — Top, gelecek yıl 1 aralık günü, on bire on üç dakika yirmi saniye kala ateşlenmelidir.

5 — Mermi, bu anda ateşlendikten tam dört gün sonra, 4 aralık gecesi Ay, başüstünden geçerken Ay'a inmiş olacaktır.

Bu bilgilere göre sayın dernek üyelerine önerimiz şudur.

Gerekli çalışmalara biran önce başlanmalı ve top belirtilen zamanda bir saniye bile geciktirilmeden,

tam belirtilen anda ateşlenmelidir. Eğer ateşleme tam bu anda gerçekleştirilemezse, Ay'ın aynı koşullar altında Dünya'ya en yakın noktasına gelebilmesi için on sekiz yıl, on gün beklemek gerekecektir.

Kurulumuzun her türlü yardıma hazır olduğunu bir kez daha belirtir, sonsuz saygılarımızı sunarız.

C. K. Belfast
Gözlemevi Müdürü

BİTMEZ, TÜKENMEZ SORULAR

Mektup okunduktan sonra başkan Barbicane, yönetim kurulu üyeleri ile uzun bir konuşma yaptı. Arkadaşlarına, Ay'la ilgili konuları inceden inceye araştırmalarını, bu konuyu günlük bir sorun durumuna getirmelerini önerdi. Başkanın deyişiyle, herkes sanki Ay ilk kez görülmüş, onun hakkında hiçbir bilgimiz yokmuş gibi soracak, soruşturacak, herkesi bu konuyla ilgilenmeye, bu konuda bildiklerini söylemeye özendirecekti.

Bundan sonra, Ay ülkenin güncel konusu oluverdi. Gazeteler sürdürdükleri yayınları daha da genişlettiler. Ay konusundaki en eski efsanelerden tutun, deli saçması düşüncelere dek, her şey ortaya atıldı. Çoğu gazeteler okuyucuları için sayfalar açtılar. İmzalarını gazetede görmeye meraklı pek çok okuyucu buraya mektuplar yazarak Ay konusunda çeşitli yönlerden fikirlerini döktürdüler.

O günden sonra tüm Birleşik Devletler'de bir 'Ay tutkusu en kuytu köşelere değin kol budak sardı.

Bilimsel dernekler, bilim dergileri de konuyu kendi açlarından ele aldılar. Konu, gözlemevinin mektubu da ele alınarak enine boyuna bilimsel yönden de tartışıldı. Böylelikle en cahil bir Amerikalı bile Ay konusunda, köyün hemen yakınından geçen ırmaktan daha çok bilgi sahibi oldu. Herhangi bir yerden geçerken rastladığınız adama bir yol sorsanız, ya da örnek olarak falan kasabanın kaç kilometre uzakta olduğu, oraya gitmek için hangi yolu tutmak gerektiğini sorsanız tam bir cevap alamazdınız. Ama Ay hakkında ne sorsanız, en ince ayrıntısına kadar cevap alabilirdiniz. Örneğin, Ay'la dünya arasındaki uzaklık açısı yöntemiyle bulunuyordu. Yani Dünya'nın yarıçapının uçlarında Ay'a iki doğru çizgi uzatılıyor, bunların oluşturduğu açının okunmasıyla uzaklık saptanmış oluyordu.

Köyde, kasabada hep bu konu tartışılıyordu. Bir kasabanın barında viskilerini yuvarlarken Ay'dan bahseden insanlara raslamak doğaldı. Adamın biri arkadaşına, Ay'ın iki türlü dönmesi olduğunu açıklıyordu. Bunlardan birincisi ay'ın kendi çevresinde belirli bir yörünge izliyerek dolanıyordu. Bu dönüşler aynı süre içinde yani yirmiyedi gün ve 6 saat içinde tamamlanıyordu.

O sırada yanlarında oturan adam, iyice kafayı bulmuş olmalı ki, söze katılıyor, Ay'ın kendi çevresinden dönmesiyle gece ile gündüzün oluşturduğunu peltek bir dille anlatıyordu.

Halk şimdi biliyordu ki, Ay'ın yeryüzüne dönük yüzü on dört ay ışığına eşit bir ışıkla aydınlanır. Yani Dünya'mız Ay'ı onun bizi aydınlattığından tam on dört kat daha fazla bir ışıkla aydınlatır. Ay'ın öbür yüzü ise hiç bir zaman görülmez.

Ama buna çoğu kişiler bir türlü akıl aldırımı-

yorlardı. Nasıl olur da Ay kendi çevresinde döndüğü halde biz hep aynı yüzünü görürüz, diyerek tartışmaya giriyorlardı.

Öbürküler, bunu bir odada yapılan lâmba dene-yiyle yanıtlıyorlar, bu konuda herkesin tam bir bilgi sahibi olmasını sağlıyorlardı.

Kısa süre içinde tüm ülke Ay konusunda neredeyse gözlemevi müdürü kadar bilgi sahibi oldu. Herkes Ay'ın Dünya çevresindeki dönüşünü çok merak ediyordu. Bilimsel dergiler bu konuda da halkı aydınlattı. Bunlar sonsuz gökkubbenin, yıldızlarıyla birlikte bir saat olarak düşünülebileceğini yazdılar. Ay da bunun üzerinde dolanarak insanlara gerçek zamanı bildiriyordu. Bu dolanma sırasında değişik görünüm-lerini gösteriyordu. Bir gün geliyor, Ay, Güneş ve Dünya arasına girince Yeniay görünümü veriyordu. Ay, Güneşle Dünya'nın oluşturduğu dik açının tepesinde bulunursa bu kez ilk ya da son kavuşum dönemleri oluyordu.

Bilginlere göre bu değişik görünüm-lerden şöyle bir sonuç çıkıyordu: Ay ya da Dünya ortada iken Ay tutulması oluyordu. Ay Güneş'le Dünya arasına girerse Güneş tutulması olabiliyordu.

Ay'ın yüksekliği ise gözlemevinin mektubunda kesinlikle belirtilmişti. Ancak bu yükseklik gözlemin yapıldığı yere göre değişiyordu. Ay'ın en iyi görüldüğü yer ise ekvatorla yirmi sekizinci paraleller arasındaki alandı.

İşte en önemli nokta buydu. Yerçekiminden kurtulabilmesi için, merminin, Ay'a dikey olan bir noktadan atılması gerekiyordu. Bu noktanın çok dikkatle seçilmiş olması, başarı için en başta gelen koşuldu. İşte bu nedenle, merminin atılacağı noktanın neresi olacağı herkesi düşündürüyordu.

Ay'ın izlediği yörünge ise, açıkça belirtilmişti. Bu yörünge, çoğu gezegenlerde olduğu gibi eliptik bir yörüngeydi. Ay, bu yörünge'nin en yukarısındanayken Dünya'ya en uzak noktada bulunuyordu. Yörünge'nin en aşağısındanayken, Dünya'ya en yakın noktaya ulaşmış oluyordu.

Tüm bu bilgiler halkı aydınlatırken kimi yanlış düşünceler de hızla gelişmekte gecikmedi tabii.

Kimi safdiller, Ay'ın daha önceleri bir kuyruklu yıldız olduğunu sanıyorlardı. Güneş çevresinde dönerken her ne olmuşsa olmuş, yerçekimine kapılarak çevremizde dolanmağa başlamıştı.

Kimileri de bu varsayımı korku ile dinliyorlar, başka kimi söylentileri bunlara ekleyip yeni bir tez ortaya atıyorlardı. Ta, Halifeler döneminde, Ay'ın dönüş hızının giderek arttığı kanıtlanmıştı. Kuşkusuz bu artış her gün daha da artmaktaydı. Bu nedenle Ay ile Dünya arasındaki uzaklık da giderek azalıyordu. Bunun sonucu ne olacaktı? Kuşkusuz günün birinde Ay, Dünya üzerine düşecek, iki sevgilinin kucaklaşması gibi birbirleriyle kucaklaşacaklardı. Ne zaman? İşte o zamanı bilmiyorlardı. Ama kıyamet dedikleri, bu olaydı. Ay'ı fazla kurcalamağa gelmezdi. Ya bu girişimler Ay'ın hızını artırır da Dünya'ya düşmesi çabuklaşırsa!

Kuşkusuz bilimsel dergiler bu boş inançlara gerekli cevabı veriyorlardı ama, tam etkili olamıyorlardı. Kimilerine göre Ay bir ayna idi. Kimileri de Ay'ın değişik görünümünün yeryüzündeki felaketlerle yakından ilgisi vardı. Hatta deprem, su baskını, büyük yangınlar, Ay'ın değişik görünümlerinden meydana geliyordu.

Kimileri de Ay'la insan ruhu ve insanın yazgısı arasında çok yakın ilişkiler olduğunu sanıyorlardı. Ay

Dünya'daki tüm yaşamı etkiliyordu. Erkek çocukların yeniay dönemlerinde, kız çocuklarının ise son kavuşum dönemlerinde doğduğunu ciddi ciddi ileri sürüyorlardı.

Ancak bilimsel dergiler öyle etkileyici yazılar yayınladılar, milletin kafasını bilimsel gerçeklerle öyle güzel ütilediler ki, bu çeşit zıptıkçı düşünceler artık ortaya atılmaz oldu. Herkes Ay konusunda tüm bilimsel gerçekleri öğrenmiş oldu.

Kuşkusuz bu harran güran içinde en çok sevinenler gökbilimle uğraşan bilim adamlarıydı. O güne dek isimlerinden pek söz edilmeyen bu allahlık bilginler bir canlandılar, bir canlandılar... Herbiri günün en önemli kişileri oldular. Sözleri dikkatle dinlenir, izlenir oldu. Onlar da fırsat bu fırsat deyip ver yansın ettiler. Yıllardan beri kendilerine sakladıkları bilimsel hazineleri halka açtılar. Hayatlarından çok memnun oldular. Hepsi sevinçten uçar gibi oldular. Artık Dünya'da bilimin gerçek anlamı kabul edilmiş, herkes bilime karşı büyük bir saygı duyuyordu. Tabii bunların herbiri birer varsayımdı. Halk şimdi bir moda gereği olarak Ay'la ilgileniyordu. Moda ise geçici bir şeydi. Ha bugün ha yarın. Geçti mi, tüm gökbilimcilerin pabucu dama atılacaktı kuşkusuz.

'ALÜMİNYUM GÜLLE

'Ay yolculuğunun astronomik yönü iyiden iyiye çözümlenmiş, bu konudaki gerekli bilgiler saptanmıştı.

Şimdi iş, yolculuğun mekanik sorunlarını çözümlemeye kalmıştı.

Bu sorunları çözümlemek için dernekte bir komite görevlendirildi. Bu komite çok kısa süre içinde üç konuyu ele alarak sorunları çözümleyecekti.

Komite dört kişiden oluşuyordu. Başkan Barbicane, derneğin başkanı olarak iki oya sahipti. General Margon ile Binbaşı Elphiston da komitenin öbür üyeleri idi. Dördüncü üyeyi tanıyacaksınız. Şu bizim Maston. Hani, yeni bir top planı üzerinde çalıştığını söyleyen topçu. Maston komitenin sekreterliği görevini üstlenmişti.

8 ekim günü başkanın evinde toplandılar. Çözümleyecekleri konular onlara hiç de yabancı değildi. Hatta tüm yaşamları bu konularla iç içe geçmişti denebilir: top, gülle, barut.

Bu üç konuda enine boyuna inceleme yapacaklardı.

Toplantının aralıksız sürdürülebilmesi için başkan gerekli önlemleri almıştı. Bunlar tabak tabak sandviçle, dumanı tüten çaydan başka bir şey değildi. Böylelikle Barbicane, toplantı sırasında karnı acıklarının, ilgisinin dağılmamasını, hele yemek için ara vermek gibi usullere gerek kalmamasını sağlamış oluyordu.

Maston kancalı eline kalemini dikkatle vidaladı. Sonra başkana bakarak:

— Hazırım sayın başkan, dedi.

Barbicane, arkadaşlarına teker teker baktı. Sonra güven dolu sesiyle konuşmaya başladı:

— Konuya hiç de yabancı değiliz, dedi. Şimdi topçuluk biliminin en önemli sorunlarından birini çözmeyeceğiz. Topçuluk bilimi...

Derken Maston heyecanla yerinden fırladı:

— Ah topçuluk, topçuluk, diye bağırdı.

Başkan onu susturdu:

— Böyle gösterilere gerek yok Bay Maston, dedi. Biz bir meslekten değil o mesleğin kullandığı araçlardan sözediyoruz.

General Morgan öksürdü:

— Bana göre, dedi, güllenin özellikleri daha önce ele alınmalı. Bunu saptadıktan sonra onu fırlatacak topun özelliklerini saptamak daha kolay olur **kanısın** dayım.

Maston ürkek ürkek:

— Söz istiyorum, dedi.

Gerçekten bir topçuluk uzmanı olan Maston'un böylesine teknik bir konuda söz istemesi kuşkusuz gerektiği.

— Gülle konusuna herşeyden daha çok önem verilmesini istemekte haklısınız arkadaşlar, dedi. Çünkü bu gülle bizim bir temsilcimiz olacak, Dünyamızdan Ay'a giden ilk elçi olacak. Bu bakımdan onu manevi yönden de incelememizi öneriyorum **ben**.

Maneviyat sözünü duyan kurul üyeleri pek şaşırdılar. Maston'u daha büyük bir ilgiyle dinlemeye başladılar.

— Sizi fazla ayrıntıya boğmak istemem, dedi Maston. Az konuşacağım. Ben size, elle tutulur, gözle görülür güllenden değil, manevi güllenden sözedeceğim. Bana göre bu gülle insan düşüncesinin ve insan zekâsının çok parlak bir ürünüdür. Tüm insan gücü, kuvveti onda yansımaktadır. İnsanlık, yaradana, bu gülle ile daha çok yaklaşmış olacaktır.

Onu dinleyenlerin şaşkınlığı giderek artıyordu. Maston beklenmedik konuşmasını sürdürdü:

— Tanrı, dedi, yıldızları gezegenleri yarattı. İnsan da buna karşı gülleyi yarattı, mermiyi yarattı. Bilim

o kadar ilerledi ki, artık elektiriğin hızına, kuyruklu yıldızların hızına, sesin hızına, rüzgârın hızına, eskisi kadar önem vermiyoruz, değil mi? Şimdi artık gülünen hızı başlıyor. En hızlı trenlerden daha hızlı, en hızlı atlardan daha hızlı gülle. Hem de yüz kat, daha hızlı gülle.

Konuştukça coşan Maston'un sesi titriyordu.

— İsterseniz bunu rakamlarla anlatayım, dedi. On kiloluk küçük bir gülleyi ele alalım. Başlangıçta, elektriğin hızından sekiz yüz, bin kez daha yavaş. Güneş'in çevresinde dönen Dünya'mızdan yetmiş kez daha yavaş hareket ediyor. Ama, topun ağzından çıkar çıkmaz hızı, sesin hızını aşıyor. Yani saniyede üç yüz seksen sekiz metre yol alıyor. Dakikada altı fersah, saatte üç yüz altmış fersah eder bu. Yılda üç milyon, yüz elli beş bin yedi yüzaltmış fersah.

Bu hız ne demektir biliyor musunuz? Bu hız on bir günde Ay'a, on iki yılda Güneş'e, üçyüz altmış yılda da Neptün'e ulaşması demektir. İşte bizim güllemiz böyle zorlu bir işi başaracak.

Kendini dinleyenlere bakarak konuşmasını sürdürdü:

— Acaba bu hızı yirmi kat artırsak ne olur? Yani mermiye saniyede yedi millik bir hız versek ne olur? Muhteşem bir şey değil mi? İşte ben bu hızla yükselen bir mermiyi düşündükçe, içimden delice bir sevinç yükseliyor. Gökyüzüne yeryüzünün bir elçisi olarak gönderilen bu mükemmel gülünen, Ay'da nasıl karşılanacağını düşündükçe çok heyecanlanıyorum.

Hepsi onun bu konuşmasını alkışladılar. Başkan:

— Eh, dedi, yeterince edebiyat yaptık sayılır. Şimdi isterseniz asıl konuya geçelim.

Komite üyeleri «Hazırız, hazırız» diye yanıt ver-

diler. Bir yandan da yanlarında duran tabaktaki sandviç dağlarını eritmekten geri kalmıyorlardı.

— General Morgan, dedi başkan. Bize bugüne dek elde ettiğimiz hızlar konusunda bilgi verir misiniz, lütfen.

— Tabii, dedi general. Yüzlük Dahlgreen topları mermiye saniyede beş yüz yardalık bir hız sağlayabilmişti.

— Peki, ya Rodman topu, diye sordu başkan.

— Bu topları, dedi general, ilk kez Hamilton tab-yalarında denemiştik. Beş yüz kiloluk bir gülleyi saniyede sekiz yüz yardalık bir hızla altı millik uzaklığa atabiliyordu.

Başkan merakla:

— Bugüne kadar elde edilen en yüksek hız bu mu? diye sordu.

Maston övünerek konuştu:

— Benim havan topu dışında tabii, dedi.

Başkan ona gülümseyerek baktı:

— Başlangıç olarak bu sekiz yüz yardalık hızı alalım, dedi. Bu hızı yirmi kat daha artırmamız gerekecek. Bunu nasıl sağlayacağımızı daha sonraki toplantıda konuşuruz. Şimdi bir başka konuya geliyorum. Bu güllenin ölçüleri ne olacak? Kuşkusuz konumuz öyle beş yüz kiloluk basit bir gülle değil.

Binbaşı Elphiston:

— Daha ağırına ne gerek var? diye sordu.

Maston hemen ona cevap verdi:

— Güllenin Ay'daki insanları şaşırtacak kadar büyük olması gerekiyor, dedi. Sonra da omuzlarını silkeledi, Ay'da insan varsa tabii...

Başkan :

— Ayrıca, dedi, gülleyi sonuna dek izlememiz gerekiyor. Yoksa deneyimiz hiçbir sonuç vermez.

Binbaşı:

— Yani, dedi, mermimiz dev gibi bir şey mi olacak?

— Yeo, dedi başkan. Günümüzde optik araçların ne denli geliştiğini biliyoruz hepimiz. İşte buna dayanarak, yüksek bir dağın tepesine çok güçlü bir gökdürbünü yerleştireceğiz, böylelikle mermiyi Ay'a inene dek izleyebileceğiz.

Binbaşı rahat bir nefes aldı:

— Buna aklım yattı, dedi. İşleri öylesine sadeleştiriyorsunuz ki bay başkan. Bu gökdürbünü ile ne kadarlık bir büyütme sağlayacaksınız, söyler misiniz lütfen?

Başkan hemen cevap verdi:

— Kırk sekiz bin defa dostum. Böylelikle Ay, Dünya'muza sekiz kilometre yaklaşmış kadar büyüyecek ve net bir görüntü verecek. Bu durumda güllen'in çapının üç metre olması yeterli bizim için.

Maston:

— Mükemmel, dedi. Üç metre çapında bir gülle, doğrusu çok hoşuma gitti, düşünüyorum da...

Binbaşı kuşkuluydu:

— Bu çaptaki bir merminin ağırlığı.. diye kekeleydi.

Başkan hemen sözünü kesti:

— Ağırlık için kuşkulanmayın dostum, dedi. Hem size şunu da hatırlatmak isterim. Bizden çok çok daha önceleri, ortaçağda bile bu konuda şaşırtıcı sonuçlar alınmıştı, bunu unutmayın.

Morgan merakla:

— Örnek verebilir misiniz? diye sordu.

Başkan başını salladı:

— Bir örnek vereyim, dedi. Türkler, 1453 yılında

İstanbul'u almak için savaşırken sekiz yüz elli kilo ağırlığında güller atmışlar.

General:

— İnanmak çok zor, dedi.

Başkan:

— Bunlar tarihsel gerçekler ve katıttanmıştır, dedi. O günden beri gülle ağırlıklarında fazla bir artma yok. Sadece hız ve mesafe üzerinde duruluyor. Çalışmalarımızı bu yönde yoğunlaştırırsak, Osmanlı Padişahı Fatih Mehmet'in güllerinden daha ağırlarını yapabiliriz.

Binbaşı endişeyle sordu:

— Bu güllenin yapımında hangi madeni kullanmayı düşünüyorsunuz?

General Morgan hemen araya girdi:

— Yalnız dökme demir, dedi.

Maston:

— Ama general, dedi. Ay'a gönderilecek bir gülle için dökme demir pek basit kaçmaz mı?

General ona döndü:

— İşi uzatmayalım, dedi. Dökme demir yeter bu iş için.

Binbaşı işin başka bir yönünü ele aldı:

— Mademki, dedi, güllenin çapı üç metre olacak, bu çaptaki bir dökme demir gülle çok ağır olmaz mı?

Başkan :

— Haklısınız, dedi. Ama güllenin içi dolu olursa. Fakat içi boş olursa, düşünün bir.

— Yani... yani, bu merminin içi boş mu olacak?

— Yok, dedi Maston, içine buradan örnek kimi şeyler koyarız. Dünya'yı tanıtan kitaplar, haritalar, kimi örnek ürünler...

Başkan söze katıldı:

— Evet, bunu böyle yapmak zorundayız, dedi. Gül-

lenin belirli bir dayanıklılığı olması gerekli. Gülleye iki buçuk ton bir ağırlık vermemiz gerekecek.

— Duvarlarının kalınlığı ne kadar olacak? diye sordu binbaşı.

Morgan:

— Bu çapa göre, dedi, kalınlığın en azından altmış santim olması gerekir.

— Daha fazla, diye yanıt verdi başkan. Unutmayın, bu mermi barutun tepkisine dayanabilecek yetekte olmalıdır. Bunun için canlı hesap makinesi Maston'a başvuralım. Ne dersin Maston, merminin duvar kalınlığı ne olmalıdır?

Maston «Hay hay, şimdi hesaplarım» diyerek önündeki kâğıda eğildi. Ard arda kimi rakamlarla işlemler yaptı. Sonunda başını kaldırıp arkadaşlarına:

— Beş santim yeterli, diye cevap verdi.

Binbaşıya göre bu çok inceydi.

— Yeter mi bu? diye sordu.

Başkan da ona katıldı:

— Yoo, bu yetmez, dedi.

Elphiston çok kaygılıydı:

— Peki şimdi ne yapacağız?

— Daha hafif bir maden kullansak!

Morgan:

— Meselâ bakır, dedi.

— Bakır da çok ağır gelir, olmaz, dedi başkan.

Ben daha iyisini önereceğim.

Binbaşı:

— Nedir öyleyse? diye sordu.

— Alüminyum, diye karşılık verdi başkan.

Üçü de «Alüminyum ha!...» diye haykırdılar.

— Evet dostlarım, diye açıkladı başkan. Bu değerli madende bakırın erime özelliği, gümüşün beyazlığı, altının bozulmazlığı, camın hafifliği var. İşlemesi de

çok kolay üstelik. Doğada da çokça bulunuyor. Demir-
den üç kat daha hafif olan bu maden, sanki bizim gül-
lenin gövdesinde kullanılmak için yapılmışa benziyor.
Ne dersiniz?

Binbaşı hâlâ kuşkuluydu:

— Ama sayın başkan, dedi, bu maden çok pahalı
değil mi?

— İlk bulunduğunda öyleydi, diye cevaplandırdı
Barbicane. Ama şimdi kilosu yirmi dolara kadar düş-
tü.

Binbaşı hemen cevap verdi:

— Kilosu yirmi dolar da olsa gene de pahalı, dedi.

— Elbette pahalı, dostum. Ama fazla da pahalı
değil sanırım.

General :

— Bu duruma göre merminin ağırlığı ne ola-
cak? diye sordu.

— İşte yaptığım hesaplar, diye cevap verdi baş-
kan. Üç metre çapında, otuz santim kalınlığında bir
gülle, dökme demirden yapılırsa otuz ton gelir. Alü-
minyumdan yapılırsa sadece sekiz ton gelir.

Maston:

— Tamam, dedi. Programımıza en uygun rakam-
lar bunlar.

Binbaşı gene karşı çıktı:

— Uygun olmasına uygun da, dedi, kilosu yirmi
dolardan sekiz ton kaç dolar tutar?

— Yüz altmış, diye cevap verdi başkan. Ama me-
rak etmeyin dostlarım, para sıkıntısı çekmemiz söz
konusu değil. Çünkü... Çünkü kasamıza ülkenin her
yanından para yağacak.

Sonra arkadaşlarına sordu:

— Alüminyum için ne diyorsunuz?

Üç arkadaş da «Kabul, kabul» dediler.

Başkan onlara teşekkür etti:

— Güllenin biçimi önemli değil, dedi. Çünkü nasıl olsa ilk hızla atmosferi aşınca, boşlukta kalacak. Belki de kendi çevresinde döne döne ilerleyecek, bu bakımdan yuvarlak bir biçim öneriyorum. Ne dersiniz arkadaşlar?

Böylelikle ilk toplantı sona erdi. Mermi sorunu tümüyle çözümlenmişti. Dünya'nın Ay'a ilk armağanı alüminyumdan bir gülle olacaktı. Pırıl pırıl parlayan, alüminyum bir gülle.

Toplantı bitip birbirleriyle vedalaşarak ayrıldıklarında Maston bir çocuk gibi neşeliydi. Evine doğru hızla ilerlerken kendi kendine «Yaşasın,» diye söylüyor. «Ay'a çok güzel bir mermi gönderiyoruz. Bu, biz topçuların bir armağanı olacak. Hem de dünya topçu tarihinde ilk kez bir alüminyum gülle kullanılacak. Arkadaşlar bunu duyunca kimbilir ne kadar şaşıracaklar.»

Sonra bu açıklamayı yapacağı anı düşündü. Kuşkusuz hepsi, tüm topçular bu işe pek şaşacaklardı.

ÖNCE GÜLLE, SONRA TOP

Bizim komite gerekli kararı almıştı ama, kararı duyanların şaşkınlığı çok büyük olmuştu. On tonluk bir gülleyi uzaya fırlatmak... Düpedüz bir çılgınlıktı bu. Pek çok topçu bu işe olmaz gözü ile bakıyor, Komitenin aldığı kararları pek tutarsız, uygulanması imkânsız gibi görüyorlardı.

Bir başka düşünce, gülle konusundaki endişeleri

kuşkuları gölgede bırakıyordu. Böylesine ağır bir gül-
leye, uzaya çıkması için gerekli hızı verecek olan top
nasıl bir şey olacaktı? Nasıl dev bir top yapılmalıydı ki,
bu dev gülleyi o hızla havaya fırlatabilsindi.

İşte bu nedenle herkes kulağı kırışte, komitenin
ikinci toplantısını bekliyordu. İkinci toplantıda bu ko-
nu ele alınacak, varılan karar bir bildiri ile açıklana-
caktı.

Ertesi akşam gene aynı yerde toplandılar. Bayan
Barbicané'nın nefis sandviçleri gene tepsilere tepelene
yığılmıştı. Çaylar sıcak sıcak, üyeleri bekliyordu.

Bu kez, maneviyattan, edebiyattan söz etmeden
doğrudan doğruya asıl konuya geçtiler.

Başkan toplantıyı açtı:

— Bugün de, dedi, dün özelliklerini saptadığımız
gülleyi fırlatacak topun nasıl olması gerektiğini konu-
şacağız. Bunun ağırlığı ne olmalıdır, boyu, madenin
bileşimi... Benzeri konularda görüşeceğiz. Kuşkusuz
karşımıza dev boyutlar çıkacak. Ama bundan yılma-
yalım arkadaşlar. Her soruna bir çözüm bulmak zo-
rundayız.

Hepsi başkanın bu sözlerini onayladılar. Başkan
sözüne devam etti.

— Dün aldığımız kararlara göre bugünkü soru-
numuz şu: Çapı üç metre olan on ton ağırlığındaki bir
gülleye, saniyede on iki bin metrelik bir hız verebilmek
için nasıl bir top yapmalıyız?

Binbaşı :

— Tamam, dedi, İşte sorun bu.

Başkan onu duymamış gibi konuştu:

— Bir mermi uzaya doğru fırlatılınca nelerden
etkilenir? Bulunduğu yerin direnci ile karşılaşır bir.
Yerçekimi iki. Mermiyi fırlatan itme gücü üç. Şimdi bu
üç gücü ayrı ayrı inceleyelim

Bulunduğu yerin, yani havanın direnci pek önemli değil. Çünkü aşacağı atmosfer tabakası sadece altmış beş kilometre. Bunu aşmak için beş saniye yeterli. Bu öylesine kısa bir süre ki, güllenin bulunduğu ortamın direncini hesaba katmaya bile değmez.

İkinci husus yerçekimi. Gülle yol aldıkça bu ağırlık azalacak. Göllemiz Ay'ın bulunduğu noktaya gelince düşüşü ilk saniyede bir milimetreye kadar azalacak. Bu, aşağı yukarı hareketsizlik demektir. O halde bu ağırlığın etkisini yavaş yavaş ortadan kaldıracağız gerekiyor. Bunu da sürtünme ile sağlamamız gerekiyor.

Binbaşı :

— Eh dedi, asıl zor sorun da bu zaten...

Başkan onu onayladı:

— Evet, gerçekten zor, dedi. Ama başaracağız. Bizze gerekli olan bu sürtünme gücünü namlunun uzunluğundan ve kullanacağımız baruttan sağlayacağız.

General bir sandviçi ısırdı. İkinci yarısını ısırma-
dan sordu:

— Bu müthiş topun ölçüleri ne olacak?

— Sayın general, dedi başkan, şimdiye dek kullandığımız en uzun namlu boyu bir metreyi geçmedi, değil mi?

— Evet, evet, diye yanıtladı general. Columbiad'ların uzunluğu ancak bir metreydi.

— Eh, şimdi kabul edeceğimiz namlu ölçüleri çok kimseyi şaşırtacaktır, dedi başkan.

Maston:

— Kuşkusuz, dedi. Bana kalırsa, en azından bir kilometrelik bir namlu öneriyorum.

Binbaşı ile general aynı anda aynı soruyu sordular:

— Bir kilometrelik mi?

Morgan:

— Eh, desteksiz atmaya başladın Maston, dedi.

— Yoo, diye yanıtladı Maston. Desteksiz attığımı nereden anladınız?

— Çünkü desteksiz atıyorsun da ondan.

Bu noktada başkan söze karıştı:

— Kişisel tartışmalardan kaçınalım baylar, derli. Konuları sakın sakın düşünelim. Kuşkusuz büyük bir top gerekiyor bize. Namlu ne kadar uzun olursa, gülenin altındaki gazların genleşmesine yararlı olur kuşkusuz. Bu ise daha büyük bir itme gücü sağlar. Ama gene de bir takım ölçüleri aşmamak zorundayız.

— Pek doğru, diye onayladı binbaşı.

Başkan kendi kendine bir soru sordu:

— Bu durumda uygulanan kurallar nelerdir?

Sonra kendi sorusuna cevap verdi:

— Genel kurala göre, topun uzunluğu gülle çapının yirmi, bilemediniz, yirmi beş katıdır. Ağırlığının da iki yüz otuz beş, ikiyüz kırk katıdır, değil mi?

Maston bu rakamları beğenmemiştir:

— Bu yeterli değil, dedi.

Başkan:

— Ne yazık ki, on ton bir ağırlık...

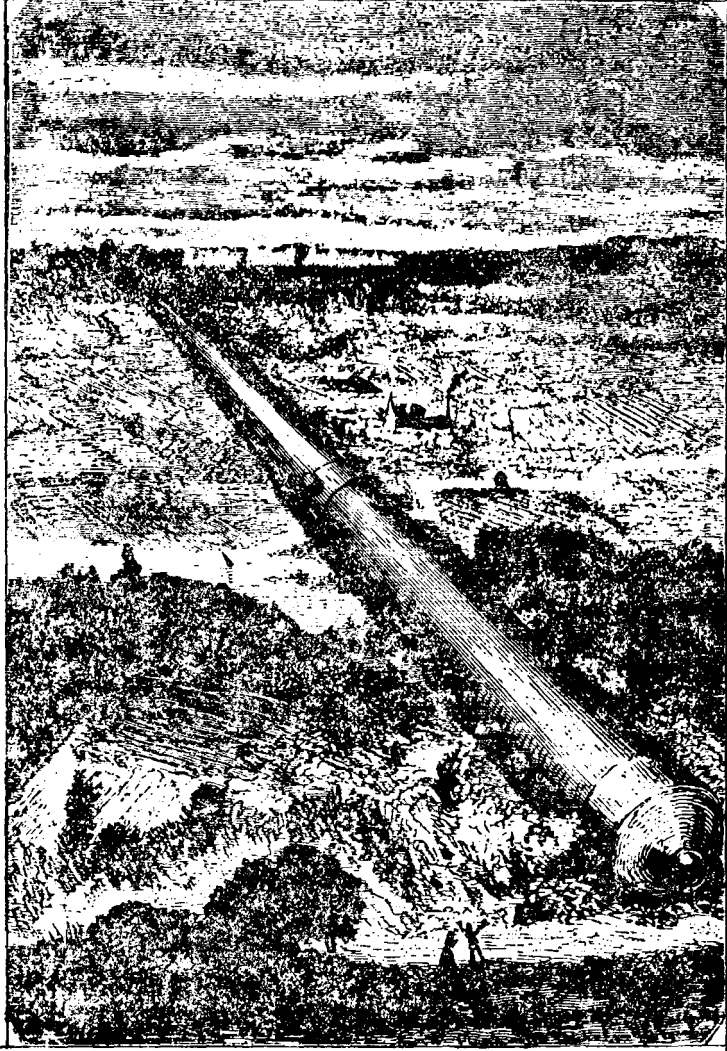
Derken Maston sözünü kesti:

— On ton ha! dedi. Öyleyse siz bir top değil, bir tabanca düşünüyorsunuz.

Başkan gülümsedi:

— Size hak veriyorum Maston, dedi. Namlunun boyunu üç yüz metre olarak hesaplıyorum ben.

Ötekiler üç yüz metreyi duyunca pek şaşırdılar. Üç yüz metre uzunluğunda bir namlu! Buna kimse inanamazdı. Ama hesap ortadaydı. O gülleği Ay'a fırlatacak namlu ancak bu boyda olmalıydı.

**Maston, bir kilometre boyunda bir namlu önerince, herkes
şaşkınlıktan donakaldı.**

Sonunda başkanın önerisi kabul edildi.

Binbaşı başkana sordu:

— Bu namlunun kalınlığı ne olacak sayın başkan?

— İki metre, diye yanıtladı.

Binbaşı bir kahkaha attı:

— Eh, dedi, böylesine ağır bir namluyu taşıyacak kundağı görmek isterdim doğrusu.

Başkan hemen açıkladı:

— Yoo... yo... ben namluyu toprağa gömmeyi düşünüyorum. Hatta, namluyu doğrudan toprak içinde dökeceğiz. Namlu demir halkalarla çerçeveler, sağlam bir harçla da pekiştiririz. Döküm tamamlanınca hiç bir gaz kaçmaması için, namluyu iyice kontrol ederiz.

Maston öyle heyecanlandı ki, ellerini çırparak «Yaşasın topumuz hazır» diye bağırdı.

Doğrusu ya Maston çok iyimserdi. Bir sözü söylemek, onun için yeterliydi. Herşeye olmuş bitmiş gözle bakıyordu. Ama başkan öyle değildi:

— Yoo, daha hazır değil, dedi.

— Neden ama, başkan?

— Çünkü daha namlunun biçimini tartışmadık. Bu bir havan mı olacak, top mu, humbara mı?

Morgan hemen atıldı:

— Kuşkusuz top namlusu olacak, dedi.

Binbaşı:

— Havan olmalı, dedi.

Yeniden bir tartışma başlayacaktı. Ama başkan tam zamanında araya girdi:

— Dostlarım, dedi. Bizim Columbiad, her üçünün özelliğini de taşıyacak. Onun için tartışmanıza gerek yok. Bu bir top olacak. Çünkü barut hücresi ile, çapı eşit olacak. Bir humbara topu olacak. Çünkü atacağı şey sonuç olarak bir humbaradır. Bir bakıma da havan topu olacak. Çünkü namlu yere dik olarak oturtu-

lacak. Toprağa sağlamca yerleştirileceğinden, geri tepme söz konusu değil. Barutun oluşturduğu tüm itme gücü gülleye ulaşacak.

Hepsinin buna aklı yattı. «Kabul, kabul» diyerek onaylarını bildirdiler.

Binbaşı Elphiston:

— Bir sorum var, dedi. Namlunun içi yivli mi olacak?

— Hayır, diye yanıtladı başkan. Bize çok büyük bir özgül hız gerek. Bilirsiniz ki, yivli namludan çıkan mermi bir hayli hız yitirir. Ama kaval bir namludan daha hızlı çıkar.

— Doğru.

Maston:

— Eh, hâlâ hazır değil mi topumuz? diye sordu.

— Daha hazır değil, diye yanıtladı başkan.

— Neden ama! nesi eksik!

— Çünkü hangi madenden yapılacağını konuşmadık henüz.

— Hemen karar verelim.

— Tabii, hemen karar verelim.

Başkan geniş teknik açıklamada bulundu.

— Topumuz çok sağlam, çok sert, sıcaktan asitlerin aşındırıcı etkilerinden yıpranmaz, paslanmaz ve dağılmaz olmalıdır.

— Elbette, dedi binbaşı. Çok fazla maden kullanacağımız için seçmede zorluk çekmeyeceğiz.

Morgan söze katıldı:

— Bugüne kadar bilinen bileşimlerin en üstününü öneriyorum, dedi. Yani yüz ölçü bakır, on iki ölçü kalay, altı ölçü pirinç. Buna bir itirazı olan var mı?

Başkan:

— Haklısınız dostum, dedi. Bu karışım bugüne değin çok iyi sonuçlar verdi. Ancak bizim işte çok pa-

halıya mal olur. Hem kullanılması da oldukça güç olur. Çünkü ölçülerimiz çok büyük. Bana kalırsa daha ucuza mal olacak, daha kolay kullanılacak bir karışım bulmalıyız.

— Evet, dedi binbaşı.

— Dökme demir, tunçtan on kat daha ucuzdur. Hem eritilmesi de çok daha kolaydır. Kullanışlıdır. Kum kalıplara kolayca uyar. Bu nedenle hem paradan, hem zamandan yararlanmış oluruz.

Morgan'ın aklı pek yatmamıştı:

— Fakat, dedi, dökme çok çabuk kırılır. Bunu unutmayın.

— Fakat direnci çoktur.

Bir süre daha konuştular. Sonunda namlunun dökme olmasına karar verdiler.

Bu karardan sonra başkan Maston'dan namlunun ağırlığını hesaplamasını istedi.

Maston hemen kâğıtların üzerine eğildi. Bir hesap, bir hesap... Görenin aklı karışır! Kısa süre içinde beyaz kâğıdın üzeri çeşitli rakamlarla, formüllerle ağız ağıza doldu. Maston, sanki rakamlarla, formüllerle dolu bir ormanda yol alan bir aslana benziyordu.

Soluk soluğa başını kaldırdı:

— Altmış sekiz milyon kırk bin kilo, diye kekeledi.

— Kilosu iki yüzden ne eder?

— İki milyon on bin yedi yüz dolar efendim.

Bu rakamlar hepsinin gözünü açmıştı. Başkana kuşku ile baktılar.

Ama başkan çok rahattı:

— Üzülmeyin baylar, dedi. Paradan yana sıkıntıımız yok. Bunun bir kaç katına da çıksa namluyu istediğimiz gibi dökeceğiz.

Rahat bir nefes aldılar. Dile kolay, iki milyon, on bin yediyüz dolar...

SIRA GELDİ BARUTA

Kurul üçüncü toplantısında barut konusunu ele aldı.

Gölleyi fırlatacak olan topun üç yüz metre uzunluğunda, yere gömülü bir namlu olacağı haberi tüm üyeler arasında şaşkınlık yaratmıştı. O güne dek bir metreden daha uzun namlu görmemiş topçuların bu şaşkınlığını hoşgörmek gerekir. Üstelik bu namlunun çapı üç metre olacaktı. Çoğu, böyle bir namluyu hayallerinde bile canlandıramıyordu.

Rakamlar çok büyüktü. Gülle çok ağırdı. Bu çokların arasına şimdi bir çokun daha katılması gerekiyordu. Kaç kilo, ya da kaç ton barut bu kocaman nesneyi Ay'a kadar götürebilirdi!

Herkes elinde kalem kâğıt, bu işin hesabını yapıyor ama, bir türlü için içinden çıkamıyorlardı. Buldukları rakamın sonundaki sıfırlar hesabı yapanı ürkütüyordu.

Bu kadar barut ha!... Bir litre barut aşağı yukarı dokuz yüz gram geliyordu. Bunun yanarken oluşturduğu gaz da dört yüz litreydi. Bu gaz iki bin dört yüz derece ısıyla tamı tamına dört bin litrelik bir hacim kaplıyordu. Bu duruma göre barutun hacmi, patlamayla oluşan gazın hacmi ile orantılıydı. Dört bin kat daha dar bir alana yerleştirilen bu gazın vereceği itme gücünü düşünmek bile insanları ürkütüyordu.

Topçular derneği üyeleri bu hesaplara öyle dalmışlardı ki, yemeden içmeden kesilmişler durmadan hesap yapıyorlardı. Ama, buldukları rakamlar o kadar büyüktü ki, neredeyse birbirlerine «Dikkat et, keçileri kaçınıyorsun» diyecek duruma geliyorlardı.

Komite toplandığı zaman, üyeler de öbür dernek

arkadaşlarından farklı değillerdi. Çıkacak rakamlar onları da ürkütüyordu.

Başkan barut konusunun görüşüleceği bu toplantıda ilk sözü, savaş sırasında barut işlerini yöneten kimyager Elphiston'a verdi.

Elphiston çok heyecanlı idi. Daha önce de çalıştığı bu konu üzerinde, güvenilir bir uzman olarak konuşmağa başladı:

— Arkadaşlarım, dedi. Ben söze kimi rakamlarla başlayacağım. Bildiğimiz yirmi dörtlük bir mermi on altı kilo barutla atılır.

Başkan «Bu rakam kesin mi?» diye sordu.

Binbaşı gururla gülümsedi.

— Evet, dedi. Vereceğim her rakam kesindir. Gelelim şu sekiz yüz kiloluk Armstrong topunun mermilerine. Bu mermiler için de yetmiş beş kilo barut kullanılır. Rodman'ın Colombiad'ını beş yüz kiloluk güllmesini on kilometreye yollamak için toplam yüz altmış kilo barut kullanılır.

Kendini ilgiyle dinleyen arkadaşlarına elindeki dosyayı gösterdi:

— Bunları, atış raporlarından çıkardım, diye açıkladı.

General onu beğeniyle dinliyordu. «Güzel, devam edin lütfen» diyerek beğenisini açıkladı.

— Bu rakamlardan şu sonuca varıyoruz, dedi Elphiston, Gülle ağırlığı arttıkça, barut miktarı da aynı oranda artmıyor. Hesap ederseniz göreceksiniz, yarım tonluk bir gülle için üç yüz otuz kilo barut yerine yüz altmış kilo barut yeterlidir.

Başkan ona hayretle baktı:

— Neyi anlatmak istiyorsunuz? diye sordu.

Maston ilk kez konuştu:

— Bu hesapları aynı oranda sürdürürsek, şöyle bir sonuca varabiliriz...

Maston susunca hepsi ona baktı «Evet, devam et» dediler.

— Güllemiz yeterince ağır olursa hiç barut kullanılmasa da olur.

Binbaşı bu sözlerde bir aday sezdi. Çok kızmıştı. Maston'a döndü:

— Dostum, Maston, dedi. En ağırbaşlı konuları bile henedense hafife almakta pek ustasınız doğrusu. Ama ben sabırlıyım. Az sonra hepimizin merakla beklediği barut miktarını söyleyeceğim. Önce şunu belirteyim. Savaş deneyleri şunu kanıtlamıştır. En büyük toplar için, barutun ağırlığı, kullanılan merminin ağırlığının onda birine kadar indirildi.

Morgan bir sandviç alıp ısırıldı:

— Çok güzel, dedi. Bu gerçekçi bir görüş.

Morgan sandviçin ikinci yarısını da ısırırken bir öneride bulundu:

— Barut miktarından önce barut cinsini saptasak daha iyi olur kanısındayım ben.

Binbaşı hemen cevap verdi:

— İri taneli barut kullanmamız gerekiyor, dedi. Onun patlayışı toz barutunkinden daha çabuktur.

General son lokmasını yutarken fikrini açıkladı:

— Evet ama, dedi, Çok kırııcıdır. Topların içini bozar, çok zarar verir taneli barut.

Elphiston sakın sakın açıkladı:

— Haklısınız, general. Ancak bu sakınca uzun süre kullanılacak toplar için söz konusudur. Bizim Columbiad'ımız ise sadece bir kez kullanılacak. Hiç bir patlama tehlikesi yok. Barut hemen alev alırsa kuşkusuz mekanik etkisi tam olur. Eh, bize de gerekli olan bu zaten.

Maston gene sivri bir fikir ileri sürdü:

— Barutu bir kaç delikten birden ateşlersek daha iyi olur.

Elphiston Rodman'ın topunu doldurmak için dökme kazanlarda pişirilmiş, söğüt kömüründen yapılmış kestane gibi iri taneli barut kullandığını anlattı.

— Bu barut çok sert ve parlaktır, dedi. Elde hiç bir iz bırakmaz. Hemen patlar. İçinde bol oranda hidrojen ve oksijen bulunur.

General:

— Sanırım artık karar verebiliriz, dedi.

Başkan Barbicane, o ana dek hiç konuşmamış sadece dinlemişti. Oturduğu yerden doğruldu. Ne kadar baruta gerek olduğunu sordu.

Herkes kendine göre bir rakam söyledi.

Morgan'a göre yüz bin kilo barut gerekiyordu.

Binbaşı, bir açık arttırmada gibi, «iki yüz bin» diye söze katıldı.

Sıra Maston'a gelince en yüksek rakamı o söyledi: «dört yüz bin kilo»

Demek ki, bir açık artırma olsaydı, Maston kazanmıştı. Çünkü Maston, gerçekten nişangâhsız atıyordu.

Elphiston bu abartmalı rakam için bir şey söyleyemedi. Kimbilir, belki de Maston haklıydı. On tonluk bir gülleyi Ay'a dek göndermek söz konusuydu. Bunun için saniyede on iki kilometrelik bir hız gerekiyordu. Bunu sağlamak için de... Evet, barut miktarını kesinlikle saptamak olanaksızdı.

Hepsi sustular. Başkan sıranın kendine geldiğini anladı:

— Arkadaşlar, dedi. Yapacağımız topun direnci çok yüksek olacak, bunu biliyorsunuz. Şimdi burada

sevgili Maston'u şaşırtacak bir şey söyleyeceğim. Çünkü verdiği rakam biraz düşük.

Hepsi hayretle doğruldular. «Düşük mü? Dört yüz bin kilo az mı?» diye mırıldandılar.

— Evet, diye konuşmasını sürdürdü başkan. Sevgili Maston'un önerisinin tam iki katını öneriyorum ben.

Maston «Yani sekiz yüz bin mi?» diye sordu.

— Evet.

— O halde, dedi Maston. Benim bir kilometrelik topuma dökmek gerekir bu ağırlıktaki barutu.

Binbaşı bu soruyu «Doğru» diye yanıtladı.

Maston yeniden heyecanlanmıştı:

— Sekiz yüz bin kilo barut, yaklaşık olarak sekiz yüz metreküplük bir alan kaplar, dedi. Oysa ki, düşündüğümüz namlunun hacmi sadece iki bin metre küp gelir. Bu durumda namlu yarı dolu durumda olacak. Gülleye gerekli hızı verecek gazların hacminin yeterince artması için namlunun uzunluğu yetmeyecek bize.

Maston'u hepsi onaylıyordu. Maston belki ilk kez gerçekçi sözler söylüyordu.

Başkan arkadaşlarına döndü:

i

— Bu barut miktarının saptanması çok önemli, dedi. Sekiz yüz bin kiloluk barutun oluşturacağı gazın hacmi altı milyardır. Evet... Tam altı milyar. Anlıyor musunuz baylar.

General pek şaşırmıştı. Verilen rakamlarla kafası adamakıllı karışmıştı.

— Peki, ne öneriyorsunuz? diye sordu.

— Çok basit, dedi başkan. Barut miktarını olabildiği kadar azaltacağız.

Binbaşı hemen karşı çıktı:

— Ya itici güç ne olacak?

Başkan cevap verdi:

— Barut miktarını azaltacağız ama, mekanik gücü aynı kalacak, dedi.

— İyi ama nasıl olacak bu?

— Basit, dedi Barbicane. Gerçekten barut miktarını dörtte bire indirebiliriz.

Gene aynı sorular yükseldi: Nasıl, nasıl!

— Bitkilerin ana maddesi olan selülozu düşünün, dedi başkan.

Elphiston, başını salladı «Evet, evet» dedi.

Başkan açıklamasını sürdürdü:

— Selüloz değişik maddelerde saf olarak bulunur, dedi. Pamuk, bildiğimiz pamuk, azotik asitle karıştırılırsa, bundan yeni bir madde çıkar. Bu madde erimez. Çok iyi yanar. Çok iyi patlar. Bunu ilk kez bir Fransız profesörü buldu. 1832 yılında. 1846 yılında da Basel’li kimya profesörü Shonbein, bu maddeye savaş barutu adını verdi. Bu toz, azotik pamuktur.

Hepsi heyecanla bağırdılar «Buna biz de bir isim vermeliyiz»

— Düşünelim, dedi başkan. 1847 yılında Maynard adlı yurттаşımız, bu alanda çalışmalar yaptı. Özellikle yaraların tedavisinde kolodyon kullanmayı başarmıştır. Bu kolodyon’un esası da size sözünü ettiğim pamuktur.

Maston hemen söz aldı:

— O halde yaşasın toz pamuklu Maynard! dedi.

Başkan sözüne devam etti:

— Gelelim toz pamuğa, dedi. Hazırlanması çok kolaydır. Pamuk alınır, dumanı tüten azotik aside batırılır. On beş dakika sonra çıkarılıp suyla yıkanır ve kurutulur.

Hepsi merakla «Evet, sonra» diye sordular.

— Sonrası yok, barutumuz hazır, dedi başkan.

Morgan bu işe çok sevinmişti:

— Gerçekten çok kolaymış, dedi.

— Hem biliyor musunuz baylar, rutubet, nem, bu barutu etkilemez. Bu husus bizim için çok önemli. Çünkü topun doldurulması en az bir kaç gün sürecektir. Hem, barutu yakmak için iki yüz kırk değil sadece yüz yetmiş derece yeterlidir.

Hepsi bu barutun kullanılmasından yanaydı. Ama para sorunu ne olacaktı.

Binbaşı:

— Ancak, bu barut çok pahalıya mal olur, dedi

Maston hemen cevap verdi:

— Para önemli değil dostum, dedi. Öbür baruta oranla dört kat hız sağlıyor bu.

Başkan konuşmasını özetledi:

— İki yüz bin kilo toz pamuk bu iş için yeterli, dedi. Ay'a doğru havalandıktan önce, güllemiz altı milyar litrelik bir basınç ile namlu içinde iki yüz metreden daha uzun bir yol alacak.

Maston öyle heyecanlandı ki, Ay'a gönderilecek güllenden daha büyük bir hızla başkanın kollarına atıldı. Zavallı Barbicane, biraz tetik davranmasaydı, arkadaşları onu bir gülle gibi delip geçebilirdi.

Elphiston:

— Eh, bizim gülle şimdiden hareketlendi, diye gırgır geçti.

Öbürleri de ona katıldılar. Morgan:

— Bizim gülleyi, dedi, Maston'un heyecanı ile harekete geçirmek olasılığını bulabilirsek, her halde değil Ay'a Güneş'e bile kolaylıkla gidebiliriz.

Hepsi buna gülüşüler.

Maston da kendi durumuyla en az arkadaşları kadar dalga geçiyor, aşırı davranışlarını alaya alıyordu.

— Hay, hay, dedi. Emrederseniz gülleyi Merih'e bile götürebilirim.

Komite, üç büyük sorunu çözümlemiş olmanın rahatlığı ile gevşemiş gibiydi.

Başkan:

— Şimdi iş bu aldığımız kararlara uygun projelerin çizilmesine kalıyor, dedi.

Maşton:

— Bu çok kolay başkanım, dedi. Çocuk oyuncağı gibi bir şey. En kısa sürede hazır olur proje.

MİLYONLARA KARŞI BİR KAPTAN

Komitenin aldığı kararlar, sıcağı sıcağına kamuoyuna duyuruluyordu. Her haber, heyecanın daha da artmasına neden oluyordu. Şimdi halk büyük bir bekleyiş içindeydi. Çünkü bu müthiş girişimin nasıl gerçekleştirilebileceği artık öğrenilmişti. Şimdi artık iş uygulama aşamasına gelmişti.

Bu aşama bir yıl kadar sürecekti. Namlunun konacağı yerin seçilmesi. Buranın kazılması. Kalıbın hazırlanması. Barutun doldurulması. Öbür yandan güllenin hazırlanması. Atış yerine getirilmesi...

İşte bir yığın olay. Halk bunları şiddetle merak ediyordu.

Aslında gülle atıldıktan on saniye sonra gözden kaybolacaktı. Bundan sonrasını kim görebilirdi ki! Ancak kuvvetli dürbünleri olan pek az mutlu kişi gülleyi izleyebilecekti. İşte bu nedenle halk, asıl atış anı kadar, ondan önceki hazırlıkları da çok merak ediyor-

du. Sanki heyecanı yudum yudum içerek son aşamaya kadar, bu işte çalışanlarla birlikte her şeyi kendileri de yaşamak istiyorlardı.

Ancak günün birinde, Ay tasarısının yaratıcısı Barbicane'a karşı bir hareket oldu. O güne değin Barbicane, hiç kuşkusuz ülkenin bir numaralı adamı, halkın sevgilisiydi.

Kimdi bu adam? Her fırsatta Barbicane'a çağıyor, onun tasarısının gerçekleşemeyeceğini açıklıyordu.

Milyonlarca insanın karşısına bir tek adam cesaretle çıkıyordu. Barbicane'ın buna aldırış etmemesi, önem vermemesi doğaldı. Ama başkan bir kişi de olsa kendisine karşı çıkılmasını istemiyordu. Bu yüzden çok etkilendi. Aslında bu karşı çıkmanın nedenini biliyordu. Çok eski tarihlere dek uzanan bir çekeme mezlikten kaynaklandığını biliyordu.

Barbicane, bu adamı görmemişti. O da tıpkı Barbicane gibi bilgin, gururlu, cesur bir adamdı. Gözü pekti. Bir şeye inandı mı, sonuna dek onu savunurdu.

Milyonlara karşı çıkan bu adamın adı Nicholl'du. Mesleği kaptan. Filadelfiya'da oturuyordu.

Kaptan Nicholl, ünlü bir zırh dövücüsü idi. Yani zırhlı savaş gemilerinin gövdesine kaplanan zırh yapıcısı. Başkan Baltimor'da mermi dökerken o da Filadelfiya'da gece gündüz zırh dövüyordu.

Bütün bunlar savaş sırasında oluyordu. Barbicane'ın tek amacı kaptanın yaptığı zırhlıları delemek gülle yapmak. Kaptanın amacı ise Barbicane'ın yaptığı güllerle delinmeyecek zırh yapmaktı.

İşte şimdi barış dönemindeydiler. Ama kaptan eski inadında direniyor, gazetelere, Barbicane'ın yaptığı hiçbir güllenin, kendi yaptığı zırhı delemeyeceğini söylüyordu.

Ünlü zırh dövücüsü Kaptan Nicholl bütün çalışmalara karşı çıkan tek kişiydi.

Başkan ise sağladığı başarıyı gölgeleyebilecek bir söz düellosuna girmeyi düşünmüyordu. Bunun için susmakla yetindi. Kaptanın önerisine bir cevap vermedi.

Kaptan Nicholl bu davranışa çok kızmıştı. Barbicane'in ne denli değersiz olduğunu kanıtlamağa hazır olduğunu tüm kamuoyuna duyurdu. Demeç verdiği gazetelere, Barbicane'in yapmayı düşündüğü topun iki yüz metre ötesine koyacağı bir zırhı, güllesi ile delemeyeceğini söyledi.

Ertesi gün gazeteler bu haberi büyük harflerle verdiler:

KAPTAN MEYDAN OKUYOR

**KAPTAN İKİYÜZ METRE MESAFE TANIYOR
MÜTHİŞ BİR İDDİA: BARBİCANE BUNA NE
DİYECEK?**

Bu başlıklar hemen her gazetede yer aldı. Ancak Topçular Derneği'nden hiçbir açıklama yapılmadı. Gazetelere, cevap da verilmedi.

Kaptan bu kez mesafeyi yüz metreye indirdi. Gazeteler bu kez aynı başlıkları yüz metreye göre ayarladılar.

Barbicane'da gene ses yok.

Yetmiş beş metreye...

Gene ses yok.

Elli metreye...

Gene bir yanıt alamayan kaptan büsbütün köpürdü. Gazeteler aracılığıyla başkana meydan okudu. Gazetelere verdiği demeçte kaptan şunları söylüyordu:

«Şu meşhur topun tam yirmi beş metre uzağına zırhımı koyacağım. Evet, sadece yirmi beş metre. Ne uzak ne de daha yakın! Üstelik zırhın arkasında da

ben duracağım. Hodri meydan. Bay Barbicane ateş et-sin de şu Ay'a gülle gönderecek topun marifetini gö-relim.»

Barbicane artık sabredemedi. Kendisine bu konu-da soru soran gazetelere kısa bir demeç verdi:

«Kaptan zırhın önünde dursa da ateş etmem...»

Bu karşılık kaptanı deliye döndürdü. Artık daya-namadı. İşi tam bir sen-ben kavgasına dönüştürdü. Barbicane hakkında verdi veristirdi. Kendinin bir to-pun karşısına geçip, çok güvendiği zırhına sığınarak, gözünü kırpmadan ölüme meydan okuduğunu, Barbi-cane'in ise eserine güvenip ateş etmeye bile cesareti olmadığını söyledi.

Başkanın ise başını kaşıyacak vakti yoktu. Bu kuru gürültüye hiç önem vermedi. Hatta bu şamaıyı duy-madı bile.

Topçular Derneği ünlü bildirisini yayınlayıp da üç yüz metre boyunda bir namludan söz edilince, kaptan Nicholl öyle öfkелendi ki, kızgınlığından ne yapacağı-nı bilemedi. İşte kendine baş düşman bildiği topçular, bir başarı daha sağlamışlardı. Böyle büyük bir esere başlıyorlardı. Amansız düşmanı olduğu topçulara kar-şı, bir zırhçı olarak kendisi de birşeyler yapmalıydı. Ne yapıp etmeli, topçulardan daha üstün olduğunu kanıt-lamalıydı.

On bin kiloluk bir mermil... üç yüz metrelik nam-lu!... Eğer bunlar gerçekleşirse kaptan iflas etmiş de-mekti. Uzun yıllardan beri sürdürdüğü mücadeleyi kaybetmiş, topçuların üstünlüğünü kabul etmiş de-mekti.

O halde yapacağı ilk iş Barbicane ve adamlarının tüm girişimlerini eleştirmek, bu girişimin bir safsata-dan başka bir şey olmadığını kanıtlamaktı.

Hemen kâğıda kaleme sarılıp gazetelere eleştiriler

göndermeye başladı. E, gazeteler böyle yazıları kaçı-
rırılar mı? Kaptanın yazılarına özel bir yer ayırdılar.
Kaptan yazdığı yazılarla bu girişimin başarı şansı ol-
madığını, işin içinde bir üç kâğıtçılık olduğunu bilim-
sel yoldan kanıtlamak için bin dereden su getirmeye
başladı. Ona göre bunlar topçu idi. «Bilindiği gibi» di-
yordu kaptan «topçular nişangâhsız atış yapmağa alı-
şıktırlar. İşte şimdi de böyle yapıyorlar. Milleti saf bul-
dular, atıp duruyorlar. Kendinize gelin sayın baylar!
Ne demekmiş üç yüz metrelik namlu, ne demekmiş
on bin kiloluk gülle!... Sayı ile kendinize gelin bay-
lar!...»

Kaptanın hesaplarına göre bir cisme saniyede on
iki bin metrelik bir hız verebilecek hiç bir güç yoktu
Dünya'da. Dahası, ortaya attığı matematik formüllere
göre, bu kadar ağır bir gülleyle bu hız verilebilse bile,
atmosferi aşması gene de olası değildi. Kaptanın he-
saplarına göre, güllenin en çok gidebileceği uzaklık
sekiz kilometre idi.

Kaptan bir yığın matematik ve mekanik formül-
ler sıraladıktan sonra başka iddialarda da bulunuyor-
du. Ona göre hız yeterli olsa bile gülle bu kadar çok
barutun oluşturacağı basınca dayanamayacaktı. Bu
nedenle gülle namludan çıkar çıkmaz erir, bir ateş
yağmuru olarak oradaki seyircilerin başına yağardı.
Tanrı korusun, bu iş bir felâketle sonuçlanırdı.

Barbicane, tüm bu saldırıları gazetelerde okuyor,
gülüp geçiyordu. Onu ilgilendiren tek şey, Ay'a gönde-
rilecek güllenin bir an önce hazırlanması ve gözleme-
vinin önerdiği tarihe kadar herşeyin noksansız tamamlan-
mış olmasıydı.

Çalışmalar tüm yoğunluğuyla sürdürüldü.

Kaptan Nicholl, bu kez başka yönden saldırıya
geçti. Bu top çok tehlikeli bir serüvenden başka bir şey

değildi. Bir kez, gülle imkânı yok hedefine ulaşamayacaktı. Gerisin geriye Dünya'ya düşecekti. Bu düşüş sırasında hızı, ilk hızının karesi kadar artmış olacaktı. On tonluk bir kütlenin Dünya'ya bu hızla vurması büyük bir felâketti. Bu bölgedeki yurttaşlar büyük zarar görecektlerdi. Hükümetin bunu önlemesi gerekirdi. Bir kaç kişinin, başlarının bir karış üstündeki akıllarına uyarak, binlerce yurttaşa zarar vermesine hükümet göz yumamazdı. Tüm insanlık büyük bir tehlike ile karşı karşıya idi.

Halk, hergün aşağı yukarı aynı sözleri çeşitli biçimlerde söyleyen kaptandan bıktı. Onun sözlerini sırf matrak olsun diye okumaya başladılar. Kaptan Nicholl, tüm ülkede bir alay konusu oldu. Bir çok şarkı bestelendi. Gazetelerde, dergilerde kaptanla ilgili karikatürler yayınlandı.

Bir yandan Ay yolculuğunun heyecanı, bir yandan da bu şamata halkın çok hoşuna gidiyordu. Tüm ülkede içki satışları bir yıl öncenin aynı günlerine oranla bir kaç misli arttı. En ücra yerlerdeki bira salonları bile, müşterilerle dolup dolup taşıyordu.

Bir bakıma çok kişi işini ikinci planda görüyordu. Millete lâf lâzımdı, dedikodu lâzımdı. Şimdi açılan her ağızdan hiç değilse yarısı bu konuda bir şeyler söylemek için açılıyordu. Öbür yarısı ise, daha sonraki açılışa aynı konuda söz söylüyordu.

Adeta çıldırmış gibi, her yolu deneyen kaptan son olarak Richmond'da yayınlanan «Arayıcı» adlı bir gazete aracılığıyla para bahsine girdi.

Kaptan bir kaç konuda iddiaya giriyor, her konu için de belirli bir para koyuyordu.

Halk bu paralı iddiayı ilgiyle okudu:

1 — Topçular Derneği'nin bu girişimi için yete-

rince para bulunamayacak. Eğer bulunursa kaptan Nicholl 1.000 dolar ödeyecek.

2 — Üç yüz metre boyunda bir top dökmek olanak dışıdır. / Eğer bu gerçekleştirilirse kaptan 2.000 dolar ödeyecek.

3 — Bu namluya barut doldurulamaz. Çünkü gül-
lenin ağırlığı altında kalan barut kendiliğinden ateş-
lenir. / Böyle olmazsa kaptan 3.000 dolar ödeyecek.

4 — Colombiad, ilk atışta patlar, parça parça
olur. / Eğer olmazsa kaptan 4.000 dolar ödeyecek.

5 — Mermi, altı kilometreyi aşamaz. Fırlatıldı-
ktan sonra bir kaç saniye içinde düşer. / Böyle olmazsa
kaptan Nicholl 5.000 dolar ödeyecektir.

Sonuç olarak kaptan bir inad uğruna 15.000 dola-
rı gözden çıkarıyordu. Bunları okuyan halkın gözü
adamakıllı açıldı. On beş bin dolar!... Bir iddia uğru-
na on beş bin dolar!.

Acaba Barbicane, bu iddiaya katılacak mıydı? Bir
bakıma delilikti bu. Bir iddia uğruna büyük bir ser-
vet söz konusu idi.

19 Mayıs günü postacı, kaptana bir zarf getirdi.
İçinden küçük bir pusula çıktı:

«Kabul - Barbicane.»

FLORİDA MI, TEKSAS MI?

Çözümlemesi gereken bir sorun daha vardı.

Colombiad'ın yerleştirileceği yerin seçimi.

Gözlemevinin önerileri vardı bu konuda. Bir kez
topun namlusu ufuk çizgisine dikey olacaktı. Yani

başucuna doğru yöneltilmeliydi. Çünkü ancak 0-28 enlemler arasında Ay'ın başucuna yönelmek olasıdır. Bu bakımdan kocaman topun döküm yerini seçmek de büyük bir sorundu.

20 Ekim günü derneğin genel kurulu bir toplantı daha yaptı. Bu toplantıda başkanlık masasının gerisine büyük bir harita yerleştirilmişti.

Başkan toplantıyı açarken Maston, her zamanki ataklığıyla hemen ayağa kalkıp konuşmaya başladı:

— Sayın meslekdaşlarım... diye başlayan bir söylevi sürdürdü.

Anlattı, anlattı... Sonunda bugünkü konunun topun yerleştirileceği yerin seçimi olduğunu söyledi. Sağdan soldan, hele Maston'u tanıyanlar işin dalgasındaydılar. Çeşitli bağırımlar, «Yaşa kahraman Maston» sesleri duyuluyordu.

Maston tüm bu takılmaları ciddiye alıyor, alkış gelen yere dönerek ciddi ciddi selâm veriyordu.

— İzin verirseniz düşüncemi anlatayım, dedi Maston. Atışın başarılı olabilmesi için ekvatora oldukça yakın bir yer seçmemiz gerekiyor.

Başkan, Maston'un kısa bir duraklamasından yararlanarak «İsterseniz...» diye bir şeyler söyleyecek oldu ama Maston bırakmadı.

— Düşünceler serbestçe çarpışmalıdır arkadaşlar, dedi. İnsanlık tarihine şan katacak olan bu atış, Birleşik Amerika topraklarından yapılmalıdır.

Salondan: «Hoppala,» diye sesler yükseldi. Kimileri «Ülkemizde yapılmayacak da nerede yapılacak bu atış?» diye hayretle sordular.

— Bu iş için sınırlarımız uygun ve yeterli değil, diyerek konuştu Maston. Güneyde okyanus var. Bu nedenle 28. paraleli ülkemiz sınırları dışında, komşu bir ülkede aramamız gerekiyor. Bu nedenle, zorunlu bir

savaş sebebidir. Meksika'ya savaş açılmasını öneriyorum.

Salondaki hoppalacılar bu kez öyle gürültülü bir «Hoppala!...» çektiler ki, herkes gülmeye başladı.

Kimileri de işi ciddiye alıyor «Aman ha, bu ne biçim öneri?» gibilerden sözler söylüyorlardı.

Maston bunları dinlemiyordu bile.

— Hayır mı, diyorsunuz? diye hayretle sordu. Doğrusu ya, bu şerefli toplulukta beni çok şaşırtan bir söz bu.

— Bir dakika dinleyin beni.

— Asla, asla!... Bu savaş er-geç, günün birinde olacak. Bizi yolumuzdan kimse alıkoyamayacak. Savaşın hemen, bugün açılmasını istiyorum. Hepinizin de beni destekleyeceğinize inanıyorum arkadaşlar.

Babican, daha fazla dayanamadı, başkanlık çarını çalarak iyiden iyiye yükselen gürültüyü susturdu:

— Söz hakkınızı geri alıyorum bay Maston, dedi. Evet, konuşamazsınız artık.

Maston buna karşı gelmek istedi ama, bir kaç arkadaşları onun koluna girerek konuşmacı yerinden uzaklaştırdılar.

Başkan konuştu:

— Bu deney ancak Amerika Birleşik Devletleri topraklarında yapılabilir, dedi. Sabırsız arkadaşımız konuşmadan önce şu koca haritaya bir göz atsaydı, komşularımıza karşı savaş açmanın ne denli yersiz olduğunu hemen görürdü.

Başkan yerinden kalktı, elindeki uzun bir sopa ile haritanın bir noktasını işaret etti.

— Birleşik Devletlerin sınırları, dedi yirmi sekizinci paralele kadar uzanır. İşte şurada. Teksas'ın ya

da Florida'nın güney kesimleri bu çalışma için işimize yarayabilir.

Olay bu kadarla kaldı. Maston yeniden konuşmak istemedi.

Böylelikle Colombiad'ın Teksas'ta ya da Florida'da dökülmesine karar verildi.

Genel Kurul bu kararı aldıktan sonra dağıldı ama, olaylar henüz bitmemişti.

Yirmi sekizinci paralel Florida Yarımadası'ndan geçer. Yarımadayı aşağı yukarı iki eşit parçaya böler. Buradan Meksika Körfezine doğru uzanır. Alabama, Missisipi ve Louisiana kıyılarından oluşan açıyı uçlarından keser. Daha sonra da Teksas'a geçer. Orada Meksika boyunca uzanır.

Tüm bu yerlerden yalnız Teksas'la Florida, paralelin güneyinde kaldıkları için gözlemevinin önerdiği enleme en uygun yerlerdi.

Florida'nın güney kesiminde önemli yerleşme merkezleri yoktu. Burada yer yer, kızılderililere karşı kurulmuş kaleler göze çarpar. Bu kesimde Colombiad'ın yapılması için her türlü koşulu kapsayan tek bir kent vardı: Tampa.

Teksas'ta durum tam tersiydi. Yerleşme merkezleri hem daha çok, hem de kalabalıktı.

Bu kalabalık kentlerin ileri gelenleri bir araya gelerek güçlü bir birlik kurdular. Birliğin amacı, Colombiad'ın yapım yerinin kendi eyaletleri içinde bir yerde seçilmesini sağlamaktı. Böylelikle komşuları Florida'nın bu konudaki iddialarına cevap vermiş oluyorlardı.

Her iki eyaletin ileri gelenleri kendilerine güvenir temsilcilerini seçerek, iki ayrı kurul halinde Baltimor'a geldiler.

Bu delegeler yorulmak nedir bilmiyorlardı. Susmak

nedir bilmiyorlardı. Yılmak, bıkmak, usanmak nedir bilmiyorlardı. Vay geldi Topçular Derneği'nin ileri gelenlerinin başına! Çünkü adamlar gece demeden, gündüz demeden, hiçbir fırsat kaçırmadan, hep aynı şarkıyı söylüyorlardı:

— Colombiad, bizim eyalette kurulmalıdır. Çünkü bizim eyalet...

Giderek hava gerginleşti. İki komşu eyaletin delegeleri aynı gün silahlandılar. Caddelerde, parklarda silahlarla dolaşır oldular. Bir gurubun girdiği gazinoya, öbür gurup girince millette şafak atıyordu. Tabancalar ha patladı, ha patlayacak, diye bakıyorlardı. İki komşu eyalet arasındaki çekişme doruk noktaya ulaşmıştı.

Pek çok gazete de bu zırtlaşmaya alkış tutuyor, bir bakıma yangına körükle gidiyordu. Gazeteler de iki guruba ayrılmış, birbirlerine veryansın ediyordu.

Bir gazete, Teksas'ta Dünya'nın en iyi pamuğunun yetiştiğini, en iyi meşenin de bu eyalette bulunduğunu ballandıra ballandıra anlatıyordu. Üstelik yüzde elli randımanlı demir madenleri de vardı.

Öbür tarafı tutan gazeteler ise, daha başka şeyler bularak Florida'nın özelliklerini övüyorlardı. Eyalet topraklarının kil ve kumdan yana çok zengin olduğunu, bu toprağın döküme çok elverişli olduğunu belirtiyorlardı.

Gazetelerdeki bu tartışma giderek alevleniyor, iki eyalet halkı arasında büyük bir zıtlığa neden oluyordu. Kuşkusuz bu zıtlık eyalet temsilcileri arasında daha gergin bir hava yaratıyordu.

Baltimor sokakları her an patlamaya hazır bir barut fıçısı görünümüne almaya başlamıştı. Herkes korku ve merak içindeydi.

Başkan Barbicane, ne yapacağını şaşırmişti. Günde beş tane, on tane tehdit mektubu alıyordu. Hergün çeşitli derneklerce bildiriler yayınlanıyordu. Ne yapmalıydı, hangi eyaleti seçmeliydi? Bir türlü karar veremiyordu başkan.

Daha fazla sabredemeyen başkan arkadaşlarını toplayıp bir karara varmak gereğini duydu. İşin daha fazla uzamaya tahammülü yoktu.

Başkan arkadaşlarına konuyu açıkladı:

— Hangi eyaleti seçersek seçelim, kavganın önüne geçemeyeceğiz, dedi. Hatta, bir eyaleti seçsek bu kez aynı eyaletin kentleri arasında kavga çıkacak. Mesele Teksas'ta isteklerimize uygun tam on iki kent var. Eğer Teksas'ı seçersek bu kez bu on iki kent birbirine girecek.

Ama Florida'da koşulları uygun tek kent var: Tampa. O halde arkadaşlar bize tek bir seçenek kalıyor...

Üyeler başkanın söylediklerini çok iyi anlamışlardı:

— Kabul, kabul, dediler. Tampa'yı seçiyoruz. En uygunu Tampa.

Karar duyulur duyulmaz Teksas temsilcileri çok bozuldular. Derneğe gelerek üyelere hakaretler yağdırdılar. Neredeyse büyük bir çatışma çıkacaktı. Polis duruma el koydu.

Teksaslılar yaka paça trene bindirildi. Başlarını da yeteri kadar polisle kentten çıkartılıp, saatte elli kilometre hızla kendi eyaletlerine doğru yollandılar.

Ama Teksaslılar gene de homurdanıyorlar, Florida'nın iki deniz arasında sıkışmış küçücük bir yarımada olduğunu ileri sürüyorlardı. Florida'nın böyle büyük bir barut yığınının patlamasına dayanması olanaksızmış. Top buummm... diye patladı mı Florida da denizi boylarmış...

PARA YAĞMURU

Hemen hemen her sorun çözümlenmiş, gerekli kararlar alınmıştı. Şimdi küçük bir sorun kalıyordu. Küçük ve basit: Para sorunu. Öyle beş on dolar, bir kaç yüz, bir kaç bin dolar değil. Beş sıfırlı, altı sıfırlı dolara gereksinme vardı.

Başkan bu girişimin ulusal bir girişim olduğunu biliyordu. Fakat daha çabuk ve daha çok para toplayabilmek için girişime uluslararası bir boyut vermenin doğru olacağını anladı ve dünya çapında bir yardım kampanyası açtı.

Durumu çok dokunaklı bir bildiri ile tüm Dünya'ya duyurdu. «Mademki,» diyordu başkan «hepimiz aynı gezegenin evlatlarıyız, bu girişim de hepimizin dir, yani Dünya'nındır. Bu nedenle girişimi herkesin destekleyeceği doğaldır.»

Başkanın bu çağrısına önce gözlemevleri katıldı. Ülkedeki tüm gözlemevleri Dünya'nın öbür ülkelerindeki gözlemevlerine mektuplar yazarak onları yardıma çağırdılar. Çağrıyı alan her gözlemevi kendi ülke-
sindeki daha küçük gözlemevlerine durumu bildirerek onları da yardıma çağırdı.

Ancak İngiltere'deki Greenwich gözlemevi, kendine bağlı 22 gözlemevi ile tasarımı desteklemediğini, bu deneyden başarı sağlanmasının olanaksız olduğunu bildirdi. Bu gözlemevleri kaptan Nicholl'un varsayımını daha doğru buluyordu.

Bağış kampanyası giderek şiddetleniyordu. Başkanın bildirisinden üç gün sonra çeşitli Amerika kentlerinde hemen dört milyon dolar toplanıverdi. Derneğin ilk sermayesi bu paraydı. Hemen işe koyulabilirlerdi.

İki gün sonra Dünya'nın her yanından Amerika Birleşik Devletlerine bir telgraf akımı başladı. Öyle bir akım ki, her birinde binler, on binler, yüz binler akıyordu. Dünya, dört yanından Amerika'ya para yağdırıyordu.

Uluslar arasında bir yardım yarışı başlamıştı.

Ruslar, bilime ne denli önem verdiklerini göstermişler, deney için tam üç yüz altmış sekiz bin kûsur ruble yatırmışlardı.

Fransızlar önce bu girişimle alay etmişler, fakat sonra işin ciddiyetini kavrayıp bir milyon frank kadar bir bağışta bulunmuşlardı.

Avusturya büyük para sıkıntısı içinde olduğu halde, gene de iki yüz on altı bin florin gönderdi. Prusya dokuz yüz otuz yedi bin beş yüz frankla yardıma katıldı.

En az para İspanya'dan geldi. Çünkü İspanyollar bu işe pek inanmamışlardı. Ay'a gönderilecek güllenin Ay'ın rahatını kaçıracığından, yörüngesini bozacağından korkuyorlardı. İşin sonunda Ay'ın Dünya'ya düşme tehlikesinin olduğu varsayılıyordu. Bu nedenle kampanyaya girmemek daha akıllıca geliyordu İspanyollar'a. Lâf olsun diye elli dokuz frank, kırk sekiz santim gönderdiler.

Sonunda yapılan hesaba göre şöyle bir durum çıktı ortaya:

Birleşik devletlerden yapılan bağış toplamı dört milyondur. Yabancı ülkelerin bağış toplamı ise bir milyon dört yüz kırk altı bin altı yüz yetmiş beş dolardır. Toplam beş buçuk milyona yakındır.

Bu para, tasarlanan iş için anca yeterliydi. Öyle çeşitli işler yapılacak, o kadar çok harcamalar yapılacaktı ki! Bir bölümünü şöyle sıralayabiliriz:

Döküm işleri - işçilerin taşınması - işyerinde barın-

dırılmaları - fırınların, yapıların kurulması - fabrikaların donatılması - barut - mermi yapımı - döküm için maden alımı...

Toplanan para bu işlere kullanılacak, başa baş gelecekti.

İç savaş sırasında her bir top bin dolara çıkmıştı. Bu top ise onların beş bin kat daha fazlasına çıkacaktı.

Savaş sırasında en güzel topları döken Goldspring fabrikası ile bir anlaşma yapıldı. Tampa'da dökülecek top için gerekli her tür araç ve gereci oraya bu fabrika götürecekti.

Bu iş en geç aralık ayının on beşinde tamamlanacaktı. Eğer top bu tarihe kadar teslim edilemezse, Ay'ın aynı koşullar altında yeniden görüleceği tarihe kadar, yani on sekiz yıl on bir gün süreyle, fabrika beher gün için yüz dolar tazminat vermeyi kabul ediyordu. İşçilerin tutulması, bulunması, her tür masrafı fabrika yapacaktı.

Para yağmurundan ilk yararlanan bu fabrika oluyordu.

Hayır, hayır... Fabrika yağmura karşı şemsiye açmıyordu. Bunu düşünmüyordu da. Çünkü, işi öyle yüksek fiatla almıştı ki, şemsiyeyi açmak bir yana, şemsiyeyi tersinden tutarak parayı kucak kucak toplayacaktı denebilir.

COLOMBİAD'IN YERİ

Tampa kentinin seçilişi, halkın Filorida'ya ilgisini

çekti. Herkes Florida hakkında, bu eyaletin Tampa kenti hakkında bilgi alabilmek için birbiriyle yarış ediyordu adeta.

Bu ilgiyi gören açık gözler kaşla göz arasında, kağıdında Florida adı geçen kitaplar yayınlayıverdiler. Millet bu kitaplara adeta hücum etti. Böylece henüz çalışmalar başlamadan önce Florida ve Tampa, ülkenin bir numaralı yerleri durumuna geldi.

Başkan Barbicane'ın böyle yayınları değil okumak, adlarını inceleyecek bile zamanı yoktu. Colombiad'ın döküm işini yakından izliyordu. Cambridge Gözlemevi'ne yeterli parayı vererek, gerekli gökdürbününün bir an önce yapılmasını istedi. Güllenin yapımı için de Albany'de Breadwill firmasıyla bir anlaşma imzalandı.

Baltimor'da tüm bu çalışmalar tamamlandıktan sonra yanına Mastonla Elphiston'u ve Newyork'tan gelen Goldspring fabrikasının müdürünü alarak kentten ayrıldı.

Ertesi gün New-Orleans'ta, deniz kuvvetlerinin kendi emrine verdiği Tampico adlı bir hücum botuna bindiler. Hiç vakit kaybetmeden yola çıktılar.

İki gün sonra Florida kıyıları görüldü.

Gemi karaya yaklaşırken, Barbicane, kıyıları inceliyordu. Burası alçak ve düz bir kıyı şeridi idi. Pek verimli görülmüyordu. Ağır ağır yol alarak Espritu-Santo koyuna girdiler. Tampa limanı bu körfezdeydi. Dar bir boğazdan geçerek ilerlediler. Az sonra da Tampa görüldü.

Günlerden 22 ekimdi. Akşamın yedisinde karaya çıktılar.

Tabii, Barbicane, hepsinden daha heyecanlı idi. Bir mimar herhangi bir yapıya başlamadan önce nasıl, toprağın durumunu incelerse, başkan da ayakka-

bısının ökçesiyle toprağa vurarak, daha ilk adımda birşeyler öğrenmek ister gibiydi. Bunu gören Maston da yere eğilerek, kolunun ucunda takılı kanca ile toprağa bir kaç kez vurdu, bir kürek kadar da toprak çıkardı.

Barbicanne, hiç zamanları olmadığını, yarın sabah hemen atlara binip eyaleti adım adım gezeceklerini bildirdi.

Bu sırada karşılarında büyük bir kalabalık görüldü. Kaç kişi olduğunu tahmin etmek çok zordu. Ama şunu söylemek kolaydı ve bu tahmin çok gerçekçiydi: Tampa halkı, çoluğu, çocuğu, genci, ihtiyarı ile oradaydı. Ne bir eksik ne bir fazla. Topluluk, eşit Tampa halkı, diyebilirsiniz.

Halk Başkan'a büyük sevgi gösterisinde bulundu. Öyle ya, adı sanı bilinmeyen kentlerini Barbicanne meşhur etmiş, Birleşik Devletler'in yıldız kenti yapıvermişti. Tabii bunun doğal sonucu olarak kentlerine para akacaktı kısa süre sonra. Para veren altın bulsun derler ya, Tampa'lılar da Barbicanne'a altın veremezdi ama, sevgilerini gösteriyorlardı işte.

Ama Barbicanne böyle gösteriştense hoşlanmazdı. Hemen Franklin oteline giderek odalarına yerleştiler. Ne gazetecileri, ne de kentin ileri gelenlerini kabul etmedi başkan. Dedğimiz gibi böyle şeylerden hoşlanmıyordu.

Ertesi sabah otelin yan tarafında bir at kişnemesidir başladı. Öyle üç, beş at değil, tam elli at. Oysa başkan ve arkadaşları bir kılavuzla birlikte yola çıkacaklardı. Sadece beş at olması gerekirdi.

Aşağı indiklerinde daha da şaşırdılar. Çünkü her binici tepeden tırnağa silahlanmıştı. Omuzlarına çapraz astıkları tüfeklerden başka, eğere takılı bir kara-

çina, bellerinde de sağda solda iki tabanca görünüyordu.

Barbican, kılavuza bunun ne anlama geldiğini sorunca genç adam gülererek cevap verdi:

— Seminoller, bay başkan, dedi.

— Ne demek Seminoller?

— Efendim, çayırlarda dolaşan vahşi bir kabile yani. İşte bu nedenle kent olarak sizleri korumaya karar verdik.

Maston çevik bir hareketle atına atlarken, böyle şeylere pabuç bırakmayacaklarını söyledi.

Kılavuz:

— Güvence içinde olmak daha iyi olmaz mı banyım? dedi.

Barbican vakit kaybetmek istemiyordu:

— Anlıyorum, dedi. İyi düşünmüşsünüz. Haydi hemen hareket edelim.

Athılar ikişerli kolda dizildiler. İçlerinden biri kolunu kaldırarak:

— İleriii... komutunu verdi.

Kentin sokakları nal sesleriyle inledi. Kalkan toz bulutu bir an için her yeri kapladı. Sabahın beşiydi. Güneş daha şimdiden pırl pırlırdı. Isı 28 derecedi. Ama denizden esen serin bir meltem bu boğucu sıcakı tatlı bir ılıkliğe dönüştürüyordu.

Kentten çıkınca önce güneye doğruldular. Kıyı boyunca ilerlediler. Alifia çayının sağ kıyısını izleyerek doğuya doğru çıktılar. Bir süre sonra deniz görünmez oldu. Şimdi önlerinde alabildiğine uzanan Florida yaylası vardı.

Florida eyaletinin yüz ölçümü on beş milyon üç yüz altmış beş bin hektardan büyüktü. İşte bu alan içinde 28. paralel üzerinde bir yer seçmeleri gereki-

yordu. Colombiad'ı bu seçtikleri yerde dökecekler. Ay'a ilk gülleyi buradan göndereceklerdi.

Hepsi gözlerini dört açmış, toprağın içini de görmek istermiş gibi büyük bir dikkatle, yol aldıkları toprağı izliyorlardı.

Toprak giderek yükselmeye başlayınca Barbicane buna çok sevindiğini belirtti. Maston bunun sebebini sorunca sevincinin nedenini açıkladı:

— Çünkü, dedi, Colombiad'ı yüksek bir noktaya dikmemiz bizim için çok yararlı olacaktır sevgili Maston.

Maston bir çığlık attı:

— Tabii, dedi. Ne kadar yüksekte olursak Ay'a da o kadar yakın oluruz.

— Canım, dedi Barbicane, bir kaç metre ne fark eder! Önemli olan yüksek yerlerde işlerimizi daha kolay yürütebileceğimizdir. Bir kez su bulmak bir sorun olmaz. Ayrıca masraf edip su borusu döşemek derdinden kurtuluz. Üç yüz metreye inince suyla karşılaşabiliriz.

Fabrika müdürü onu doğruladı:

— Evet efendim, dedi. Kazı sırasında bir su birikintisine rastlamamağa çalışacağız. Eğer su kaynağına rastlarsak ya kurutur ya da başka bir yana akıtırız. Hem biz dar bir artezyen kuyusu kazacak değiliz. Açık havada çalışacağız. Küskü, kazma ve dinamit yardımıyla çabucak işe girişeceğiz.

— Tabii, dedi Barbicane. Toprağın eğimine ve oluşumuna dikkat ederek su bulunmayan bir yer seçersek daha rahat çalışabiliriz. Bunun için kazımızı deniz yüzeyinden üç, dört yüz metre yüksekte yapmalıyız.

— Evet bay Barbicane. Yanılmıyorsam az sonra böyle bir yer bulacağız.

— İlk kazmayı ben vurmak isterdim, dedi başkan.

Maston durur mu! Hemen söze karıştı:

— Son kazmayı da ben vurayım, dedi.

Fabrika müdürü:

— Hiç kuşkunuz olmasın baylar, kazanacağız, dedi. Goldspring şirketi sizlere gecikme tazminatı ödemeye niyetli değil.

Hepsi buna güldüler. «İnşallah» dediler.

Maston mühendise:

— Biliyorsunuz, dedi iş tam zamanında hazır olmazsa Ay aynı duruma gelene dek sizin ödeyeceğiniz tazminat üç milyon, beş yüz altmış altı bin, dokuz yüz iki dolar tutuyor.

Mühendis güldü:

— Şirketim bu hesabı hiç yapmadı, dedi. Yapmaya da gerek kalmayacak, emin olun.

Saat ona geldiğinde yirmi kilometre kadar yol almışlardı. Verimli topraklardan sonra ormanlık alanlar başlamıştı. Bu alanda çok çeşitli bitkiler yetişiyordu. Ormanda ilerlemek zordu.

Ormandaki ağaçların hoş kokuları ta uzaktan hissediliyordu. Ağaç dallarındaki kuşların civıltısı bu hoş kokulara eşlik ediyordu. Kuşlar arasında en çok yengeç yiyen çulluklar dikkatlerini çekti.

Hepsi bu görkemli doğa güzelliğine kendilerini kaptırdılar. Ama başkan bir yandan da endişeliydi. Çünkü böylesine zengin bitkilerle kaplı bir toprağın altında, hem de çok az bir derinlikte bol su kaynakları olmalıydı. Bu ise, işlerini adamakıllı geciktirebilirdi. Barbicane bu konuda uzman değildi, ama, her şey bunu doğruluyordu.

At üzerinde ilerlenken, başkan, toprakta kıraçlık belirtilerini umutla arıyordu.

Bir kaç akarsuyu geçmeleri gerekti. Suda beş altı

metre boyunda timsahlar onlardan pek hoşlanmadılar. Kıyıların yabani yaratıkları pelikanlar, yaban ördekleri, kırmızı telli turnalar da onların gelişi ile rahatsız olmuşlardı.

Bir süre sonra başkan Barbicane eliyle ilersini işaret etti:

— Çamlar bölgesine geldik, dedi.

— İyi ama orası vahşilerin bölgesi, dedi klavuz.

Gerçekten de ilerde bir kaç vahşi görülmüştü. Atlarını hızla sürüyorlar, oklarını havaya kaldırıyor, arada bir de tüfek atıyorlar savaş naraları ile yeri göğü titretiyorlardı. Tüm bunlar bir gösteri idi.

Seminol'ler güneş altında cayır cayır yanan, ağaçsız, kayalık bir yaylanın düzlüğünde bulunuyorlardı. Bu alan toprağın geniş bir kabartısından oluşuyordu. Kısacası Colombiad'ın yapımı için tüm özellikleri taşıyan bir yerdi burası.

Barbicane öyle sevindi ki, bir an durup soluk aldı:

— Buranın adı nedir? diye sordu.

Onları merakla izleyen Floridalılar adeta koro gibi bir ağızdan cevap verdiler:

— Taşlıktepe...

Barbicane hemen atından indi. Toprağı incelemeye başladı. Öbürleri de yere inip onun çevresini aldılar. Ne yaptığını merakla izlemeye başladılar.

O sırada güneş batıya yönelmişti. Barbicane, ter içinde eğilip doğruluyor. Maston'a bir şeyler yazdırıyordu.

— Denizden yüksekliği altı yüz metre. 27 derece 7 dakika enlem, 5 derece 7 dakika boylam. Kıraç. Kayalık.

Sonra arkadaşlarına döndü:

— İşte arkadaşlar, dedi. Colombiad için ideal bir yer. Atelyelerimiz, fırınlarımız, dükkanlarımız burada

kurulacak. Çok kısa süre sonra buraya uygarlık gelecek. Buraları insanlarla, hem de çalışan insanlarla kum gibi kaynayacak.

Herkes dikkatle dinliyordu. Alnındaki terleri sildi:

— Ve güllemiz, Güneş Sistemi'nin sonsuzluğuna doğru buradan yola çıkacak.

Başkan bu sözleri bir nutuk söyler gibi söylemişti. Onu dinleyenler şapkalarını havaya attılar.

— Yaşasın, yaşasın başkan Barbicane, diye bağır-
dılar.

Tabii bu arada fazla coşanlar toplu tabancalarını havaya kaldırıp güneşe doğru bir kaç el ateş etmeden duramadılar.

SIRA KAZMA KÜREKTE

Akşam Tampa'ya döndüklerinde bir sorunu daha çözümledikleri için çok neşeliydiler. Son karar da alınmış, Colombiad'ın döküm yeri belirlenmişti.

Mühendis Murchison, Tampico'ya binerek New Orleans'a doğru yola çıktı. Yanına bir işçi ordusu alarak, bir yığın malzeme ile birlikte geri dönecekti.

Dernek üyeleri ise burada kalarak, yerli halkın yardımını ile ön çalışmalara başlayacaklardı.

Bir hafta sonra Tampico, ardında bir buharlı gemi filosuyla limana girdi. Murchison bin beş yüz işçi toplamıştı. Doların yeşil yüzünü gösterince boşta gezen çok kişi, bu çağırığa balıklama atlamıştı. Hem, burada çalıştığı günler için yeterince para alacaklar, hem de bu süre içinde Baltimor bankasında kendi adla-

rına açılacak hesaba da para yatırılacaktı. İşin bitiminde herbirini oldukça önemli bir servet bekliyordu. Eh, Topçular Derneği bu!... Denizde kum, dernekte para.

Murchison'un seçtiği işçiler arasında ateşçiler, dökümcüler, kireç fırını ustaları, maden işçileri, tuğla işçileri, çarkçılar, demirciler, kalıpçılar... akla gelen her meslekten insan vardı. Bunlardan kimileri yanlarında eşlerini ve çocuklarını da getirmişlerdi. Tampa gerçekten büyük bir göç merkezi oluyordu.

31 ekim günü bu kalabalık rıhtıma çıktı. Küçük Tampa'nın neredeyse kendi nüfusuna yakın bir kalabalığın katılmasıyla nasıl dalgalandığını, nasıl büyük bir kaynaşma başladığını bir düşünün...

Hem Tampa'ya gelenler sadece bunlar değildi. Olup bitenleri görmek, bedavaya eğlence bulmak amacıyla gelenler de vardı. Tüm bu olaylar ülkeye yayıldıkça, kuşkusuz, gelenler daha da artacaktı.

İlk günler gemilerle gelen araçların, makinelerin karaya çıkarılmasıyla geçti. Bunları gemiden çıkarıp cinslerine göre istiflediler. Kocaman saç barakaların direklerini, kapılarını, saçlarını parça parça çıkarıp yığdılar.

Bir gurup iskelede arılar gibi kaynaşırken Barbicane da Tampa'yı Taşlı Tepe'ye bağlayacak olan yirmi beş kilometrelik demiryolunun ilk kazıklarını çakmağa başlamıştı.

Başkan Barbicane, bir dev gibiydi. Her işin başında o vardı. Her yere yetişiyor, her yere koşuyor, her şeyi o yönetiyordu. İşçilerin sivrisinek vızıltısı adını verdikleri Maston da onun yanından bir saniye ayrılmıyordu. Başkanın bu hareketliliği, bu canlılığı işçilere örnek oluyor, her gittiği yerde iş hızla yürütülüyordu.

Başkan, 1 kasım günü kalabalık bir gurup işçiyle Tampa'dan ayrıldı. Ertesi gün de Taşlı Tepe yöresinde hazır evlerin kurulmasına başlandı. Bunlar küçük, iki odalı basit evlerdi. Gemilerle getirilmişti. Her biri on, on beş parçadan oluşuyordu. İşçiler kura kura bu işin ustası oldukları için hangi parçaların birleştirileceğini, hangi vidaların nereye takılacağını öyle güzel anlamışlardı ki, adeta kapalı gözle çalışıyorlardı.

Bir yandan evler yerden biten mantarlar gibi çabucak yükselirken çevresini de parmaklıkla kapattılar. Kısa sürede hayat dolu, canlı, hareketli, muntazam, tertemiz bir küçük kasaba meydana çıktı.

Bu arada Maston, Seminoller'in topraklarına gitti. Büyük reis Azı Dış'le buluştu. Giderken yanında incik, boncuk, biraz da yerlilerin ateş suyu dedikleri viski götürmüştü. Bu armağanlar çok beğenildi. Hele Azı Dış ateş suyundan bir kaç bardak içince Maston'u çok sevdi. Yemekten sonra barış çubukları içildi. Maston alttan alarak büyük reise öyle şeyler anlattı ki, büyük reis, değil Taşlı Tepe'de çalışmaya izin vermek, buradaki çalışmalarını tüm yüreği ile desteklediğini söyledi. Hatta kabilesi halkı da bu işte gönüllü olarak çalışabilirdi. Ama Maston bunu kabul etmedi. Yoo... angarya yasaktı. Ama kabilenin cengaverleri, soluk benizlilerle birlikte kazma sallamak, toprak taşımak gibi işlerde çalışabilirlerdi. Karşılığında da kendilerine para ödenecekti. Parayı ne mi yapacaklardı? İstedikleri malı alabilirlerdi parayla. Herşeyi mi? Evet, evet, ne isterlerse alabilirlerdi. Ateş suyu mu? Evet ateş suyu da alabilirlerdi. Maston'un bu yanıtı üzerine Seminoller öyle coştular ki, ellerinde silahı olanlar Ay'ın şerefine havaya ateş etmeye başladılar.

İşte böylece, vahşilerin saldırısı korkusu da ortadan kalkmış oluyordu.

Daha önce yapılan kimi küçük deneme kazalarıyla toprağın alt yapısını öğrenmişlerdi. 4 kasım günü Barbicane, tüm ustabaşları topladı. Azı Dış'ın oğlu da çalışan Seminoller'in şefi olarak bu toplantıya katıldı.

Başkan kalabalık bir gurup oluşturan ustabaşlara bakarak konuşmağa başladı:

— Dostlarım, dedi, burada ne yapacağımızı hepiniz biliyorsunuz. Ben kısaca anlatayım sizlere. Burada önce bir kuyu kazacağız. Bu, dev bir kuyu olacak. İç çapı üç metre, kalınlığı iki metre olacak bir dev topun dökümü için kazacağız bu kuyuyu. Demekki kazacağımız kuyunun derinliği en az üç yüz metre, genişliği de yirmi metre olacak. Hesabıma göre, bu kazı işinin en geç sekiz ayda bitirilmesi gerekiyor. İki yüz elli günlük bir çalışma sonucu buradan sekiz yüz kırk yedi bin, sekiz yüz metre küplük bir toprak çıkacak. Yani her gün yuvarlak hesap üç yüz otuz dokuz metre küp toprak çıkacak. Bin işçi çalışacağına göre, işçi başına düşen toprak miktarı pek fazla değil.

Onu dinleyenler, bu, her hareketi ile, her sözü ile beğendikleri adama gün geçtikçe daha çok bağlandıklarını, ona yürekten inandıklarını anlıyorlardı.

Başkan sanki onların gözlerinde bu duygularını okumuş gibi:

— Sizlere güveniyorum arkadaşlar, dedi. Madem ki, bu işin yapılması gerekiyor, o halde elimizden kurtulamaz. Bu işi kısa zamanda gerçekleştireceğiz. Sizin çalışkanlığınıza, yeteneklerinize ve yurt severliğinize güveniyorum arkadaşlar.

Sabahın sekizinde ilk kazmayı Barbicane, alkışlar arasında vurdu. Başkan büyük bir hızla bir süre kazdı. Ondandır aynı yerde bir çok kazma hızla çalışmaya, el değiştirmeye başladı. İşçiler sekiz saatlik postalara ayrılmışlar, durmadan çalışıyorlardı. Toprak,

bir tabağa konmuş pastanın uzanan eller karşısında hızla tükenmesi gibi, giderek eriyor, çukur aşağıya doğru açılıyordu.

Bir yandan kazarken bir yandan da öreceklerdi. Bu yöntem yeni geliştirilmiş bir yöntemdi, kuyu yapımında büyük başarı ve kolaylık sağlıyordu. Bu nedenle toprağın ağaç desteklerle pekiştirilmesi gerekmiyordu. Örülen duvar toprağı tam bir güvenle tutuyordu. Bu işe, toprağın sert kesimine geldiklerinde başlayacaklardı. Duvarcılar tüm araç gereçlerini hazırlamışlar, kendilerine iş sırasının geleceğı günü bekliyorlardı.

Parmaklıkla çevrili alanın ortasında elli işçi durmadan kazıyorlardı. Önce on beş, yirmi santim genişliğinde kara bir toprağa rastlandı. Çabucak kazıldı. Yarım metre aşağıda bir kum katmanı bulundu. Bu kumu kalıp yapımında kullanmak için dikkatle ayıklayıp bir yere yığdılar.

Daha sonra beyaz, yoğun bir kil katmanı belirdi. Bu da iki metre kadardı. Kil tabakasını da hızla kürediler. Bundan sonra kazma uçlarından kıvılcımlar çıktı. Burası taşlaşmış bir katmandı. Deniz kabuklarından oluşuyordu. Kazmalara karşı direniyordu, Çok sert ve sağlamdı.

Bu noktanın derinliği iki metreydi. Eh, bundan iyisi can sağlığı. Kazıyı yöneten usta başı işaret edince duvarcılar, saldırıya geçen bir ordu gibi kuyunun çevresine üşüştü. Taş taşıyanlar, harç karanlar, kum getirenler... ortalık bi randa karıştı. Duvar örülmeye başladı.

Delığın dibine de meşe ağacından bir taban yerleştirdiler. Ağaç, demir çemberlerle pekiştirilmiş, çok sağlam bir taban oluşturunuyordu.

Tahta tabanın tam orta yerine, Colombiad'ın dış

çapına eşit çapta bir delik açılmıştı. İlk tuğlalar da bu tahta tabanın üzerine döşenmişti. Taş duvar kısa sürede örülüp bitmiş, işçiler bu yedi metre genişliğindeki kuyunun içinde kalmışlardı.

Onlar çıktıktan sonra kazmacılar yeniden iş başı yaptılar. Tabanın altında kalan sert katmanı oymaya başladılar. Bir yandan da oydukları kesimi çok sağlam direklerle destekliyorlardı. Yarım metre kadar kazınca destekleri kaldırıyorlardı. Üst katta ise duvar ağır ağır örülüyor, aşağıya doğru iniyordu. Böylelikle iki kata üst üste çalışma yapılıyordu. Bu arada, dökümde çıkacak gazların kaçabileceği kadar deliklerin yerini de açık bırakıyorlardı.

Çalışmalar gece gündüz sürdürüldü. Gündüzleri ısı kırk dereceyi buluyordu. Gece ise, fabrikanın sağladığı elektrik ışığı ortalığı gündüz gibi aydınlatıyordu.

Kazmaların kuyu üzerinde çıkardığı gürültü, alta yeni yeni galerilerin uçuruluşu, makinelerin durmak bilmeyen gıcırtiları, havaya yayılan dumanlar, Taşlık Tepe'yi devlerin savaştığı bir masal dünyasına çevirmişti. Çevrede başıboş dolanan yaban öküzleri gürültünün yakınına dek geliyorlar, ancak daha fazla yaklaşımdan korkarak, oldukları yerde gürültüyle bağırıyorlardı.

İşler tıkırındaydı. Buharla çalışan vinçler büyük iş görüyorlardı. İstenen yükü, insan gücüne gerek duymadan kısa sürede kaldırıp istenen yere bırakıveriyordu. Çalışmada beklenmedik hiçbir engel çıkmıyordu. Beklenen engelleri ise, daha önceden bildikleri için yeterli önlemler de alınmıştı. Onun için sıkıntı yoktu.

İlk kazmadan sonra bir ay geçince kuyunun derinliği kırk metreye yaklaşmıştı. Aralık ayında 80,

ocak ayında 120 metreye indiler. Şubat ayının ilk günlerinde bir su birikintisine rastladılar. Suyun sızdığı yerleri betonla örtmeleri, bunun için önce suların kuvvetli pompalarla dışarıya atılması gerekiyordu.

Sonunda bu iş de başarıldı. Sızıntı yerleri betonla sıvandı. Ancak bu arada tahta çemberin bir bölümü çöktü. Ta yukardan başlayıp buraya kadar örülmüş bulunan duvarın ağırlığı o kadar fazlaydı ki, çöküntü pek çok işçinin ölümüne neden oldu.

Taş duvara destek uygulamak ve tahta çembere yeniden yeterli dayanıklılığı vermek için yirmi gün kadar uğraşılar. İş bitince yapı işlerini yöneten mühendisin becerikliliği sayesinde iş hızla yürüdü.

Barbicanе, kazı işinin bitim tarihini temmuz başı olarak saptamıştı. Ama işçiler öyle canla başla çalışmışlardı ki, kazı işi tam 10 Haziran günü bitti. Üç yüz metre derinliğindeki kuyunun kenarları çok sağlam bir taş duvarla örülmüştü.

Başkan ve dernek üyeleri kazıda çalışanları içtenlikle kutladılar. Teşekkür ettiler. Gerçekten işin önemli bir bölümü çok kısa bir sürede tamamlanmıştı.

Eh işte sekiz ay geçmişti. Bu süre içinde Barbicanе, bir gün olsun Taşlı Tepe'den ayrılmamıştı. Hem kazı işlerini denetliyor, hem de işçilerin sağlık sorunlarını, daha rahat yaşamaları için gerekli koşulların hazırlanması çalışmalarını izliyordu.

Çalışmalar sırasında pek çok işçi ölmüştü. İşin tehlikesine karşın, adeta kaçınılmaz kayıplardı bunlar. Neyseki, Barbicanе'ın korktuğu hastalık salgınları görülmedi. Çünkü böyle tropikal bölgelerdeki toplumlar da sık sık salgın hastalıklar görülür.

Barbicanе işçilerine çok değer veriyordu. Onlarla bir babanın evladı ile ilgilenmesi gibi yakından ilgileniyordu. Bu nedenle kazalar oldukça azdı. Bu ise doğ-

rudan doğruya başkanın dikkatli davranışı ve çok yakın ilgisine bağlıydı.

Maston'a gelince, o bir heyecan şampiyonu, ya da gereksiz işler müdürü, telâşe genel müdürü gibi, oradan oraya koşuyordu. İşçiler arasında iyi bir ün yapmıştı. Onların başlıca gır gır konusuydu.

Ona bir de isim takmışlardı. İşçiler Maston'a «Gır-gır baba» diyorlardı.

ALEVDEN YILANLAR

Bir yandan kazı işi sürdürülürken, sekiz aydan beri döküm için gerekli hazırlıklar da yapılıyordu.

Kuyudan beş, altı yüz metre kadar uzakta yan yana sıralanmış bin iki yüz fırın vardı. Evet, bin iki yüz fırın... Her bir fırının genişliği iki metre kadardı. Aralarında da bir metre açıklık vardı. Böylece ilk fırınla sonuncusu arasında üç bin altı yüz metrelik bir uzaklık bulunuyordu.

Fırınlardan hepsi bir birine benziyordu. Garip görünümlü, dört köşe bacalarıyla, uzaktan bakıldığında devler ülkesinden bir görüntü izlenimi uyandırıyorlardı.

Colombiad'ın yapımında dökme demir kullanılmamasına karar verilmişti. Gerçekten en iyi döküm maddesi demirdi. Ama, pürüzsüz, iyi bir döküm elde edebilmek için iyice temizlenmiş, kirden tozdan arınmış bir madene gerek vardı. Bu da demirin iki kez dökülmesi ile sağlanabiliyordu.

Demir madeni Tampa'ya gönderilmeden önce Goldspring fabrikasının yüksek fırınında uzun çalış-

malar sonucu dökme demir durumuna getirilmişti. Bu fırından çıkan madeni Taşlık Tepe'ye ulaştırmak için en ucuz taşıma yolu bulundu. Demir madeni New York'tan gemilere yüklendi. Bu yüklenenler çubuk biçimindeki demirlerdi. Bu iş için tam altmış sekiz gemi kiralaması gerekti. Her bir gemi bin tonluk demir taşıyordu. Eh, altmış sekiz geminin aynı anda yüklenmesi olarak aynı limana hareketi görülecek şeydi doğrusu. Hele bu büyük filonun Tampa limanına gelişi, büyük bir olay oldu.

Halk kıyıda birikmiş gemilerin rıhtıma yanaşmasını merakla izliyordu. Gemiler yanaştıkça kum gibi kaynayan işçiler adeta gemideki demir çubuklara saldıırıyordu. Vinçlerin de yardımı ile demirler ard arda sıralanan demiryolu vagonlarına yükleniyordu.

O günden sonra katar katar demir Tampa'dan Taşlı Tepe'ye taşındı durdu. En son katar Ocak ayının on altısında Taşlı Tepe'ye gelerek yükünü boşalttı.

İşte bu nedenle, altmış bin ton dökme demiri aynı anda eritebilmek için bin iki yüz fırın hazırlanmıştı. Ay yolculuğu büyük bir girişimdi. Bu girişimin her işi de büyük rakamlarla belirlenebiliyordu.

Her fırın elli yedi ton maden eritebiliyordu. Fırınlarda çok basık görünüşlüydü. Yakıldığı ocağın her yerindeki ısı eşit oluyordu. Eriyip akıcı duruma gelen maden, ocağın altındaki kanallarla doğrudan doğruya dökümün yapılacağı büyük kuyuya akacaktı.

İşler giderek kızışıyordu. Emir verildiğinde buraları cehenneme dönecekti her halde! Öyle ya, bin iki yüz fırında birden aynı anda erimeye başlayan demir, dumani tüte tüte kanallardan akmaya başlayacaktı. Cehenneme benzer bir görüntü! Çoğu, bunları konuşurken dökümün başlayacağı günü sabırsızlıkla gözliyordu.

Kuyunun tamamlandığının ertesi günü Barbicane, döküm için gerekli kalıbın yapılmasını emretti.

Bu şu demekti. Kuyunun tam orta yerine, dikey eksenini boyunca üç yüz metre yüksekliğinde, üç metre genişliğinde bir silindir yerleştirilecekti. Bu silindir, Colombiad'ın kalıbı olacaktı.

Silindiri kuru ot, saman, kil ve kumla yaptılar. Duvarla silindir arasındaki boşluğu erimiş madenle dolduracaklardı. Böylelikle namlunun iki metrelik et kalınlığı meydana gelecekti.

Üç yüz metrelik koca silindiri kuyunun içinde dengede tutabilmek için eşit aralıklarla konan demir çubuklardan yararlanıldı. Böylelikle döküm kalıbı yerine sapa sağlam oturdu. Çubuklar döküm içinde kalacaktı.

Kalıp işi 8 temmuz günü tamamlandı.

Ertesi gün döküm işi başlayacaktı.

Maston heyecanla dolaşıyor, ellerini oğuşturuyor, önüne gelene:

— Hey, döküm şenliği başlıyor, sakın kaçırma, diye söyleniyordu.

Barbicane onun sözlerini duydu. Maston'a:

— Evet ama, dedi, genel bir şenlik olmayacak. Her isteyen göremeyecek.

— Nasıl! Diye sordu Maston. Kapımız herkese açık olmayacak mı?

— Asla Maston. Molombiad'ın dökümü kolay iş mi sanıyorsun! Büyük dikkat ister bu döküm. Çok tehlikeli olabilir.

— Yani!...

— Döküm gizli olacak Maston. Ama atışa tüm Dünya'yı çağırırsan kabul.

Başkan haklıydı kuşkusuz. Çok büyük tehlikeler

olabilirdi. Bunun için görevlilerden başka kimse gir-
memeliydi döküm alanına.

Bu nedenle çevresi parmaklıklarla çevrili bölgeye
yalnız ilgili işçilerle Baltimor'dan gelmiş olan dernek
üyeleri alındı. Özellikle general Morgan çok heyecan-
lıydı. Bu büyük işin en önemli anı gelip çatmıştı.

Maston yeni gelen arkadaşlarına kılavuzluk edi-
yordu. Onları durmadan lâfa tutuyor, her şeyi, en kü-
çük ayrıntılarına dek anlatıyordu. Onu dinleyenlerin
Maston'a hayran olmaması olanaksızdı. Herşeyi o yap-
mıştı. Hele Azı Diş'le yaptığı konuşma! Doğrusu ya
Maston bir kahramandı.

Döküme öğleyin saat 12 de başlanacaktı. Bir gün
önce bin iki yüz fırın ağız ağıza doldurulmuştu. Daha
sabahtan her bacadan simsiyah bir duman çıkıyor,
gökyüzü bu dumanın ardında görülmez duruma geli-
yordu. Zaman zaman alev yığınları da kara dumanlar-
la birlikte gökyüzüne savruluyordu. Ateşçiler kan, ter
içinde durmadan kömür atıyorlardı.

Yer, zaman zaman boğuk titremelerle sarsılıyor-
du. Fırınlara yakınında sıcaklık dayanılmaz bir du-
rum almıştı. Kömürcüler, öbür görevliler çırlçıplak
soyunmuş, öyle çalışıyorlardı. Büyük vantilatör, gürül
gürül dönerek bölgeye bol oranda oksijen pompalıyor-
du.

Dökümün başarılı olabilmesi için çabukluk gerek-
ti. Bir top atışı ile her fırının alt kapağı açılacak ve
duman tüten maden, akıtılmaya başlanacaktı.

Her fırının usta başısı akıntı kanalının yanı ba-
şında duruyor, heyecan içinde, verilecek top işaretini
bekliyordu.

Barbicane ve dernek üyeleri fırınların yakının-
daki bir tümseğe yerleşmişlerdi. Buradan hem fırın-

ları görebiliyorlar, hem kanalları ve bu kanalların kavuştuğu kuyuyu rahatça görebiliyorlardı.

Top patladı. Namlu ağzından çıkan kızılımsı alevi yayıldı. Aynı anda bin ikiyüz maden deliği birden açıldı. Ateş dilli bin iki yüz yılan büyük bir hırıltıyla kanalları doldurdu. Birbirleriyle yarış eder gibi kuyuya doğru atıldı. Kuyunun kıyısından, üç yüz metrelik yükseklikten büyük bir gürültüyle, gumbür gumbür aşağıya döküldüler.

Öyle ki, ortalık birden bire alev denizine dönuştü. Her kanaldan duman ve ateş içinde demir akıyor, akıyordu...

Sanki bir yanardağ patlamıştı. Krater ağzından çıkan sıvı maden hızla akıyordu.

Ama bu bir doğa olayı değildi. Bu kızıl dilli yılanlara benzeyen sıvı madeni, bu gökgürültüsüne benzeyen dökülmeyi, bu duman duman yanan eriyiğı hep insan oğlu yapmıştı. Bilerek, isteyerek, düşünerek, ölçerek, biçerek, bilinçli bir davranışla yaratmıştı.

Aylarca kazdığı derin bir kuyuya, ateşten bir maden niyagarasını akıtıyordu. Her şey bilimin, düşünce nin ve deneyimin aydınlığında oluyordu. İstekle, bilinçle oluyordu.

Kuyu tüm madeni yutmuştu. Her yer dumana boğulmuştu. Her yandan yanık kokusu geliyordu. Bir an geldi ki, göz gözü görmez oldu.

Herkes kendi kendine, ya da yanındakine soruyordu:

— Başardık mı?

Bunun cevabını vermek için vakit henüz erkendi. Gerçi madenin tümü istendiğı gibi akıtılmıştı. Hiç bir aksilik çıkmamıştı. Ama gene de beklemek gerekiyordu. Şu göz gözü görmeyen dumanlar dağılmalıydı. İnsanı bir adım bile yanaştırmayan ısı düşmeliydi. Da-

hası, maden soğumalıydı. İşin sonucu ancak o zaman anlaşılacaktı.

Bunun için uzun süre beklemek gerekiyordu. Binbaşı Rodman, seksen tonluk topun dökümünü yaptıklarında, soğuması için on beş gün beklediklerini söyledi.

Ya Colombiad'ın soğuması için ne kadar bekleyeceklerdi!

Şimdilik Colombiad duman duman tütüyordu. Soğuyacağı zamanı kestirmek çok zordu.

Topçular derneği üyeleri için çok üzüntülü bir bekleyiş başlamıştı. Her gün kuyuyu uzaktan da olsa inceliyorlardı. Elden bir şey gelmiyordu.

Dökümün üstünden on beş gün geçmişti. Ama Colombiad hâlâ tütüyordu. Hem ne tütme!... Göz gözü görmüyordu. Rüzgârla savrulan dumanlar tüm alanı kaplıyordu.

Günler, haftalar geçti. Dev silindiri söndürebilmek için çareler aradılar ama, bir yolunu bulamadılar

Bir sabah uyandıklarında Maston üyelere:

— Bugün ağustosun onu, dedi. Aralığa aşağı yuvarı dört ay kaldı. Yapılacak o kadar çok şey var ki! .

— Ne gibi işler? Diye sordu biri.

— İç kalıp çıkartılacak, namlu ölçülüp ayarlanacak, Columbiad doldurulacak... Daha bir sürü iş. Korkarım zamanında hazır olamayacağız. Baksanıza daha topa yaklaşıyoruz bile. Şu duman bir kalksa da dökümün başarılı olup olmadığını görssek!

Hepsi büyük bir engelle karşı karşıya idiler. Hem bu engeli aşabilmek, sonuca erişebilmek için bir tek şeye gereksinimleri vardı: zamana...

15 ağustosta topraktaki dumanlar azalmağa başladı. Bir kaç gün sonra toprağın sıcaklığında da bir azalma görüldü. Sanki derin taş mezarına kapatılan

bir canavarın son nefesiydi bu savrulan. Yer sarsıntıları da hissedilir derecede azalmıştı.

Sabırsızlık son haddini bulmuştu. Bir gün dört metre, ertesi gün sekiz metre ilerleyip kuyuya yaklaşılabildiler.

22 Ağustos günü, döküm yerinin yanbaşındaydılar. Ayaklarının bastığı yer sıcacıktı.

Dernek üyeleri rahat bir nefes aldılar «Sonunda başladık» diyerek birbirlerini kutladılar.

Ertesi sabah çalışmalara başlandı. İlk iş olarak topun namlusunu boşlatmak için iç kalıbın çıkarılması gerekiyordu. Bunun için de kazmalar, kürekler, delme araçları aralıksız çalıştı. Sıcaklığın etkisiyle killi toprak, kum çok sertleşmiş, kayaya dönüşmüştü. Ama işçiler öyle bir gayretle çalıştılar ki, sonunda bu da başarıldı.

Üç eylül günü kalıptan iz kalmadı. Colombiad pırıl pırıl ortada idi. Yerleştirilen araçlarla namluyu perdahlamaya başladılar. Bu çalışma ile dökümü, ufak tefek pürüzleri düzlendi. Namlu içi adeta bir ayna gibi oldu.

Artık kocaman namlunun içi tam bir silindir biçimindeydi. Kaygan ve pırıl pırıldı.

HER ŞEY TAMAM

22 Eylül günü, başkan Barbicane'ın bildirisi yayınlanalı tam on bir ay oluyordu. O gün tüm hazırlıklar bitirilmişti. Her şey tamamdı. Top atışa hazır durumdaydı. Bundan sonra yapacakları tek şey Ay'ın,

söylenen duruma gelmesiydi. Bu an geldiğinde Colombiad ateşlenecekti.

Maston çok sevinçliydi. İkide bir gelip namlunun içine bakıyor, mümkün olduğu kadar aşağıya sarkıp, ta dibini görmek istiyordu. Bir gün gene böyle sarkmış bakarken dengesini kaybetti. Bir çılglık attı. Tam aşağıya düşecekken dernek üyesi bir albay, sağ kalmış tek kolunu uzatarak onu sımsıkı yakaladı. Albayın bağırmasına koşup gelen bir kaç kişi Maston'u gerçek bir ölümden kurtardılar.

6 Ekim günü Kaptan Nicholl 2.000 dolar kaybetmiş oluyordu. Kendi girişimi ile ortaya attığı paralı iddianın ilk bölümü kaptanın yenilgisi ile sonuçlanmıştı. Tabii bu durum kaptanı deliye döndürdü. Kaptan ne yapacağını bilemiyordu. Millete rezil olmuştu. Ama bundan sonraki aşamada Barbicane'in yenik düşeceğine inanıyordu. Böylelikle kendi dediklerinin, kendi varsayımlarının doğru çıkacağına herkesi inandırmaya çalışıyordu.

23 eylül'den beri Colombiad ve Taşlı Tepe'deki çalışma yeri halkın görmesine açılmıştı.

Bu haber duyulur duyulmaz büyük bir meraklı kalabalığı ülkenin dört yanından akın akın gelmeğe başlamıştı. Ortalık bir bayram yeri gibiydi. En meşhur panayırların bile böylesine ilgi çektiği, bu kadar çok izleyicinin bir araya geldiği bugüne dek görülmemişti.

Tampa kentinin nüfusu artık yüz elli bine yaklaşmıştı. Çalışmalar başladığından bu yana kentte büyük gelişmeler olmuştu. Yalnız gezmek, görmek için değil, orada yerleşip iş tutmak için gelenlerin sayısı çok fazlaydı. Bir yıl önce in cin top oynayan kumsallar, تنها kırlar, şimdi mantar biter gibi her gün yapılviren yeni yeni evlerle doluyordu.

Doğaldır ki, kentin ticaret yaşamı da büyük geliş-

me göstermişti. Buna koşut olarak kente gidip gelen taşıtlar, limana yolcu ve yük indiren gemiler de çoğalmıştı. Tampa limanı şimdi çok canlı ve hareketli bir liman olmuştu.

En yakın noktadan geçen ulusal demiryolundan Tampa'ya da bir hat çekilmişti. Şimdi artık gemilerin yanı sıra sık sık gelen trenlerden de yolcu ve eşya akımı sürüyordu. Demiryolunun uzandığı orta Florida bölümü de büyük bir canlılık kazanmıştı. Demiryolu boyunca irili ufaklı yerleşme merkezleri kurulmuş, eskileri de hızla gelişmişti.

Bir yıl önce Colombiad'ın döküm yeri konusunda Teksaslılar'ın nasıl önemle durduklarını, bu işin kendi eyaletlerinde olması için nasıl direndiklerini anımsayanlar Teksaslılar'a hak veriyorlardı. Hiçkimse onlar kadar ileri görüşlü değildi. Barbicane'ın tasarısının bir eyaleti bu kadar etkileyeceğini, böylesine büyük gelişme sağlayacağını hiç kimse tahmin edemezdi tabii.

Yeni gelişip büyüyen Tampa'da hemen herkes Topçular Derneği'ne büyük saygı duyuyor, her fırsatta bu derneği göklere çıkartıyorlardı. Ne de olsa bugünkü yaşamlarını, kentin gelişmesini, ticaret yaşamlarının bugünkü verimliliğini bu derneğe, bu derneğin girişimine borçluydular ,

Hele birahane gibi, bar gibi, şans kader-kısmet oyun yerleri gibi yerler de bu konuda daha da hassastılar. Çünkü onların tüm kazancı şu Colombiad'ı görmeye gelenlerin bıraktıkları paralardan oluşuyordu. Kente ne kadar çok adam gelirse kazanç o kadar yükseliyordu. Ülkenin her yanındaki kumarhane, meyhane, tiyatro gibi eğlence yeri işletmecileri Tampa'da yeni birer şube açmak için birbirleriyle yarışıyorlardı.

Tabii, ülkenin en ünlü üç kâğıtçıları da buraya gelmekte gecikmemişlerdi. Onların iş ilkesi basitti. «Nerede hareket, orada bereket.» Hareketin dik âlâsı ise, işte burada, Tampa'da idi.

Hele Colombiad'ın yapım işinden bol para kazanan işçiler bu paraları harcayacak yer ararlarken, onlara en iyi hizmeti bu üç kâğıtçılar verebilirdi. Bul karayı al parayı mı istersiniz, dız dızıcılık mı, vay anam babamcılık mı istersiniz, türlü üç kâğıtçılık kenti kasıp kavuruyordu.

Halk memnundu. Bira, viski gibi içkiler su gibi akıyordu. Gemiler, trenler kente içki ve yiyecek taşımakla yetiştiremiyorlardı.

'AYA' GİDECEĞİM... STOP

25 Eylül günü, dernek üyeleri heyecanlı bir gün yaşadılar.

Kuyunun başına büyük bir vinç getirilmişti. Vinçin ucunda dört beş kişinin binebileceği, kenarları parmaklı bir tür sandık bağlıydı. Başta Barbicane olmak üzere üyeler bu sandığa bindiler. Vinç çalışmaya başladı. Sandık havalandı. Dernek başkanı ve üyeler yerden on metre kadar yükseldiler. Sonra vinç olduğu yerde dönerek yükünü tam namlunun ağzının orta noktasına ayarladı. Bundan sonra verilen işaretle yavaş yavaş bırakılan çelik halat bizim üyeleri üç yüz metre aşağıya kadar indirdi.

Sandık yeniden yukarı çıktı. Öbür üyeleri de alarak aşağıya indirdi. Böylelikle dernek üyeleri Colom-

biad'ın üç yüz metre derinlikdeki dibinde buluşmuş oldular.

Ortalık sarkıtılan elektrik kablolarının ucundaki lâmbalarla gündüz gibi aydınlatılmıştı. İçerisi adamakıllı sıcaktı. İnsan zorlukla nefes alıyordu.

Orta yerde on kişilik zengin bir sofraya kurulmuştu. Birbirinden güzel yemeklerin yanı sıra da bol bol da Fransız şampanyası vardı.

Üyeler bir yandan nefis yiyeceklerden atıştırırken, sık sık kadeh kaldırarak Fransız şampanyasının da tadına bakıyorlardı.

Amerika Birleşik Devletleri'nin, Topçular Derneği'nin, Başkan Barbicane'in şerefine kadehler kaldırılıyordu. Maston da buna bir yenisini ekledi:

— Haydi arkadaşlar, dedi, bir kez de Ay'ın şerefine kadeh kaldıralım.

Hepsi bu çağrıya candan katıldılar:

— Şerefel...

— Ay'ın şerefine...

— Ay'ın şerefine...

En küçük bir fısıltı bile dipte büyük bir yankı yapıyor, yukarıya doğru giderek büyüyor, namlunun ağzında büyük bir gürültü haline geliyordu.

Dışarda, bu talihli kişilerin dibe inişlerini imrene-rek izleyenler de onlarla birlikte coşuyor bağırıyorlardı.

Maston içtikleriyle adamakıllı kafayı bulmuştu. Kadehi elinde sallanıyor, güçlkle ayakta duruyordu:

— Top ateşlenince, diyordu belki de topu da birlikte Ay'a uçururuz. Buna ne dersiniz baylar?...

— Belki sen de birlikte uçarsın Maston, diye takıldı biri.

— Evet, evet Maston sen de gitmelisin Ay'a.

Yemekten sonra sarkıtılan sandıkla yukarıya çık-
tılar.

Barbicanе'ın emri ile o saatten sonra isteyen me-
raklıların kuyunun başına gelmesine, isteyenlerin de
namlunun dibini görmelerine izin verildi.

Döküm sırasında hiç kimse bu alana sokulmamış-
tı. Barbicanе bir güvenlik önlemi olarak bu yasakla-
mayı bu güne dek sürdürmüştü. Haklıydı da. Çünkü
ısı nedeniyle her an bir kaza olabilirdi.

Ama meraklılar, bu yasaklamaya bir türlü akıl er-
dirememişlerdi. Her gün buraya kadar gelmişler, illâ-
ki, namluyu yakından görmek istemişlerdi. Yasak sür-
dürüldüğü için her gün geri dönmüşlerdi. Bu yüzden
Barbicanе'a kızmağa başlamışlardı.

İşte bu yasak kalkmıştı. İsteyen Colombiad'ı yu-
kardan görebilirdi. İçini gezmek isteyenlere de bir ko-
laylık tanınıyordu. Beş doları veren vincin ucundaki
sandıkla aşağıya indiriliyor, orada beş dakika kaldık-
tan sonra yukarıya çekiliyordu.

Böylelikle daha ilk günden dernek kasasına yüz-
lerce dolar akmaya başladı. Zaman ilerledikçe bu yüz-
ler binlere, on binlere, yüz binlere dönüştü.

Aşağıya inenler öyle şeyler anlatıyorlardı ki, in-
meyi düşünmeyenler bile beş dolara kıyıp vincin ucu-
na takılan sandığa çıkıyordu. Ama dibe indiklerinde
anlatılanlardan hiçbirini göremiyorlardı. Önce kızıyor-
lar, sonra yukarı çıkınca onlar da aynı şeyi yapıyor,
neler gördüğünü soranlara öyle şeyler anlatıyorlardı
ki, değme palavracı bu kadar şeyi yan yana getiremez.

Onu duyanlar büsbütün hevesleniyor hemen beş
doları bastırıyorlardı.

Halk dibe indikçe, orada gördüklerini öyle deği-
şik olarak anlattı, öyle şeyler eklediler ki, bu anlatı-

lanları duyan dernek üyeleri kahkahalarla güldüler. İçlerinden biri Maston'a,

— Bunlara sen ders veriyorsun galiba, diye takıldı.

İşte böyle, tüm hazırlıklar tamamlanmış, belirli bir günün gelmesi beklenirken, beklenmedik bir olay yalnız dernek üyelerini, yalnız Taşlı Tepe'de çalışanları, yalnız Tampa'dakileri değil tüm Dünya'yı heyecanla titretti.

30 eylül günü öğleden sonra üçü kırkyedi gece başkan Barbicane'a bir telgraf geldi. Telgraf Avrupa'dan geliyordu.

Başkan zarfı aceleyle yırttı. İçindeki telyazısını okudu:

«Yuvarlak mermiyi konik mermiyle değiştirin. Bununla Ay'a gideceğim. Atlanta vapuru ile geliyorum. Michel Arden»

Haber dernek üyelerini ne kadar şaşırttı ise, tüm Dünya'da da öyle bir şaşkınlık yarattı. Eğer bu yazı bir mektup olsaydı, kuşkusuz onu yazanla okuyandan başka kimsenin haberi olmayacaktı. Ama haber telgrafla gönderilmişti. Bu telgraf Avrupa'dan çekilmiş, yeni döşenmiş olan İrlanda Amerika arası deniz altı kablosu ile ulaştırılmıştı. Bu nedenle ara merkezlerdeki tüm görevliler telgrafta neler istendiğini öğrenmişlerdi.

Telgraf makinelerinin ağzının pek sıkı olmadığı biliniyordu. İşte bu nedenle yeni öneri kısa sürede her yerde duyuldu.

Bu adam Ay'a gitmek istiyordu. Bunu açıkça söylüyordu. Yoksa mermi içine değil de bir hücreye kapatılması gereken bir zır deli mi idi? Hem bu bir şaka da olamazdı. İşte adam geliyordu. Atlanta vapuru ile yola çıkmıştı bile.

Başkan bir süre sustu. Bu konuda hiçbir şey söylemedi. Ama sonunda dayanamadı.

— Bu adam bizimle, alay ediyor, diye söylendi. Olacak iş mi bu? Saçma, gülünç bir öneri bu!

Herkes çeşitli görüşler ileri sürüyordu. Çoğunluk başkanla aynı düşüncedeydi. Evet, kuşkusuz bir saçmalıktı bu... Akıl dışı bir şeydi. Maston arkadaşlarını dikkatle dinledi. Sonra kendi fikrini söyledi:

— Her şeye rağmen bir düşüncedir bu, dedi.

Binbaşı ona hayretle baktı:

— Evet, dedi, insan zaman zaman böyle tatlı düşünceler ileri sürebilir. Gerçekten de tatlıdır, hoştur bu düşünceler. Ama onları uygulamamak koşuluyla tabii.

Maston aynı kanıda değildi.

— Peki neden? diye sordu.

Kimse bu soruya yanıt vermedi.

Kent çalkalanıyordu. Michell Arden adını herkes duymuştu. Maston'un söyledikleri de duyulmuştu. Kentte zaten Maston'dan Gırgır Baba diye söz ediliyordu. Şimdi bu ad daha da önem kazanmış oluyordu.

Barbicano, Ay'a bir gülle göndermeyi önerdiğinde herkes bunu doğal karşılamıştı. Sonuç olarak bu, bir itici güç sorunuydu. Hesap, kitap işiydi. Ama akıllı başında bir insan, bir canlının mermi içine girerek havaya fırlatılmasını, dahası Ay'a gidişini doğal karşılamazdı.

Bu olsa olsa hayal ürünü bir öneri idi. Uygulaması olanaksız bir Fransız fantazisi idi. Belki de bir muziplikti.

Ülkenin en uzak, en تنها köşelerinde bile bu yeni haber bitip tükenmeyen bir sakız gibi her gün çiğneniyordu. Çok kimse bu işi zirzopluk falan gibi sözcük-

lerle niteliyordu. Ama kimileri de şöyle tanımıyorlardı bu girişimi:

— Bugüne kadar kimsenin düşünmediği bir şey..

Düşünce alışılmamış, sipsivri bir düşünce olduğu için bir türlü unutulmuyor, güncelliğini yitirmiyordu. Söylene söylene artık alışılacelmiş bir konu oldu. Böyle olunca da olumlu söylentiler başladı:

— Neden olmasın, mademki Ay'a bir gülle göndermek olası, o halde bunun içinde bir insan da Ay'a gidebilir.

— Ama bu büyük cesaret işi.

— Adam bunu kabul ettiğine göre...

— Cesur bir adam olsa gerek.

— Evet, öyle görünüyor.

— Yakında gelecek başkanla görüşecek tabii...

— Bakalım başkan ne diyecek adama!

Sonunda bir gün Tampa halkı başkanın kaldığı odanın penceresi altında toplandı. Hemen tüm kent oraya akmıştı. Büyük bir kalabalık alanı doldurmuştu. Mırıltılar, hafif fısıltılar giderek yükseliyor, konuşmalar, hatta bağırışmalara dönüşüyordu.

Sonunda başkan pencerede görünmek zorunda kaldı.

O görülür görülmez tüm gürültüler kesildi. En önde bulunan kentin ileri gelenlerinden biri konuştu:

— Sayın başkan, dedi. Sizden bir şey öğrenmek istiyoruz. Michell Arden adında biri Amerika'ya geliyormuş. Bize cevap verin lütfen. Evet mi, hayır mı?

Barbicane bir an durakladı. Sonra:

— Ben de sizden daha fazla bir şey bilmiyorum baylar, dedi.

Kalabalık arasından sabırsız sesler yükseldi:

— Bilmek gerek, bilmeniz gerekirdi.

Başkan onları yanıtladı:

— Bunu bize zaman öğretecek. Zamanı gelince her şeyi öğreneceğiz, dedi.

Sözcü daha yüksek bir sesle konuştu:

— Taa... Fransa'dan kalkıp buralara geldiğine göre.

— Evet, evet Ay'a gitmesine izin vermeleri gerekir.

Bir yandan da Michel Arden adında bir kişinin gerçekten var olup olmadığı konuşuluyordu. Ama geminin adı verilmişti. Bindiği gemi yakında Amerika'ya gelecekti. O halde!... O halde bu iş gerçektir. Gerçekten gözü pek bir Fransız, Ay'a gitmek istiyordu.

Başkan Barbicane, hiçbir yorumda bulunmuyordu. Olayların gelişmesini bekliyordu. Ama başkanın bu sessiz bekleyişini herkesten beklemek insafsızlıktı tabii.

— Her şeyi zamana bağlayıp, bir ülke halkını böyle bekletmeniz doğru değil, dedi. Telgrafta istenildiği gibi, fırlatılacak mermide değişiklik yaptınız mı? Onu söyleyin bize.

— Şimdilik hayır, dedi başkan. Size hak veriyorum. Bu iş için bir soruşturma yapmamız gerekirdi.

Başkan bir kaç saniye düşündü:

— Bize ilk haberi ileten telgraf hattı, tamamlayıcı bilgileri de verebilir, dedi.

Halk, aynı anda çılgın bir harekete kapıldı:

— Postaneye postaneye, diye bağırarak konuşmaya başladı.

Barbicane da aşağıya inip onlarla birlikte postaneye gitti.

Birkaç dakika sonra, Liverpool'daki liman başkanlığına bir tel çekildi. Şu soruların cevaplandırılması istendi: Atlanta gemisi Avrupadan ne zaman ayrıldı? Bu gemide Michel Arden adında biri var mı?

İki saat sonra ilk bilgiler geldi:

Atlanta buharlı gemisi 2 ekimde denize açılmıştı. Tampa'ya doğru yol alıyordu. Yolcu listesinde Michell Arden adlı bir Fransız da bulunuyordu.

Bu telgrafı okuyan başkanın gözlerinde bir şimşek çaktı adeta. Kendi kendine söylendi:

«Demek doğruymuş! Bu çılgın Fransız on beş gün sonra burada olacak. Belli ki bir çılgın, bir deli bu adam. Hayır, hayır, hiçbir zaman böyle bir şeyi kabul etmeyeceğim»

Aynı Akşam Breadwil şirketine merminin yapımının ikinci bir emre kadar durdurulması bildirildi.

ATLANTA YOLCUSU

Şimdi tüm Amerika sanki bir tek kulak olmuş. Atlanta'nın düdüğü sesini duymayı bekliyordu. Tüm Amerika bir göz almış, Atlanta'nın dumanını görmek için bekliyordu. Tüm Amerika, tek bir özlem olmuş, Atlanta'nın gelmesini bekliyordu.

Atlanta Michel Arden'i getiriyordu.

Michel Arden, tüm Amerikalılar'ın tek konusu idi. Her şey unutulmuştu. Her konunun önemi birden bire hiçe inmiş, tek konu Michel Arden olmuştu.

Geçimini zor kazanan, gününü ucuca getirerek yaşayan bir köylü bile her fırsattan yararlanarak ondan söz ediyordu.

Atlanta ayın kaçında gelecekti? Atlanta gelecek miydi? İçinde gerçekten şu yürekli Fransız, şu Ay'a gitmeye gönüllü Michel Arden var mıydı?

Şimdi artık Atlanta ve Michel Arden sözleri âdeta ülkenin tüm eyaletlerinde evden eve, evden mahalleye, mahallelerden semtlere ve oradan kentlere, kentlerden eyaletlere dalga dalga yayılıyordu.

Florida eyaletinde ise durum daha başka idi.

Daha şimdiden Tampa'ya akın başlamıştı. Meraklı vatandaşlar, yemesinden, içmesinden kısıp Tampa'ya koşuyordu.

Neden?

Basit. Atlanta gemisinin gelişini görecek. Michel Arden'in gemiden inişini görecek. Nasıl bir adam, onu görecek. Gemiden inince neler söyleyecek? Neler yapacak? Onu nasıl karşılayacaklar?

İşte bu sorulara cevap arayan binlerce meraklı Tampa'ya koşarken ceplerindeki dolarlar da Tampa'ya akıyordu. Yerliler memnundu bu akımdan. Yiyecek, içecek kentte kıtlık varmış gibi kaşla göz arasında tükeniveriyordu. Tampalılar para kazanmaktan usanmaya başlıyorlardı neredeyse.

Öte yandan, liman ağzında da pek çok gemi belirmişti. Buharlı gemiler, yelkenliler, kayıklar... Bir yığın kalabalık hep aynı bekleyiş içindeydi.

20 ekim sabahı saat dokuzda Bahama Kanalı'nın işaretleşme araçları ufukta bir duman belirdiğini haber verdiler. Geliyor muydu? Bu haber ve bu soru, görünmez tellerle tüm ülkeye yayılıverdi bir anda.

İki saat sonra büyük bir buharlı gemi ışık işaretlerine cevap verdi. Geminin adı belli oldu: Atlanta...

Şimdi artık beklemek daha zor olmuştu. Her geçen saniye biraz daha zorlaşıyordu.

Saat altıda gemi limana girdi.

Kaptan yol kesip demir atma emrini verirken en

Aya gitmek istediğini bildiren Michel Arden'in gelişi, Tampa halkının sokaklara dökülmesine yetti.

azından beş yüz kayık geminin çevresini sarıverdi. 'Atlanta kıpırdayamaz duruma geldi.

Güverteye ilk çıkan Başkan Barbicane oldu. Başkan son derece sakin görünüyordu. Ama konuştuğu zaman sesinin titreyişi, onun ne kadar heyecanlı olduğunu açığa vurdu:

— Bay Michel Arden, bay Michel Arden...

Arka güverteden biri buna cevap verdi:

— Evet efendim.

Barbicane olduğu yerde durdu. Gözlerini dört açtı. Atlanta yolcusuna baktı.

Yolcu kırk yaşlarında kadardı. Uzun boyluydu. Beli bir az bükülmüş gibi görünüyordu. Baş kocamandı. Saçları bir aslan yelesi gibiydi. Bıyıkları daha çok bir kedinin bıyıklarına benziyordu. Gözleri yuvarlak, bakışları dalgındı. Gövdesi gelişmiş ve kuvvetliydi. Kolları, bacakları bir güreşçinininki gibi sağlam ve kaslıydı.

Michel Arden karakter olarak tehlikeden hoşlanan, hiç bir zaman cesaretini kaybetmeyen bir kişiydi. Engellerle karşılaşmış onları aşmaktan zevk duyardı. Hiç bir zaman hırsa kapılmamış, her şeye sahip olmak gibi istekler duymamıştı.

Giyimine pek önem vermezdi. Tüm giysileri oldukça boldu. Kravatı gevşemiş, yeleğinin düğmeleri çözül-müştü. Pantolonu kırış kırıştı.

Bir dakika olsun yerinde duramıyor, güverteyi dolduran yolcular arasında hızla gidip geliyor, kendi kendine söyleniyor, tırnaklarını kemiriyordu.

Tüm bu özellikleri ve görüntüsü ile Barbicane'in tam zıddı bir yaratılıştaki olduğu anlaşılıyordu. Biri né denli derli toplu, soğuk kanlı, ince eler sık dokur, ondan sonra karar verirse, öbürü bunun tam karşıtı idi.

Hemen karar verir, hemen uygular, gözünü budaktan sakınmazdı.

Arden, hiç para tutmazdı. Her zaman için cebi delikti. İyilikseverdi. Hatta bunda çok da ileri giderdi. Örnek olarak bir zenciği tutsaklıktan kurtarmak için bizim Michel Arden rahatlıkla tutsak olabilirdi.

Evet, ikisi de birbirinin zıddı iki insan. Ama ikisinin de ortak özellikleri var. İyi yürekli, gözü pek, mert kişiler...

Barbican, yolcuya bakarken çevreden «Bravo, yaşa, varol» sesleri yükseldi. Bu çığlıklar giderek bir noktaya doğru toplandı. Sonuçta Arden'in çevresinde elini sıkamak için birbirini itip kakan bir topluluk belirdi.

Arden binlerce eli sıktı. Bir yandan da kalabalıktan sıyrılmak için çaba harcadı. Sonunda kamarasına sığınabildi.

Barbican hiç bir şey söylemeden onu izledi. Kamerasından içeriye girdi.

Michel Arden onu karşısında görünce, sanki hergün karşılaştığı birine bakar gibi baktı:

- Siz başkan Barbican olmalısınız, dedi.
- Evet. Ben Topçular Derneği Başkanı Barbican.
- Bendeniz de Michel Arden, diye cevap verdi.

Yolcu. İyi akşamlar efendim.

Barbican sabırsızca sordu:

- Götmeğe niyetli misiniz?
- Kararım kesindir efendim.
- Sizi hiç bir şey durduramaz mı?

— Hayır. Hiçbir şey...

İki adam birbirinin gözüne bakıyordu. Sonra Michel sordu:

- Merminin şeklini değiştirdiniz mi?

— Sizin gelmenizi bekledim, dedi Barbicane. Sonra yeniden sordu: İyice düşündünüz mü?

— Düşündüm, diye cevap verdi Arden. Kaybedecek hiçbir şeyim yok benim. Ay'a bir gezi fırsatı yakaladım, ondan yararlanıyorum. İşte bütün mesele bu. O kadar düşünmeye gerek yok dostum.

Barbicane, konuştuğu bu adamda ne tasa, ne kaygı ne de korkudan iz olmadığını görüyordu:

— Hiç olmazsa bu geziyi gerçekleştirecek bir tasarruflarınız, ya da bu konuda önerileriniz var mı? diye sordu.

— Bakın dostum, diye cevap verdi Fransız. Ben yaşam öykümü anlatmaktan çok zevk duyarım. Daha iyi bir düşünceniz yoksa önerim şu. Tüm arkadaşlarınızı toplayın. Tüm dernek üyelerini. Gerekirse Tampa halkını. Tüm Florida'yı, hatta tüm Amerika'yı toplayın bir araya. Onların karşısına geçip herşeyi bir seferde anlatayım. Bana sorular sorulsun, bunları da yanıtlayayım. Böylece her şey bir toplantıda tamamlansın.

Kendini hayretle dinleyen Barbicane'a baktı:

— Nasıl, uygun mu? diye sordu.

— Uygun, uygun, dedi Barbicane.

Sonra kamaradan çıktı. Güvertede, küpeştede, geminin dışında sandallarda sabırsızlıkla bekleyen halka Michel Arden'in önerisini anlattı.

Sözlerini tamamlamadan büyük bir beğeni ile, alkışlar ve bağırılmalar duyuldu. Herkes Arden'in önerisini onaylıyor, buna katılıyordu. Böylelikle herkes Arden'i yarın rahatlıkla izleyebilecek, konuşmaları dinleyebilecekti.

Kimi meraklılar gemiden çıkmak istemediler. Bunlar geceyi orada geçirdiler. Aralarında Maston da vardı. El yerine kullandığı kancayı küpeşte demirine öyle bir takmıştı ki, onu bulunduğu yerden ayırmak için vinç bile yetersiz kalırdı.

Olduğu yerden şakşakçılık yapıyor, iki de bir:

— O bir kahraman, olağanüstü bir kahraman, di-
ye haykırıyor, halkı coşturuyordu.

Başkan bir süre güvertede kalıp, pek çok meraklı-
nın gemiden ayrılmasını sağladıktan sonra, aşağıya
kamaraya indi. Geminin çanı gece yarısını çalarken
oradan çıktı.

İki rakip birbirlerinin elini kuvvetle ve içtenlikle
sıktılar. Birbirlerine sen diye sesleniyorlardı. Kısa sü-
rede büyük mesafe aşmışlar, adamakıllı samimi ol-
muşlardı.

AÇIK HAVA TOPLANTISI

Ertesi gün yapılacak toplantı için, kentin büyük
borsa salonu düşünüldü. Ama, daha sabahın erken
saatlerinde öyle büyük bir kalabalık toplanmıştı ki,
bu kalabalığı değil bir salona sığdırmak, bir alana sığ-
dırmanın bile zor olduğu anlaşıldı. Bunun üzerine yö-
neticiler, kentin çıkışındaki büyük bir alanı toplantı
için uygun gördüler.

Kentin ileri gelenleri, gençler arasında gö-
nüllüleri yardıma çağırdılar. Kısa sürede kurulan
çalışma gurupları oradan oraya koşmaya başladılar.

Önce dernek üyelerinin topluca oturacakları, üstü
kapalı, bir tribün yapıldı. Yanına, konuşmacılar için
bir konuşma kürsüsü yapıldı.

Bundan sonra büyük alanın olabildiğince güneşten
korunması için gerekli önlemler alındı. Limandaki
tüm gemilerin yelkenleri toplandı. Bunlar yanyana ge-

tirilerek büyük gölgelikler oluşturuldu. Toplantı alanına yukardan kuşbakışı bakabilmek olanağı olsaydı, alanı gören burada yer yer beyaz dev dalgaların kabbardığını sanırdı.

Hazırlıklar sürerken meraklı izleyiciler de alanı doldurmağa başladı. Toplantının belirlenen başlama saatinden çok önce alanda adım atacak yer kalmadı.

Bunca kalabalık ne görecekti, ne duyabilecekti?

İzleyicilerin bir bölümü Michel Arden'i görebilir ve dinleyebilirdi. Bir bölümü onları uzaktan şöyle böyle görebilir, ama hiçbir şey duyamazdı. Öbür bölümü ise ne birşey görebilir, ne de bir şey duyabilirdi. Kıscası oraya gitmiş olmak için gitmişlerdi. Kuşkusuz bu sonuncu guruptakiler hiçbir şey göremedikleri, hiçbir şey duymadıkları için vara yoğa alkış tutacaklar, şamatayı koparacaklardı.

Öğleden sonra saat üçte heyecan son sınırına gelmişti. Alanda yer yer ıslık sesleri, yer yer alkışlar, bir ağızdan aynı tempo ile söylenen «Mic-hel-Ar-den... Mic-hel-Ar-den...» bağırışları kulakları sağır edercesine yayılıyordu.

Michel Arden tam saatinde kürsüye çıktı. Bir yanında Barbicane, bir yanında Gır-gır baba, yani Maston vardı.

Michel Arden kürsüye çıkınca öyle bir alkış yükseldi ki, gölgelik olarak gerilen yelken bezleri dalgalandı, ortalıkta büyük bir kaynaşma görüldü.

Fransız dirseklerini kürsüye dayayarak karşısında uzanan simsiyah şapkalar denizini inceledi. Çok rahat bir görünüşü vardı. Sanki kendi evinin balkonundan sessiz, sakin sokağı izliyordu.

Her iki kolunu havaya kaldırarak sevgi gösterilerine karşılık verdi. Gürültülerin dinmesini bekledi.

Alan sessizleşince oldukça düzgün bir İngilizce ile

konuşmaya başladı:

— Sağolun baylar, diye başladı konuşmasına. Bu sıcak altında beni dinlemeye gelmişsiniz. Bana verdiği-
niz değer için hepinize teşekkür ediyorum, saygılar
sunuyorum.

Daha ilk cümle tamamlanırken öyle bir alkış kop-
tu ki... yer gök alkışla inledi.

Arden çok mutlu görünüyordu.

— Bu sıcak altında benim sözlerimi dinlemek için
bir hayli pişeceksiniz, diye sürdürdü konuşmasını. Çün-
kün ben oldukça uzun konuşacağım. Böylelikle beni
iyice tanımanızı istiyorum. Nasıl, sıcakta pişip ızgara
olmaya razı mısınız?

Binlerce ağızdan aynı anda «Razıyız konuş, ko-
nuş» sözleri yükseldi.

— O halde başlayalım, dedi Fransız. Beni can ku-
lağıyla dinleyiniz. Hatalarımı da bağışlayınız. Karşı-
nızdaki adamın bir cahil olduğunu bir an bile unut-
mayın lütfen. O kadar cahilim ki, giriştiğim işin ne
gibi tehlikeleri var, onu bile bilmiyorum. Benim için
şu zimbirtıya binip Ay'a gitmek kadar basit bir iş yok
Dünya'da.

Bu yolculuk, günün, birinde kesinlikle yapılaca-
ktı. Çünkü insan oğlu yaratıcıdır, arayıcıdır. İnsan oğlu
güçlüdür.

Her şey bir aşama yasasına bağlıdır. Düşünün bir,
çok eskiden benim, sizin cetleriniz dört ayak üstünde
yürüyorlardı. Öyle değil mi?

Sağdan soldan gülmeler, «Doğru söylüyor», «Ne
güzel, açık konuşuyor adam...» sözleri duyuldu.

— Sonra ne oldu? diye sürdürdü konuşmasını
Michel Arden. Bir gün geldi iki ayak üzerinde yü-
rümeye başladık. Derken tekerlek bulundu. Öküz ara-

bası, at arabası derken, trenle gezmeye başladık. Şimdi yeni bir aşamadayız. Topla fırlatılan mermi de bu çağın taşıtıdır.

Şimdi gelelim bu taşıta.

Çoğunuz, bu mermiye verilecek hızın çok aşırı bir hız olduğunu düşünebilirsiniz. Gerçekte mermiye verilecek hız hiç de fazla bir hız değildir. Şunu unutmayın baylar, Dünya'mız, şu ihtiyar denen Dünya'mız, Güneş'in çevresinde bu mermiye verilecek hızın tam üç katı bir hızla dolandır.

Bu bilgiyi duyan halkta öyle bir dalgalanma oldu ki, hemen aynı anda her ağızdan bir «Ooo!...» çıktı.

— Ya, dedi Arden. Size bir kaç örnek daha vereyim. Yalnız beni bağışlayın, biz Fransızlar daha çok fersah ölçüsünü kullanırız. Bunun için vereceğim örnek de fersah üzerine olacak.

«Söyle, söyle» sesleri duyuldu.

— Neptün yıldızını duymuşsunuzdur hepiniz. İşte bu haspanın hızı saatte tam beş bin fersahtır. Uranus'un ki yedi bin, Satürn'ünki ise sekiz bin sekiz yüz elli sekizdir. Jüpiter'e gelince... saatte tam on bir bin altı yüz yetmiş beş fersah yol alır. Dünya'nınki ise tam yirmi yedi bin sekiz yüzdür.

Halk arasında gene büyük bir «Ooo!...» sesi duyuldu. Dalga dalga alana yayıldı. Bu öyle büyük bir hızdı ki, kimi izleyiciler sağa sola bakınmaya, dünyanın bu hızından korkmağa başladılar.

— Merkür'ün hızı bu konuda rekordur dedi Fransız. Tam elli iki bin beşyüz yirmi fersah...

Bir an susan Michel Arden dinleyicilere baktı. Hepsi adeta nefes almaktan çekinir gibi dikkatle ve sessizce dinliyorlardı:

— Bizler de, dedi Arden işte bu hızla dönen yer küre üzerindeyiz. Bu hızdan rahatsız olanınız var mı

içinizde? Kuşkusuz günün birinde bu hızlara kağı arabasının hızı gibi dudak bükerek bakacağız. Mekanik araçlarla, elektrik gücüyle çok daha büyük hızlar sağlayacağız.

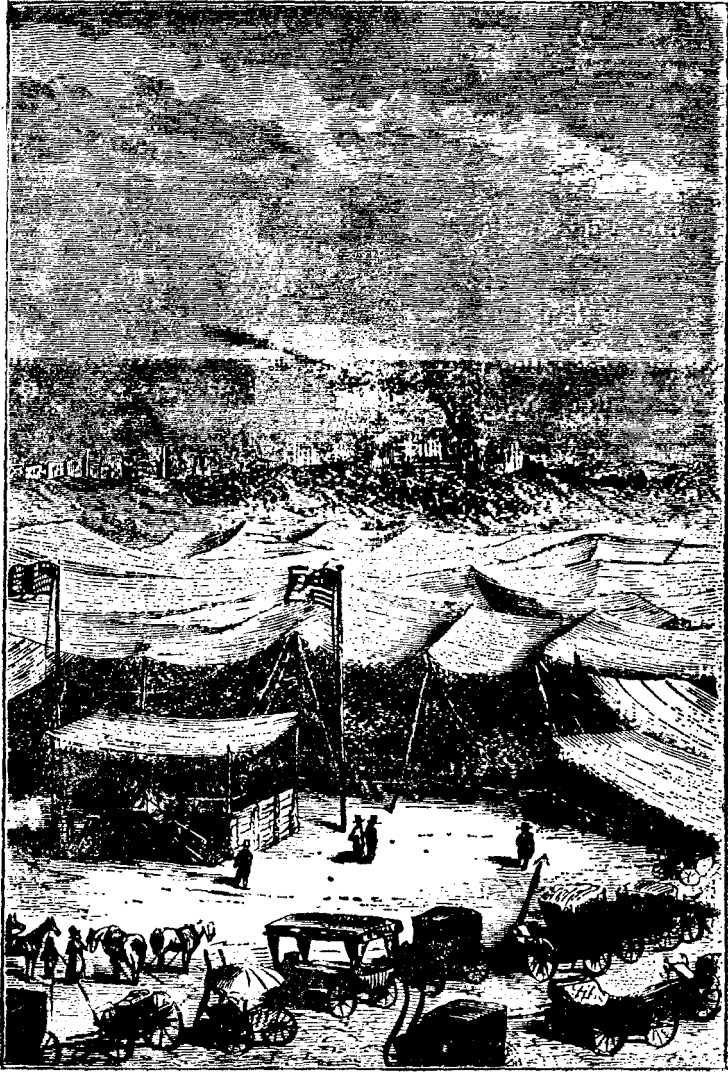
Bunca ilerleme gösteren insanlık artık kendi dünyasında kapalı kalmayacaktır. Nasıl Liverpool'den buraya, Tampa'ya geldiysem, artık gökteki öbür gezegenlere de kolaylıkla gidilecektir. Uzay da tıpkı kıtalar arasında uzanan okyanuslar gibi, **insan gücü ile aşılabılır**. Aradaki uzaklık günün birinde sıfıra inecektir.

Doğrusu ya, Michel Arden çok güzel konuşuyordu. Halk onu çılgın gibi alkışlıyor, alan baştan başa alkışlarla inliyordu.

Ancak, konuşmanın bundan sonraki bölümünü merak eden çok kişi de alkışlara karşı çıkıyor, ister istemez «Susalım, susalım» diye arkadaşlarını uyarıyorlardı.

— Biraz açıklama yapayım, dedi. Arden. Acaba şu sizin meşhur Atlantik ekspresine binsek, onunla Ay'a gitme olanağı olsa, kaç günde varırdık Ay'a? Ben hesapladım, siz hiç yorulmayın. Tam üç yüz gün arkadaşlar. Yani bir yıl bile değil. Koşullar elverse buradan trene bineceğiz, tren buradaki hızı ile yol alacak, üç yüz gün sonra Ay'dayız. Çünkü aradaki uzaklık sadece seksen altı bin dört yüz on fersah. Peki, bu uzaklık neye eşittir? Söyleyeyim sizlere. Dünya'nın çevresini dokuz kez dolanırsanız, aynı yolu almış olursunuz. Gördünüz mü baylar, bir gemici, bir gezgin, biraz gayret etse gemiyle trenle dünyanın çevresini dokuz kez dolanabilir. Böyleleri yok mu içimizde? Var kuşkusuz. O halde, o halde baylar, Ay'a günlük yaşamımızdaki araçlarla bile gitme olanağı var. Yani bu araçların hızı ile.

Halk bu benzetmeleri çok beğenmişti. «Adam gü-

Koca alan gemi yelkenleriyle gölgelendirildi. Açık hava toplantısına binlerce kişi katıldı

zel konuşuyor», «Her şeyi ne güzel de anlatıyor» diyenler, «Adam sanki sihirbaz, anlattıklarını ben bile anlıyorum» diyenler... alan bir beğeni dalgası ile dalgalanıyordu.

Michel Arden bunlara bakarak daha da güvenle konuşuyordu:

— Birbirinden milyarlarca fersah uzaklıkta yıldızlar var. Bu bir gerçek. Bu durumda gezegenlerin Güneş'e olan uzaklıkları nedir ki! Hatta ben, Güneş Sistemi için ne düşünüyorum biliyor musunuz? Benim bu konudaki düşüncemi öğrenmek ister misiniz?

«Evet, evet, söyle dinliyoruz» sesleri yükseldi.

Michel Arden gülümsedi:

— Bana göre, dedi Güneş Sistemi katı bir cisimdir. Onu oluşturan gezegenler hızla dönerler. Birbirlerine dokunurlar, yapışırlar. Aralarındaki uzaklık kısacık bir mesafedir. Ben şuna inanıyorum. Uzaklık, boş bir kavramdır. Böyle bir şey yoktur. Yani uzaklık diye bir şey tanımıyorum.

Maston bu sözlerle öyle heyecanlandı ki, kendini tutamadı:

— Evet, evet doğru söylüyor, uzaklık diye bir şey yoktur, diye haykırdı.

Bu arada Maston öyle heyecanlandı ki, az kaldı tribünden aşağıya düşecekti. Neyseki yanındaki arkadaşları tetikteydi. Onu hemen yakasından tuttu. Eğer Maston yere düşseydi, kuşkusuz uzaklık kavramı hakkında somut bir örnek vermiş olacaktı.

Alanda, kalabalık arasından «Bravo, çok doğru, söylüyor» sözleri yükseldi.

Arden gürültünün dinmesini bekledi. Sonra ağır konuştu:

— Sizlere bir takım hesaplar, formüller verecek değilim, dedi. Ay arasındaki uzaklık azdır. Kısadır.

Hatta bundan bir uzaklık olarak söz etmek hatadır. Yakında trenlerle Ay'a gideceğiz derken hata ettiğimi sanmıyorum. Yakın bir gelecekte, belki bizler de, biz gidemesek bile çocuklarımız kesinlikle Ay trenleri ile Ay'a gideceklerdir. Hızla yol alan, sarsıntısız, sessiz trenlerle... Kısa sürede, hiç yorulmadan, düz bir çizgi doğrultusunda, yani arıların uçuş yolu gibi, dümdüz Ay'a gidilebilecektir.

Bu sözlere hiç inanmamış olanlar bile kendilerini öylesine kaptırmışlardı ki alanda kaç kişi varsa o kadar ağızdan aynı anda «Yaşasın, yaşasın Michel Arden» sözleri duyuldu. Alkış, alkış, bir türlü dinmek bilmiyordu.

Bir süre sonra «Susalım, dinleyelim, dinleyelim baylar» uyarıları sonucu gürültü dindi.

Michel Arden güleç bir yüzle yeni bir bomba patlattı:

— Şimdi baylar, sorusu olanları bekliyorum. İçinizden ne geçiyorsa, elimden geldiğince yanıtlamağa çalışacağım, dedi.

Barbican, toplantının başmdan beri ağzını açmamıştı. Gidişten hoşnuttu. Konuyu biraz değiştirebilmek için yeni arkadaşına sordu:

— Size göre Ay'da, öbür gezegenlerde hayat var mı bay Arden?

— Bu sorunuza kısaca cevap vereceğim bay başkan, dedi Arden. Bu gezegenler yaşanabilecek yerlerdir. Ya üzerlerinde şu anda yaşam vardır. Ya eskiden yaşamıştır. Ya da gelecekte yaşanacaktır.

Bu cevabı duyanlar:

— Çok doğru, diye haykırdılar. Çok akıllı ve gerçekçi bir cevap.

Bu doğrulama, dalga dalga gerilere dek yayıldı.

Tüm alanı dolduranlar, dalga dalga aynı beğeniyi haykırdı.

Barbicané:

— Gerçekten çok akıllı bir cevap, dedi. Yani şunu demek istiyorsunuz sayın dostum, bu dünyada yaşanabilir, öyle mi?

— Bence evet, dedi Arden.

Dinleyicilerden biri söz aldı:

— İyi ama sayın bay, dedi, bu düşüncenizin yanlış olduğunu belirleyen kanıtlar var ortada. Bu kanıtlara göre gezegenin Güneş'e olan yakınlığına, ya da uzaklığına göre orada insan ya sıcaktan kavrulur, ya da soğuktan donar.

Michel Arden cevap verdi:

— Bana karşıt düşüncede olan bu sayın bayı maa-
leşef göremiyorum. Benden çok uzakta, dedi. Ona önce şunu söylemeliyim. Dünya'da da çeşitli iklim kuşakları var. Her kuşakta çeşitli bitki, hayvan ve insanlar var. Mademki Dünya'mızda çeşitli iklim koşullarına uyulabiliyor, o halde Güneş Sistemi içinde de çeşitli iklim koşullarına uyabilecek nitelikte yaratıklar vardır. O halde benim savım doğrudur. Gazegenlerde hayat vardır.

Ben, dedi Arden bir bilgin değilim. Evreni yöneten yüce yasalardan da haberim yok. Ancak ben yürekli bir insan olarak sizlere şunu söyleyebilirim: Bu dünyalarda yaşanabilir mi, bilmiyorum. Bunu görmeye gidiyorum. Sözün kısası bu.

Halk onu öyle çılgınca alkışladı ki, Arden'in düşüncelerine karşıt düşünceleri benimsemediğini açıkça kanıtladı.

Alkışlar dindikten sonra Arden konuşmasını sürdürdü:

— Bana göre, dedi, Dünya, gezegenler içinde yaşamaya en elverişli olanı değildir. İsterseniz şöyle düşünelim, Dünya'nın sadece bir uydusu var. Öbür gezegenlerin ise pek çok uydusu var. Neden? Nedeni basit. Yerkürenin rahatını bozan tek şey ekseninin eğri olmasıdır. Bu eğrilik nedeni ile gece-gündüz doğar, mevsimler doğar. Küremiz ya çok soğuk olur, ya da çok sıcak. Yani, kışın donarız, yazın yanarız. Jüpiter'in ekseni eğri değildir. Bu nedenle de Jüpiter'de iklim bölgeleri, kesin sınırlarla birbirinden ayrılır. Bir yerde hep kış vardır. Bir yerde hep ilkbahar vardır. Bir yerde hep yaz görülür. Her Jüpiter'li de beğendiği iklim bölgesini seçerek orada yaşar. Oradaki bir yıl, bizim on iki yılımıza eşittir. Bu koşullar altında yaşayan Jüpiterliler de bizlerden çok üstün kişilerdir. İyileri bizden çok iyidir. Kötüleri bizim kötülerden çok daha az kötüdür. Görüyor musunuz? Nasıl mükemmel bir dünya... Peki, biz neye böyle değiliz. Bizim ne yimiz eksik?

Herkes can kulağıyla onu dinliyordu. Arden bir süre sustu. Sonra açıkladı:

— Çünkü, dedi, ekseni eğik. Biraz daha düzgün bir ekseni olsaydı Dünya'mızın her şeyi değişirdi.

— Öyleyse ne duruyoruz? Ekseni doğrultalım. Bunu yapmak için hemen çalışmaya başlayalım.

Halk bu öneriyi çok beğenmiş olmalı ki, uzun süre alkışladı. Önerinin sahibi Maston'dan başkası değildi. Birden heyecanlanmış, mühendislik içgüdüğü ile bu öneriyi yapmıştı. Eh, halk da onu alkışlamakla, ne denli doğru düşündüğünü onaylamış oluyordu. Ah, bir dayanak noktası olsaydı! O zaman Maston Dünya'yı yerinden oynatacak bir kaldıraç yapabilirdi.

Ama bu dayanak noktası neredeydi? Dayanak

noktası bulunsa bile yerkürenin ağırlığına dayanabilecek bir kaldıraç nasıl yapılabilirdi?

Ama gerek Maston, gerekse onu alkışlarıyla onaylayanlar bunları ilk başta düşünememişlerdi. Ne de olsa sivri akıllı diye bir deyim var. Eh sivri akıllının akına herşey bu sivri noktadan girer, çabucak. Aynı çabuklukla bu sivri noktadan uçup gider.

ÇETİN BİR CEVİZ

On beş dakikalık bir aradan sonra, toplantı yeniden açıldı.

Michel Arden sorulacak soruları yanıtlamasını sürdürecekti.

Halk arasından kalın bir ses duyuldu:

— Konuşmacının hayali oldukça parlak ve geniş, dedi adam. Şimdi de biraz gerçeğe dönebilir mi? Bize tasarılarından söz edebilir mi?

Herkes sesin geldiği yöne döndü. Adam sıska, kara kuru bir şeydi. Herkes ilk önce «Bu ses bu adamdan nasıl çıkıyor?» diye düşündü.

Adamın canlı bir yüzü vardı. Çenesindeki sakal modaya uygun biçimdeydi.

Toplulukta meydana gelen kıpırdanmalar sonucunda kürsünün önüne kadar gelebilmişti. Orada durmuş, kollarını kavuşturmuş, gözlerini kırpmadan toplantının kahramanını süzüyordu.

Bir yandan da sorduğu sorunun yanıtını bekliyordu.. Ama bu yanıt bir türlü gelmiyordu. Bir süre sonra tekrar konuştu:

— Burada, dedi, Dünya'dan değil Ay'dan söz etmek için toplandık.

— Haklısınız bayım. Konudan uzaklaştık. Hay, hay, Ay'a dönelim.

Adam tane tane konuştu:

— Ay'da insanların yaşadığını söylüyorsunuz, diye başladı. Pek iyi. Ay'da yaşayanlar varsa gerçekten, bunlar soluk almadan yaşıyorlar demektir. Çünkü Ay'da hava yoktur.

Arden'in kırmızımsı saçları adeta diken diken oldu. Bu adamla iyice çekişeceğini anlamıştı.

— Ay'da hava yok mu? dedi. Bunu kim iddia ediyor, bana söyler misiniz lütfen.

— Bilginler.

— Gerçekten bilginler mi?

— Evet, gerçekten bilginlerin iddiası bu.

Michel bir kahkaha attı:

— Sayın bay, dedi, bilginlere çok büyük saygım vardır ama, bilmeyen bilginleri de çok küçük görürüm. Bunu peşin peşin belirtmeliyim.

— Bilgin olmayan bilginler de mi var size göre? diye sordu adam.

— Kuşkusuz efendim, bilgin olmayan bilginler de vardır. Hem de pek çok.

— Ben gerçek bilginlerden söz ediyorum ama.

— Bunları bana bildirirseniz memnun olurum. Çünkü ben bir cahilim bayım.

— Madem öyle, bilimsel sorunlarla ne diye ilgiliniyorsunuz?

— Sebebi basit bayım. Ben cesur bir kişiyim. Tehlikeden korkmam. Hiçbir şey bilmediğim doğru. Benim gücüm, zayıflığımdan kaynaklanır.

Siyah sakallı adam öfkeyle haykırdı:

— Zayıflığınız çılgınlık derecesinde, dedi.

Fransız buna gülümseyerek cevap verdi:

— Bu daha iyi, dedi. Çılgınlığım beni Ay'a ulaştırırsa buna çok memnun olurum.

Topçular Derneği üyeleri bir yandan bu konuşmaları dikkatle dinliyorlar, bir yandan da tüm çabalarına karşı çıkan bu adamı inceliyorlardı. Hiçbiri onu tanımıyordu. Topluluk da kaygılıydı. Konuşmanın nereye varacağı belli değildi. Bu tartışma sonucunda tüm girişimin hiç bir işe yaramayacağı, sonuca erişilemeyeceği kanıtlanabilirdi. O zaman bunca emek, bunca çalışma boşa giderdi.

İşte dernek üyeleri, özellikle başkan Barbicane, giderek büyük bir kaygıya kapılıyorlar, tartışmayı daha büyük bir dikkatle izliyorlardı.

Arden'in düşüncelerine karşı çıkan adam, yenir yutulur gibi değildi. Çetin bir cevazdi.

— Sayın bay, dedi. Ay'da hava olmadığını kanıtlayan belgeler pek çoktur. Bu bir gerçektir. Hem de tartışılmayacak kadar kesin bir gerçek. Hem şunu da unutmayın. Eğer Ay'da hava olsaydı, tümünü Dünya kendine çeker, alırdı. Bu konuda size, yadsınması olanaksız örnekler vereceğim.

— Hay hay, efendim. İstedığınız kadar örnek verebilirsiniz, diye cevap verdi.

— Güneş ışınlarının hava katmanı gibi bir ortamdan geçtiğinde kırıldıklarını bilirsiniz, dedi adam. Ama yıldızlar, Ay'ın arkasında olduklarında ışınları hiç bir zaman kırılmıyor. Neden? Çünkü Ay'ın çevresinde hava katmanı yoktur bayım.

Herkesin gözleri bu kez Fransız'a döndü. 'Acaba ne yanıt verecekti?

— Gerçekten güçlü bir kanıt, dedi Michel Arden. Bir bilgin buna cevap vermekte zorluk çekebilir. Ben ise kolaylıkla, bu savınızın gerçek olmadığını söyleye-

ceğim. Ay'ın yüzünde yanardağlar olduğunu kabul ediyor musunuz? Onu söyleyin siz bana.

— Sönmüş yanardağlar var kuşkusuz. Ama lâv püskürten yanardağ yok.

— Ben bu yanardağların uzun süre lâv püskürdüğünü kabul ediyorum. Buna ne dersiniz?

— Doğru ama, yanma için gerekli oksijen kendiliğinden sağlanmış. Orada zaman zaman patlamalar olması oksijenin varlığını kanıtlamaz ki...

Doğrusu ya Arden, halkın deyimiyle, taşı gediğine koymuştu. Yaman adamdı şu Fransız. Şu son sözleriyle sakallıyı pes ettirmişe benziyordu. Hepsi ilgiyle Arden'in konuşmasını bekliyorlardı. Arden, hiç gururlanmadan sakın, sakın konuştu:

— Eh, dedi, Ay çevresinde hava olmadığını şimdi aynı güvenle söyleyemezsiniz sanırım. Kuşkusuz Ay'da çok ince bir hava katmanı var. Ama ne denli ince katman olursa olsun, hava gene de havadır.

Yabancı adam fikrinden dönmeye niyetli değildi.

— Siz ne derseniz deyin dağlarda hava yoktur, dedi.

— Kuşkusuz, ama vadilerde, bir kaç yüz metre yüksekliğe kadar olan yerlerde vardır.

— Her ne olursa olsun yeterince önlem almalısınız. Çünkü bu havanın eğer hava demek doğru ise basıncı çok azdır. Bunu bilersiniz.

— Benim için endişelenmeyin dostum, dedi Arden. O kadar hava bir kişiye çok bile gelir. Zaten oraya vardıktan sonra, olduğu kadar az soluk almaya çalışırım olur biter...

Fransız'ın bu alaylı konuşması, kahkahalarla karşılandı. Artık millet sakallıyı tiye alıyordu. Sağdan soldan laf atmalar başlamıştı.

Arden gürültülerin dinmesini bekledi. Sonra:

— Madem ki, Ay'da az da olsa havanın varlığını kabul ediyoruz, dedi. O halde müsaade edin de orada su da bulunsun.

Tabii herkes bu alaylı konuşmaya da güldü. Sağdan soldan «yaşa, varol» sesleri yükseliyordu, herkes Arden'e cesaret veriyordu. Arden bu hava içinde konuşmasını sürdürdü:

— Hem, biliyorsunuz ki, biz Ay'ın sadece bir yüzünü görüyor, bu yüzünü biliyoruz, dedi. Öbür yüzünde daha çok hava olmadığını iddia edebilir misiniz? Öbür yüzünde daha çok hava olabilir.

— Bu varsayımınız neye dayanıyor?

— Anlatayım, dedi Arden. Ay, Dünya'nın çekiminin etkisiyle zamanla yumurta biçimini aldı. İşte bu nedenle biz Ay'ın daha küçük olan bölümünü görüyoruz. Bilgin Hansen'in belirttiğine göre, Ay'ın ağırlık merkezi öbür yarısında bulunuyor. Bu nedenle de Dünya'mızdaki su, hava gibi kimi cisimler, yaradılışının daha ilk günlerinde öbür yarısına aktarılmıştır.

— Bunlar uydurma, diye haykırdı karasakallı adam. Uydurma ve saçma...

— Yoo, dedi Arden rahatlıkla. Bu söylediklerim mekanik kanunlarının doğal bir sonucudur. Bu gerçekleri çürütmek oldukça zordur.

Michel Arden elde ettiği üstünlüğü daha da pekiştirmek için halka döndü:

— Şimdi şu sayın topluluğa soruyorum, dedi. Ay'da, tıpkı Dünya'daki gibi bir hayat var mı yok mu?

Yüzbinlerce ağızdan aynı anda aynı sözler duyuldu:

— Var, var, var...

Alanı dolduran tüm eller birbirine vurdu. Öyle bir alkış koptu ki, ta yükseklerden uçuşan kuşlar bile gürültüden ürküp kaçıştı. Halk büyük bir heyecan

içinde bağırp çağırıyordu. Ama karasakallı da en az Arden kadar inatçıydı. Kararlıydı. Kendine güveniyordu. Yenilmek nedir bilmiyordu.

Elini kolunu sallıyor, daha soruları olduğunu anlatmağa çalışıyordu.

Sağdan soldan «Kovun şu herifi», «Bu sakallı da nereden çıktı, defedin gitsin» sözleri duyulmaya başladı.

Bu sözler giderek şiddetlendi.

— Defol, defol karasakallı zebani, sözleri çevreye yayıldı.

Ama karasakallı adam vücudunun görünüşünden beklenmeyen bir kararlılıkla, kürsüye yapışmış, oradan ayrılmak niyetinde olmadığını gösteriyordu.

Artık burası bir toplantı alanı değil, öfkeli insanlardan oluşan dalgah, fırtınalı bir denizdi. Bu deniz az sonra şu zavallı adamı yaka paça alıp, uzaklara atmaya hazırlanıyordu.

Tehlikeyi gören Michel Arden iki kolunu da havada sallayıp halkı susturmayı başardı.

Sonra karasakallıya dönerek büyük bir nezaketle sordu:

— Daha söyleyecekleriniz mi var sayın bayım?

Adam öfkeyle cevap verdi:

— Evet var, dedi. Söyleyecek çok sözüm var daha. Yüzlerce, binlerce sözcük. Hayır... hayır, bir tek sözcük. Bu girişiminizde hâlâ direnebildiğinize göre siz... şey... şey olmalısınız.

— İyi ama, dedi Arden, Mermiye verilecek yeni biçimden sonra nasıl söyleyebilirsiniz bunu.

— Behey akılsız, diye bağırdı karasakallı. Mermi- nin o hızına dayanamazsınız, parçalanırsınız.

— Ben böyle bir tehlikenin olacağını sanmıyorum bayım.

— Mermi hava katmanını aşarken ısı çok yükselecek.

— Hiç üzülmeyin. Merminin çeperleri çok kalın olacak. Hem atmosferi öyle bir hızla geçeceğim ki!...

— Peki, yiyecek içecek sorunu!...

— Bana bir yıl yetecek kadarını birlikte götürebilirim. Hem unutmayınız, yolculuk sadece dört gün sürecek.

— Yolda solumanız için gerekli hava!...

— Kimyasal yoldan sağlayacağım yeteri kadar havayı.

— Peki, peki... İnanmıyorum ama, diyelim ki, Ay'a vardınız. Oraya nasıl ineceksiniz?

— Buradakinden altı kez daha çabuk. Çünkü Ay'ın çekimi buraya oranla altı kat daha azdır.

— Eh bir cam gibi kırılmanız için yeter bu...

— Gerektiğinde kimi füzeleri ateşleyerek inişi sağlayacağım.

— Peki inatçı bay, diyelim ki, her şey iyi gitti. Ay'a indiriz. Oradan Dünya'ya nasıl döneceksiniz?

Bu soru üzerinde alan büyük bir sessizliğe büründü.

Gerçekten, o ana dek kimse bunu düşünmemişti. İşte Michel Arden şimdi pes edecekti. Çünkü Ay'a gitmek belki gerçekleşebilirdi ama Ay'dan Dünya'ya dönmek düşünülemezdi bile.

Sessizlik sanki bir nabız gibi atıyordu ortada. Herkes merakla Michel Arden'in yanıtını bekliyordu.

Arden başını dikti. Halka doğru baktı:

— Oradan geri dönmeyeceğim, dedi.

Hiç kimse ne yapacağını bilemiyordu. Sanki alana bir bomba düşmüş. Herkes aynı anda her türlü hareket yeteneğinden yoksun kalmıştı. En küçük bir hareket bile görülmüyordu.

Karasakallı, bu korkunç suskunluğu sert sesiyle yırttı:

— Orada bir aptal gibi öleceksiniz, dedi. Bunun bilime hiç bir yararı olmayacağını belirtmek isterim.

— Devam edin, dedi Arden.

— Siz artık sınırı aştınız, dedi adam. Benimle alay ediyorsunuz düpedüz. Ne diliyorsanız keyfinizce yapın. Kılım bile kıpırdamaz.

Michel bir kahkaha attı:

— Yoo, dedi, üzmeyin tatlı canınızı.

— İyi ama, dedi adam, davranışlarınızın sorumlusu bir başkasıdır.

— Kim olduğunu söyler misiniz?

— Saçma, saçma olduğu kadar da gerçekleşmesi olanaksız olan bu tasarımı hazırlayan kimse.

Bu saldırının hedefi doğrudan doğruya başkan Barbicane idi.

Barbicane, karasakallının ortaya çıkmasından beri kendini güçlkle tutuyordu. Birden fırladı. Adamın üstüne atılacaktı. Ama boşuna, Çünkü karasakallı, olduğu yerde, kökü çok derinlerde bir çöl bitkisi gibi dimdik duruyordu. Çöl bitkisi en şiddetli fırtınalara nasıl direnirse, adam da her tür saldırıya hazır bekliyordu.

Zaten bu kalabalık içinde bir saldırı beklemiyordu.

Delici bakışlarla başkan Barbicane'a bakıyordu adam.

Barbicane da ona aynı duygularla bakıyordu. İki kurt karşı karşıya gelmiş, saldırıdan önce birbirlerini süzüyor gibiydiler.

Artık toplantı bitmiş, halk kente doğru yürüyordu. Kürsü, üyelerin bulunduğu tribünler fırtınaya kapılmış küçük kayıklar gibi sallanıyordu.

Yürüyüş kente kadar sürdü.

Michel Arden, kendini eller üstünde taşıyan kalabalıktan bin güçlükle kurtarabildi. Hemen oteline girdi. Kapısını kapatıp yatağa uzandı. Çok güçlü bir askeri birlik, pencerenin altında ve otelin çevresinde nöbet tutuyordu.

Bu sırada Barbicane ile karasakallı arasında önemli bir olay geçiyordu.

Başkan karasakallıya yaklaşarak «Gelin benimle» dedi.

Beriki onu izledi. Ruhtıma geldiklerinde yanlarında kimse kalmamıştı.

Orada durdular. Birbirini hiç tanımayan iki düşman karşılıklı baktılar.

Barbicane,

— Kimsiniz siz? diye sordu.

— Kaptan Nicholl.

— Tahmin etmiştim, dedi Barbicane. Bugüne dek hiç karşılaşmamıştık.

— Eh, karşı karşıyayız işte.

— Bana hakaret ettiniz.

— Nasıl kabul ederseniz.

— Neden buna gerek gördünüz, açıklar mısınız?

Kaptan «Hay hay» dedi.

Barbicane onun amacını anlamıştı:

— Yoo, diye atıldı. Her şeyin aramızda gizli kalmasını istiyorum. Kentin beş kilometre uzağında bir orman var. Orayı biliyor musunuz?

— Evet.

— Yarın sabah beşte, kabul mü?

— Kabul. Sizi bekleyeceğim sayın başkan.

Barbicane sordu:

— Gelirken karabinanızı unutmazsınız değil mi?

Nichol de aynı soruyu sordu:

— Siz de unutmazsınız umarım.

Bundan sonra birbirlerinden ayrıldılar.

Barbicane, odasına kapanıp Michel Arden'in ortaya attığı varsayımları düşünmeye başladı.

Dünya umurunda değildi. Yarın sabah beşte dananın kuyruğu kopacaktı. Bu düello sonunda belki de ölecekti. Ama önemli olan Ay'a gidilip gidilemeyeceği idi.

İşte bay başkan böyle bir kişiydi.

D Ü E L L O

O gece Michel Arden bir türlü uyuyamıyordu. Yattığı yerde durmadan dönüyor, bir saniye olsun gözünü kapayamıyordu. Çarçafın içinde debelenip duruyordu. Gerçi yattığı yatak alıştıklarına benzemiyordu. Çünkü Amerikan yatakları, Avrupa'da kullanılan pamuk yataklara göre çok sertti.

Arden o arada, Ay'a gidecek merminin içine daha rahat bir yatak koymayı düşündü. Sonra da bu düşüncesine güldü.

Pencerenin dışında, gecenin karanlığı ağır ağır aydınlanırken oda kapısının vurulduğunu duydu. Tam da dalmak üzereydi. Bütün gece boyunca çırpınmış durmuş, işte ancak şimdi uykuya dalıyordu.

Dikkatle dinledi. Kapıya bir demirle vuruluyordu. Vurmanın yanı sıra adının söylendiğini, yüksek sesle çağırıldığını da duydu.

Dışarda birisi «Açın, lütfen açın, ne olur açın» diye adeta yalvarıyordu.

Gürültü o kadar arttı ki, hemen kalkıp kapıyı açmazsa, çatır çatır kırılacağını anladı. Bunun üzerine yataktan kalkıp kilidi açtı, kapıyı araladı.

Aynı anda kapı büyük bir hızla itildi, Topçular Derneği sekreteri Maston bir rüzgâr gibi içeriye girdi.

Nefes nefeseydi. Söze nereden başlayacağını bilemiyor gibiydi.

— Dün akşam, dedi, başkanımız herkesin içinde hakarete uğradı. Bunun üzerine kaptan Nicholl'ü düelloya davet etti. Bu sabah ormanda karşılaşıyorlar.

— Nereden biliyorsunuz bunları? diye sordu Arden.

— Kendisi söyledi bana.

Maston Arden'e yaklaştı. Ellerini tuttu.

— Bu düelloda başkan ölürse, dedi, herşeyin sonu olur bu. İşte bunun için düelloyu önlemek gerekiyor. Onu da ancak siz önleyebilirsiniz mösyö Arden.

Michel Arden durumu kavramıştı. Hem bunları dinliyor, hem de giyiniyordu.

Çok kısa bir süre sonra iki arkadaş kentin kenar mahallelerine varmışlardı bile.

Hızlı hızlı yürürlerken Maston, Fransız'a kaptanla Barbicane arasındaki çekişmeyi, bu çekişmenin öyküsünü anlatıyordu. Ona göre kaptan başkana çatmak için bu toplantıyı bir bahane olarak almıştı. Sırf başkana hakaret edebilmek için bunca ağız dalaşına girmişti.

Maston anlattıkça Arden durumu daha iyi kavırıyordu. Gerçekten durum çok nazikti. Eğer zamanında yetişmezlerse zavallı Barbicane ölebilirdi.

O halde çabuk hareket etmeleri gerekiyordu.

Bunları düşünen Arden birden koşmaya başladı. Maston önce şaşırdı. Ama Arden'in kendinden hızla uzaklaşmakta olduğunu görünce o da koşmaya başladı.

Bu şekilde koşarak tarlaları geçtiler, tepeleri aş-

tılar, ama tüm çabalarına karşın, ormana geldiklerinde saat gene de beşi geçiyordu. Hesaba göre düello başlayalı yarım saat olmuştu.

İlerde yaşlı bir oduncu gördüler. Adam ağzına koyduğu pürosunu zevkle içiyor, bir yandan da balta-sını savuruyordu.

Maston adama yaklaştı:

— Karabinalı bir adamın ormana girdiğini gördünüz mü? diye sordu. Şu Barbicane, bizim başkanımız Barbicane'ı?

Oduncu Allahlık bir adamdı. Öyle Barbicane adını falan duymuş değildi. Maston'un yüzüne boş gözlerle baktı. Arden:

— Bir avcı... dedi.

Oduncu gülümsedi:

— Bir avcı. Evet, evet, gördüm.

— Çok oldu mu buradan geçeli?

— Bir saat falan oldu sanırım.

Maston «Eyvah, geç kaldık, mahvolduk» diye inledi.

Michel Arden serinkanlılığını kaybetmemişti:

— Bir silah sesi duydunuz mu? diye sordu.

— Hayır.

— Hiç mi ateş edilmedi.

— Yok, yok, dedi oduncu. Ben zaten o avcının halini hiç beğenmedim.

Maston:

— Ne yapacağız şimdi? dedi.

— Ormana girelim. Belki kurşunları biz yeriz de Barbicane kurtulur.

Maston inledi:

— Ah, ah, dedi. Başkana bir kurşun degeceğine bana on tane saplansın razıyım ben.

Arden onun ne denli içtenlikle konuştuğunu an-

ladı. Arkadaşının elini tuttu:

Birkaç dakika sonra çalıların arasında kayboldular.

Burası ormanın en sık yeri idi. Ağaç dalları birbirine karışmış, bir ağ gibi sıklaşmıştı.

Maston'la Arden hızla yürüyorlardı. Sık sarmaşıklar arasından kendilerine yol bulmağa çalışıyorlardı. İkide bir duruyorlar, bir silah sesi duymak için dinliyorlardı. Geçtikleri yerlerde Barbicane'm bıraktığı bir iz olup olmadığını araştırıyorlardı.

Böylece bir saat boyunca sağa sola koştular. Her yanı didik didik ettiler, aradılar. Ama tüm bu aramaları boşunaydı. Şimdi daha çok kaygı duyuyorlardı.

Maston umutsuzdu. Olduğu yerde çevresini dikkatle inceledi:

— İş işten geçmiştir, dedi, bu saatten sonra bir yardımımız olamaz.

Michel Arden de, iyiden iyiye yorulmuştu. Soluk soluğa sordu:

— Niye dayanıyorsun bunu söylerken?

Maston:

— Ben, başkanımızı iyi tanırım, dedi. Onun akli üç kâğıtçılıktan uzaktır. Hile düşünmez, tuzak kurmaz. Tehlikeye falan aldırmadan burnunun doğrusuna gitmiştir o.

Maston bir süre düşündü. Sonra:

— Hay Allah, dedi. Ya oduncudan uzakta ise. Çünkü adam hiçbir gürültü duymamış.

— İyi ama, dedi Arden, biz ormana gireli çok oldu. Bir ateş sesi duymadık ki...

Maston çok üzüntülüydü:

— Geç kaldık, diye fikrini yineledi.

Yeniden ilerlemeye başladılar. İkide bir durup «Kaptan Nicholl... Kaptan Nicholl...» diye bağırıyor-

lar ya da «Barbican... Barbican...» diye haykırıyorlardı. Ama bu bağırışlara hiç bir cevap gelmiyordu. Sadece bu gürültüyü duyan kuşlar, bulundukları dal-
dan pırrr... diye sesler çıkararak kalkıyorlardı.

Bir saat daha dolaştılar. Böylelikle ormanın büyük bir bölümünü taradılar. Hayır, hayır, ne düelloocular-
dan bir iz vardı, ne de düello yapıldığını belirleyen bir iz bulmuşlardı.

Tam, aramayı bırakıp kente dönmek için konu-
şurlarken Maston parmağını dudaklarına götürerek
«Hişttt!...» dedi. «Şurada biri var»

Michel Arden Maston'un gösterdiği tarafa baktı.
Ama uzağı pek göremediği için orada sadece bir ka-
raltı seçti. Maston'a:

— Biri mi var? diye sordu.

— Evet. Kımıldamadan duruyor. Elinde tüfek fa-
lan yok. Acaba ne yapıyor dersin?

— Onu tanıyor musun?

— Dur bakayım... Evet, evet, şimdi tanıdım. Geri
dönüyor.

— Kim bu adam?

— Kaptan Nicholl.

Arden rahat bir nefes aldı. Ne de olsa sonuçsuz
çabaları şimdi sonuçlanıyordu. Aradıklarından birini
bulmuşlardı.

— Yanına gidelim, dedi, ne oduğunu anlarız.

Elli adım kadar ilerlemişlerdi ki, gördükleri kar-
sısında şaşırıp kaldılar.

Onlara göre kaptan ölüme susamış bir adamdı.
Buraya düello için gelmişti. Acımasız elleri ile başkan
Barbican'ı öldürecekti. Katı yürekli ve acımasız kap-
tan Nicholl'ü izlediklerini sanıyorlardı.

Ama işte bu acımasız kaptan elindeki silahı yere
bırakmıştı. Az ilerde zehirli bir örümcek ağı vardı. İki

ağacın arasına gerilen ağa minicik bir kuş yavrusu takılmıştı. Zavallı kuş bu ağdan kurtulabilmek için olanca gücüyle çabalıyor, cıkk... cıkkk... cıkkk... sesleri çıkararak birini imdada çağırıyordu.

Bu yardım çağırısına ilk koşan kaptan olmuş, ağdaki kuşu kurtarmağa çalışıyordu.

Kısa süre içinde kuşu ağdan kurtardı. Elleri arasında korku ile titreyen minik hayvanı bir süre okşadı, sonra serbest bıraktı. Kuş, kendini kurtaran bu adamın avuçlarından havaya doğru uçu.

Kaptan hayatından memnundu. Kuşun uçuşunu bir süre izledi. Tam bu sırada ardında bir ses duydu:

— İyi yürekli bir insansınız kaptan.

Kaptan şaşırarak arkasına döndü, Michel Arden'i gördü.

— Evet, evet, iyi bir insansınız siz.

Kaptan:

— Michel Arden! diye haykırdı, burada ne işiniz var sizin?

— Elinizi sıkmaya geldim kaptan, dedi Arden. Böylece sizin başkanı, ya da başkanın sizi öldürmenize engel olmaya geldim.

Kaptan, Barbicane adını duyunca birden öfkelen-di.

— Hay, dedi, iki saattir onu arıyorum. Bulamadım bir türlü. Nereye saklanıyor acaba?

Michel Arden sağ elinin işaret parmağını gözlerinin önünde bir sarkaç gibi salladı:

— Yoo, yoo, dedi. Bu size yakışmayan kaba bir davranış kaptan Nicholl. İnsan çarpışacağı kimseye karşı saygılı olmalıdır. Hem, neden merak ediyorsunuz? Eğer Barbicane, hayattaysa buluruz onu. Tabii o da sizin gibi yavru kuşlara yardım için bir yerlere takılmış kalmamışsa!

Sonra kaptana baktı. Kaptan onu sessizce dinliyordu:

— Yalnız, dedi, şunu bilmenizi isterim. Onu bu lunca düello edecek değilsiniz.

Kaptan hemen cevap verdi:

— Onunla aramızdaki düşmanlık sonsuz bir kin olarak sürüyor, dedi. Bu nedenle ikimizden biri ölmekten bu kin bitmez. Bunu iyi bilin mösyö.

— Ben buna inanmam dedi Arden. Sizin gibi akıllı, olgun kişiler sorunlarını dövüşmeden de çözümleyebilirler. Birbirinize saygı duyacaksınız ve dövüşmeyeceksiniz. Bunu kesin olarak söylüyorum size...

— Ben dövüşmeye kararlıyım.

— Hayır, dövüşmeyeceksiniz.

O ana kadar konuşulanları dinlemekle yetinen Maston söze karıştı:

— Ben başkanın arkadaşıyım kaptan, dedi. Onun çok yakınıyım. Onu canım kadar çok severim. Çok sayarım. Eğer Barbicane'ı öldürmekle bu kinden kurtulacaksınız, bana ateş edin. Ha ben, ha Barbicane, hiçbir şey farketmez. Çünkü o kadar yakınım ona...

Kaptan'ın karabinayı tutan parmakları gerildi. Maston'a bakarak:

— İyi ama, dedi, böyle tatsız şakalar...

Michel Arden sözünü kesti

— Maston şaka yapmıyor kaptan, dedi. Barbicane'nın yerine kendini öldürmenizi istiyor.

Kaptan iyiden iyiye şaşırmıştı:

— Eee!..., dedi.

— Fakat aziz kaptan ne siz, ne de Barbicane birininizi öldürmeyeceksiniz. Az önce içten dolu sözleriyle en güzel dostluk örneği veren Maston'u da öldürmeyeceksiniz. Hiç biriniz bir kurşuna hedef olmayacaksınız.

— İmkânsız bu, diyerek itiraz etti kaptan.
— Düellooculara öyle bir öneride bulunacağım ki, ikiniz de benim önerimi sevinçle kabul edeceksiniz.
— Ne önerisi bu! diye sordu kaptan.
— Sabredin dostum, dedi Arden. Bunun ne olduğunu Barbicane'la buluştuktan sonra söyleyeceğim. İkinizi bir arada görünce yani.

Kaptan:

— Eh, dedi meraktan çatlayacağım. Hemen başkan aramaya başlayalım. Korkarım ki, başkanı bulmamız uzarsa, meraktan öleceğim.

BAŞKAN'A GELİNCE...

Üçü hemen yola çıktılar. Kaptan karabinasındaki kurşunları boşaltıp, tüfeği omuzuna astı. Aralarında pek fazla konuşmadan yürümeye başladılar.

Yarım saat kadar ormanın içinde ilerlediler. Her yana baktılar. Görünürlerde başkan Barbicane yoktu.

Maston kendi alemine dalmıştı. Garip duygular içindeydi. Her adım atışta sevgili Barbicane'in kurşunla vurulmuş cesedini bir çalı dibinde bulacaklarından korkuyordu. İşte şu, birlikte yürüdükleri kaptan yapmıştı bunu. Bunu yapmış, şimdi de sakın sakın onlarla birlikte vurduğu adamı arar gibi yapıyordu.

Ashında Michel Arden de buna yakın duygularla doluydu. Kaptandan kuşkulanıyordu. İki de bir durup onu süzüyor, yüzünden birşeyler okumağa çalışıyordu.

Maston birden durdu. Dudakları arasından belli belirsiz bir «Eyvah» sözcüğü yükseldi.

Az ilerde kocaman bir meşe ağacının orada bir adam görölüyordu. Otların arasında yarı yarıya kaybolmuştu. Kimildamadan duruyordu.

Maston titreyen sesiyle:

— O, işte orada, dedi.

Evet, oradaki Barbicane'dı. Hiç kimildamıyordu. Maston'la Arden kaptana kin ve nefretle baktılar. Ama kaptan bu bakışları görmemiş gibi davrandı.

Aynı anda Arden bir kaç adım ilerleyerek:

— Barbicane, Barbicane, diye seslendi.

Hiçbir karşılık alamadı.

Bu kez Maston'la birlikte oraya doğru koştular. Çalılıklar arasından uzanan başkanın kolunu yakalayan Maston bir çığlık attı.

Barbicane, otların arasına uzanmış elindeki küçük deftere formüller yazıyor, küçük geometrik şekiller çiziyordu. Tüfeği de yanında duruyordu.

Yani başkan Barbicane, düelloya falan tutuşmuş değildi. Sapasağlamdı. Düellodan daha kötüsü formüllerle ve geometrik şekillerle didişiyordu. Hem öyle dalmıştı ki bu işine, ne ayak seslerini duymuştu, ne de adının çağırıldığını... Hiçbir şeyin farkında değildi Barbicane.

Michel Arden elini onun omuzuna koyarken birden kendine geldi. Yerinde doğrulup şaşkın şaşkın arkadaşlarının yüzüne baktı:

— Aa!... siz burada mısınız? Size müjdeyi vereyim o halde, dedi. Buldum dostum, buldum, buldum...

— Neyi buldun?

— Bir çare.

— Ne çaresi bay başkan?

— Merminin ilk atılışında oluşacak olan geri tepmeyi yok etmenin çaresini buldum dostlarım.

Michel Arden belli etmeden kaptana baktı:

— Gerçekten buldunuz mu? diye sordu.

— Evet, evet, dedi Barbicane. Bunu su yardımı ile yapacağız.

Barbicane bunları söylerken kaptanın da orada olduğunu gördü. Birden irkildi. Adeta kaskatı kesildi.

Michel Arden Barbicane'a:

— İzin verirsiniz size dostum kaptan Nicholl'u tanıtayım, dedi.

Barbicane, bir şeyi hatırlamış gibi:

— Hay Allah, diye bağırdı. Kusura bakmayın kaptan. Buraya kadar geldim de unuttum. Hesaplara dalmışım. Özür dilerim.

Sonra ayağa kalktı. Defterini kalemini cebine yerleştirdi:

— Buyrun kaptan hazırım, dedi.

Michel Arden hemen atıldı:

— Yoo, dedi. Artık düşmanlık bitti. Şimdi dostluk başlıyor. Sizin gibi iki iyi insanın daha önce yüz yüze gelip tanışmaması ve dost olmaması çok kötü bir rastlantı. Eğer biz biraz gecikseydik, şimdi birinizden biriniz ölmüş olacak, biz de onun için ağlıyor olacaktık. Çok şükür ki, bu acı sonucu önlemiş oluyoruz.

Olanları bilmeyen Barbicane, onu hayretle dinliyordu. Arden konuşmasını sürdürdü:

— İnsan mekanik sorunları çözmek için düelloyu unuttur da bir ağaç dibinde çalışmaya başlarsa... dedi. Öbürü de her tür tehlikeye karşın tüfeğini yere bırakıp bir kuş yavrusu için hayatını tehlikeye atarsa... Baylar, dünyanın en iyi yürekli iki insanını anlattım sizlere.

Barbicane mırıldandı:

— Birşey anlayamadım, ben dedi. Neler oluyor kuzum anlatsana bana!

Michel Arden sabahtan beri olanları tüm ayrıntılarıyla anlattı: Sonra kaptanla Barbicane'a,

— Sorarım sizlere, dedi. Sizin gibi soylu, iyi yürekli iki kişinin görevi, birbirini kurşunla vurmak mıdır?

Gerçekten ortada gülünç bir durum vardı. Hepsi bunu seziyorlardı. Hele Kaptanla Barbicane, neredeyse güleceklerdi. Ama birbirlerine karşı nasıl davranacaklarını bilemiyorlardı.

Michel Arden bu durumu görünce hemen onları barıştırmaya karar verdi:

— Sevgili dostlarım, dedi. Sizlerin arasını açan, dedikodu denilen feci hastalıktan başka bir şey değildir. Maalesef bu feci hastalık toplumu etkilemekte, pek çok zarara neden olmaktadır. İşte sizler de bunun kurbanısınız. Aranızdaki düşmanlığın sona erdiğini, birbirinizle dost olduğunuzu, dedikoduya yenik düşmeyecek kadar güçlü olduğunuzu herkese göstermelisiniz.

Kaptanla Barbicane birbirlerine anlayışla bakıyorlardı. Hatta kaptanın karasakalından bir anlam çıkarmak doğru olursa, kaptan gülümsüyordu denebilir.

Arden onlara baktıktan sonra yeniden konuştu:

— Siz ikiniz de gözünü budaktan esirgemeyen kişilersiniz. Şimdi yapacağım şu öneriyi kabul etmenizi istiyorum.

Kaptan:

— Sizi dinliyorum mösyö, dedi.

Michel Arden sözcüklerin üstüne bastıra bastıra konuştu:

— Dostumuz Barbicane mermisinin doğruca Ay'a gideceğini sanıyor değil mi?

— Hiç kuşum yok, diye cevap verdi Barbicane.

— Dostumuz Nicholl ise, bunun Ay'a gidemeyeceğini yeryüzüne ineceğini iddia ediyor. Öyle değil mi?

Kaptan gür sesiyle, meydanda konuştuğu gibi konuştu:

— İddia etmek değil mösyö, bundan eminim ben. Michel Arden güldü. Sonra onlara:

— Güzel, dedi. Sizi bu konuda anlaştıracak değilim. Ancak benimle gelip, olabileceklerinizi görmeyi istiyorum.

Maston hiç ses çıkarmadan bu işin sonunun nereye varacağını anlamağa çalışıyordu.

İki eski düşman birbirlerini süzüyorlardı. Barbicane, kaptanın söyleyeceklerini bekliyordu. Nicholl da başkanın söyleyeceklerini bekliyordu.

Michel Arden en tatlı sesiyle:

— Haydi baylar, dedi. Artık korkulacak bir tepki kalmadığına göre... Açıklıyorum. Kaptan Micholl da tıpkı Barbicane gibi benimle birlikte Ay'a gidiyor. Kabul mü?

Barbicane:

— Kabul, dedi.

Kaptan da aynı anda:

— Kabul, dedi.

Michel Arden iki eski düşmanın ellerini tutup birleştirdi:

— Bravo, bravo, diye bağırды. Yaşasın, oldu bu iş. Sonra eliyle karnına bastırdı:

— Doğrusu çok acıktım, dedi. İyi bir yemeğe ne dersiniz?

Hepsi birden «Kabul, kabul,» dediler.

Kaptanla Barbicane kolkola girdiler. Onlar önden yürürlerken Maston:

— Doğrusu en fazla ben acıktım, dedi. Çünkü

Barbicane'ı ne kadar sevdiğimi biliyorsunuz bay Arden. Doğrusu çok heyecan çektim. İşte bu nedenle yemekte bir kaç kişinin işini görürsem buna hiç şaşmayın.

Michel Arden bir kahkaha attı:

— Ben de sizinle aynı durumdayım, dedi. Ben de en az sizin kadar bu yemeği hak ettim sanırım.

AYLILAR ARDEN'DEN YARDIM İSTİYOR

Michel Arden'in o günkü girişimi ile büyük bir felaketin önlenmiş olduğu kısa sürede her yanda duyuldu. Bu haber Fransız'ın ününü bir kat daha artırdı. Artık herkes ona, Ay'ın keşfi için kurulan Fransız - Amerikan işbirliğinin bir numaralı adamı gözüyle bakıyordu.

Hiç boş vakti yoktu. Kıtanın dört bir yanından koşup gelen meraklılarla konuşmak zorundaydı. Onları buyur ediyor. Ayak üstü de olsa bir kaç dakika konuşuyordu.

Hergün o kadar çok el sıkıyor, o kadar çok kişiyle konuşuyorduki akşam odasına çekildiğinde parmakları sızlıyor, boğazı ağrıyordu. Sesi kısılmıştı. Onuruna hemen hemen her gece yemek veriliyordu. Bu yemeklerde Fransanın ve tüm Amerikan eyaletlerinin şerefine kadeh kaldırmaktan mide fesadına uğrayacaktı neredeyse.

Ancak tüm bu ilgiye, sevgi gösterilerine karşın Arden hiçbir zaman şıarmıyordu. Çok ağırbaşlıydı. Onun yerine bir başkası olsaydı bu ilgi karşısında olmadık hoppalıklara girişirdi.

Bu arada Ay'dan geldiğini iddia eden bir takım

üşütükler de çıkmıştı ortaya. Bunların sayısı gün geçtikçe artıyordu.

İşte bunlardan bir gurup günün birinde Michel 'Arden'i görmeye geldi. Yurtlarına dönmek için kendilerine yardım etmesini ondan istediler. Arden madem ki Ay'a gidecekti, kendilerini de birlikte götürürse onlar da Arden'e kendi ülkelerinde, yani Ay'da, büyük yardımda bulunacaklar, ona her türlü kolaylığı göstereceklerdi.

İçlerinden kimileri Ayca diliyle konuştuklarını ileri sürüyorlar, çakul-çukul, dagul-dugul birşeyler söylüyorlardı. Ay'a gideceğine göre 'Arden de bu dili öğrenmeliydi. Böylelikle Ay'a indiğinde derdini kolayca anlatabilirdi.

Arden tüm bu saçmalıkları sabırla dinliyor, onların konuşmalarına göz yumuyordu. Sonunda Aylılar'a:

— Ay'daki arkadaşlarınıza sizden selâm götüreceğim, dedi.

Adamlar aralarında nutul-futul, zatur-zutur türünden birşeyler söyleyerek odadan çıktılar. 'Arden Barbicane'a:

— Ay'ın insanları etkilediğine inanıyor musun? diye sordu.

— Biraz, diye yanıt verdi Barbicane.

— Ben inanmıyorum ama, tarihte buna örnek kimi olaylar var, dedi Michel Arden. Ay'ın etkisiyle bayılmalar, ateşlenmeler, kendinden geçmeler görülmüş kimi yerlerde.

Barbicane merakla sordu:

— İyi ama nasıl oluyor, neden oluyor bunlar?

— Maalesef, dedi Arden, ben de buna kesin bir yanıt bulamıyorum.

Günler böyle tam bir hayhuy içinde beklemekle geçerken kimi tatsız olaylar da oluyordu. Sivri akıllı

bir Amerikalı, Arden'e bir milyon dolar önerdi. Evet, tam bir milyon dolar.

Karşılığı mı?

Evet, adam sivri akıllıydı ama, verdiği para karşılığında da, bir şeyler istiyordu Arden'den. Hem de basit bir şey. Arden'i alacak, bir kafese koyacak, kent kent dolaştırıp halka para ile gösterecekti.

Michel adamı kovdu yanından. Kovdu ama, olay duyuldu. Bu kez Michel Arden'in boy boy resimleri, piyasaya yayıldı. Bir pul büyüklüğündekilerden, bir afiş boyundakilere dek, her boyda resmi yayıldı kısa süre içinde. Matbaalar durmadan Michel Arden'in resmini basmaya başladı. İstekleri karşılamak için matbaalar üç vardiye halinde çalışmaya başladılar. Söylendiğine göre bir milyon beş yüz bin resim satılmıştı.

Sivri akıllının kaybettiği milyonları daha başkaları, daha başka üç kağıtçılar kazanmışlardı.

Aslında Arden tüm bu ilgiden hoşlanıyordu. Hatta kendisi de kimi girişimlerde bulunarak halka yakın ilişkiler kuruyordu. Sağdan soldan gelen mektuplara cevaplar vermeye çalışıyordu. Böylelikle onun her sözü, her yaptığı, kısa sürede tüm dünyaya yayılıyordu. Ama bunların çoğunu Arden söylememiştii, bu olaylardan çoğundan Arden'in haberi bile yoktu.

Bu da çok doğaldı. Çünkü halk hep olağanüstünün ardındaydı. Hep olağanüstü şeyler duymak istiyordu. Bunun da tüccarları çoktu. Hatta fabrikatörleri bile vardı. Halk bunlara heyecan fabrikatörleri diyorlardı. Adamların sermayesi de yoktu üstelik. Küçük bir kasabanın barında iki tek atan fabrikatör, açıyor ağzını konuşmağa başlıyordu. Arden'in yaptıklarını anlatıyordu. Bu anlatılanlar kısa sürede tüm ülkede bir telgraf haberi gibi yayılıveriyordu. İşte böyle her ka-

sabada, her meyhanede üretilen haberler halkın çok hoşuna gidiyor, ağızdan ağıza yayılıyordu.

Bu söylentiler Arden'e kadar geliyor, Arden ve arkadaşları anlatılanları hayretle dinliyorlar, bu haberi üretenlerin zekâsına hayran oluyorlardı. Maston bunları dinlerken:

— Bizim için kimse haber üretmiyor, diye hayıflanıyordu. Biraz da bizlerden söz etseler, doğrusu çok memnun olacağım...

Hayranlarından fırsat bulabildiği bir gün Arden Colombiad'ı görmeye gitti. Her zaman beraber olduğu Maston ve arkadaşlarıyla konuşa konuşa topçuluk konusunda pek çok bilgi sahibi olmuştu. Arkadaşlarının anlattıklarını dinledikçe top denen silahın öldürücü gücünü daha iyi kavlıyor, onlara «Sizler sevimli ve bilgili katillersiniz» diyordu.

Colombiad'ı hep birlikte gezip gördüler. Arden kendisini Ay'a götürecek olan mermiyi gezerken elleriyle okşadı. Herşeyi çok beğendiğini söyledi.

— Hiç değilse bu merminin kimseye bir zararı olmayacak, dedi. Bu durum bir mermi için garip gelmiyor mu sizlere?

Bu arada Maston bir öneride bulundu. Kendisi de Ay'a gitmek istiyordu.

Barbican bu öneriyi kabul etmedi:

— Maalesef, dedi, mermi bir kişiyi daha taşıyamaz.

Maston düş kırıklığına uğradı. Şansını bir kez de Arden'de denemek istedi. Michel Arden de önerisini kabul etmedi. Ona:

— Sözlerimden alınmayın dostum, dedi. Ay'a gidebilmeniz için çok eksisiniz var sizin.

— Eksişim mi var? diye üzüntüyle sordu Maston.

— Evet dostum diye cevap verdi Arden. Varsay-

lım ki Ay'a indik. Orada sizi gördüler. Hemen size soracaklar kolunuz neden böyle, eliniz neden böyle? diye. Ne cevap vereceksiniz onlara. Kuşkusuz gururla, ben elimi kolumu savaşta yitirdim diyeceksiniz, değil mi? O zaman, işte o zaman Aylılar dünyamızda savaş diye bir vahşetin olduğunu anlayacaklar ve hemen bizi kapı dışarı edeceklerdir. Nasıl, bana hak veriyor musunuz?

Maston bu sözlere çok kızdı:

— Paramparça olursanız, sizin vücut noksanlarınız benimkinden daha çok olacak, dedi.

Michel Arden onun omuzunu tuttu:

— Haklısın dostum. dedi. Ama merak etme. Parçalanmayacağım ve sapasağlam döneceğiz hep birlikte...

18 ekim günü çok iyi sonuç veren bir deneme yapıldı.

Merminin atılışı sırasında oluşacak geri tepmeyi ölçebilmek için, büyük bir havan topu getirilmişti. Bu topu Hillisboro burnuna yerleştirdiler. Böylelikle havanla atılan gülle denize düşecek, çevreye zarar vermeyecekti.

Deneyin amacı sadece tepki görmektir. Bu nedenle mermiyi boş olarak hazırladılar.

Maston atıştan önce elinin kancasıyla merminin sağına solunu yokladı. Kendi kendine söylendi:

— Ne yazık ki, içine giremeyeceğim kadar küçük bir mermi. Eğer biraz büyük olsa içine girer, onlardan önce göklerde uçma başarısını ben sağlardım...

KEDİ SİNCABI YEDİ

Deneme mermisi Maston'un giremeyeceği kadar küçüktü. Ama deneme için, merminin içine iki tane canlı koyacaklardı. Bunlardan biri kocaman bir kedi, Öbürü ise minicik bir sincaptı.

Mermi iki yolcusuyla birlikte atılacak. Kısa süre de olsa büyük bir hızla yol alan mermi içindeki bu canlıların durumu, geri tepmeye karşı direnişleri, zarar görüp göremeyecekleri denenecekti.

Merminin baş tarafında vidalı bir kapak vardı. Onu açtılar. Küçücük hücreye önce kediyi, sonra Maston'un sevgili sincabını yerleştirdiler

Üyelerden biri Maston'a takıldı:

— Sen gidemiyorsun ama, senin temsilcin olarak sincabın gidiyor, dedi.

Havan topunu doldurdular ve ateşlediler.

Mermi namludan hızla çıktı. Yükseldi, yükseldi... Yatık bir yol izleyerek yerden otuz metre kadar yükseğe çıktı. Sonra nazlı nazlı denize doğru yöneldi.

Merminin düşeceği yer daha önceden saptanmıştı. Orada bir kayık her an harekete hazır bir durumda bekliyordu. Mermi düşer düşmez hemen ilerleyip, o noktaya geldiler. Kayıktaki dalgıçlar anında suya dalarak merminin bu iş için hazırlanmış kulplarına hatlatları bağladılar. Verilen işaret üzerine hatlatlar çekildi. Mermi su yüzüne çıktı.

Açıklamağa gerek yok ki, bizimkiler tam takım halinde kayıкта idiler. Yani Barbicane, Maston, Arden ve Kaptan Nicholl...

Olayları büyük bir heyecanla izliyorlar, alınacak sonucu bir an önce öğrenmek istiyorlardı.

Elinde iki ağızlı anahtar bulunan bir teknisyen vi-

dayı çevirdi. Kapak açılır açılmaz kedi dışarı fırladı. Hiçbir şey olmamıştı. Havada bir gezi yaptığının farkında değildi.

Ama sincap, o nerelerdeydi?

Hayır, sincap yoktu. Küçük hücreyi aradılar. Sincap kısa süre içinde yok olmuştu. Buna en çok Maston üzüldü kuşkusuz.

Sincaptan en küçük bir iz bile yoktu. Sincap buhar olup havaya uçmuştu sanki.

İçlerinden biri:

— Tamam, buldum, dedi. Kedi sincabı yedi.

Bu, gerçekçi bir görüştü. Kedi sincabı yemişti. Ne denir! Bilim yolunda ilk kurbandı bu. Ama, merminin geri tepmeyle etkilenmesinden değil de, kedinin açgözlülülğünden canını yitirmişti.

Ne olursa olsun deney başarı ile sonuçlanmıştı. O ana kadar çoğu üyenin kuşkuyla düşündüğü tepki konusu çözümlenmişti. Mermi içindeki canlılar geri tepmenin etkisinde kalmıyorlardı. Bu gerçek anlaşılmıştı. Barbicane elde edilen bu sonuca göre Ay'a gidecek mermiyi biraz daha geliştirecek, daha mükemmel bir mermi yapabilecekti.

Bu mermi sorunu, Michel Arden'in telgrafından sonra adamakıllı önem kazanmıştı. Şimdi yapılan deneyden sonra merminin yeniden incelenmesi, yeni bir proje yapılması gerekiyordu.

Barbicane'a kalsa bunlara hiç gerek yoktu. Biçim önemli değildi. Fazla yere de gerek yoktu. Ona kalsa, sincap gibi iki büklüm oturmağa bile razıydı. Ama, tüm üyeler, geziye katılacaklar böyle düşünmüyorlardı. Önceleri boş olarak düşünülen bu mermide şimdi üç yolcu bulunacaktı. Her şey buna göre düzenlenmeliydi.

Yeni bir proje çizildi. Albany'deki bir şirketle an-

laşma yapıldı. Bu projeye uygun değişikliklerin hemen yapılması istendi.

2 kasımda mermi yeni projeye göre döküldü. Dökümden sonra gerekli işlemler de yapıldı. Hazır oldu mermi. Demiryolu ile Taşlık Tepe'ye yollandı. 10 kasım günü Ay'a gidecek aracı trenden indirdiler.

Özellikle bu araçla yola çıkacak olan Barbicane, Arden ve kaptan, aracı merakla bekliyorlardı. Onu karşılarında görünce çok heyecanlandılar.

Yeni mermi, daha doğrusu Ay aracı, sağlam ve üstün nitelikli bir araçtı. Kıymetli bir maden karışımından yapılmıştı. Güneş altında pırıl pırıl parlıyordu. Uzaktan bakan, bunu bir ortaçağ kulesine benzetebiliyordu.

Barbicane, eseri karşısında gururlanıyordu. Arkadaşlarına:

— Nasıl, araç hoşunuza gitti mi? diye sordu.

Hepsi aracı beğendiklerini belirttiler.

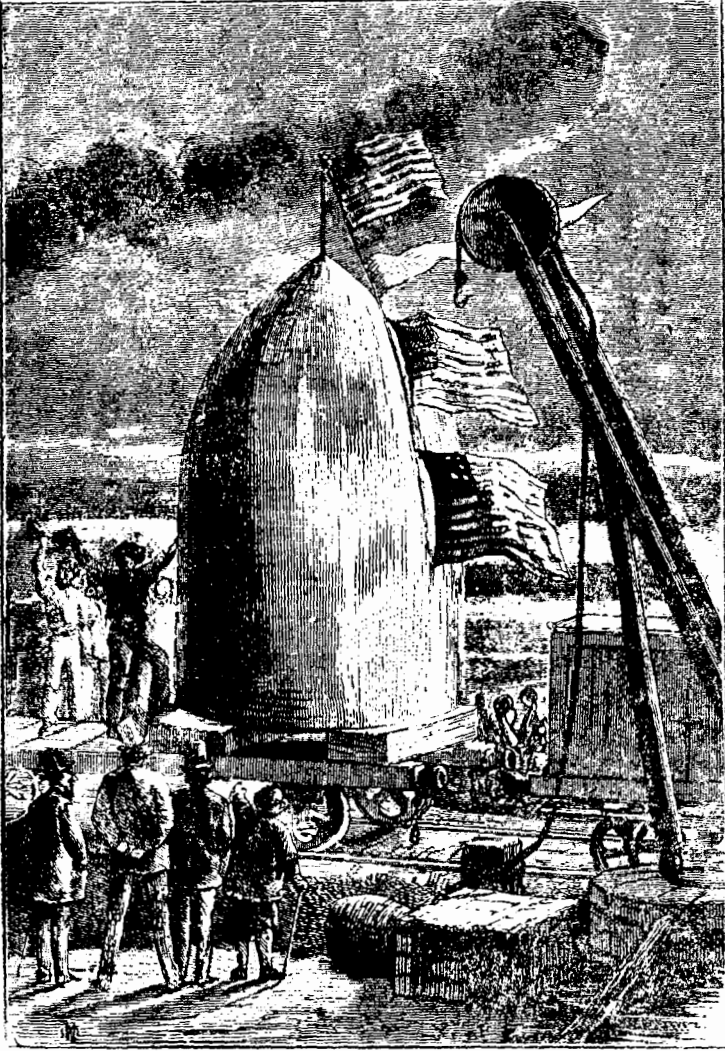
Ancak Arden, merminin biraz daha fazla süslü olması gerektiğini söyledi.

Ama üyeler aynı fikirde değillerdi. Merminin süslü olup olmaması neye yarardı! Önemli olan bunun, yolcularını Ay'a götürecek güçte ve nitelikte olmasıydı.

Sonunda Michel Arden dernek üyelerine:

— Mademki dış görünüşü sizin zevkinize uygun oldu, dedi. İzin verirsiniz, merminin içini de ben döşeyeyim. Mademki bu girişim bir Fransız - Amerikan ortaklığıdır, o halde merminin dışı Amerikan zevkini simgeliyor, içi de Fransız zevkini simgelesin.

Üyeler bu öneriyi hoşgörüyle kabul ettiler.

Aya gidecek mermi, demiryolu ile tepeye çıkarıldı.

ŞİŞMANLAMAK İSTEYEN MERMIYE BUYURSUN

Yeni merminin genişliği üç metreydi. Uzunluğu ise ondan biraz fazla, dört metreydi. Bu madenden kuleye tepedeki bir delikten giriliyordu. Delik alüminyum bir kapakla, istendiğinde içerden, istendiğinde dışardan güvenli bir biçimde açılıp kapanabiliyordu. Ay'a geldiklerinde bu delikten çıkabileceklerdi.

Ancak, yolculuk sırasında da dışarısını görmeleri gerekiyordu. Bunun için dört tane pencere yapılmıştı. Bunlar yuvarlak biçimde, gemilerde bulunanlardan biraz büyükçe pencerelerdi. İki tanesi yanlarda, iki tanesi altta ve üstteydi.

Yolcular, oturdukları yerden tüm gezi boyunca herşeyi rahatça bu pencerelerden izleyebileceklerdi.

Pencere camlarının hareket anında kırılmaması için, birer maden muhafaza ile korunmaları öngörül-müştü. Bu koruma levhaları içerden bir kaç vidayı oynatmakla açılabilirdi.

Aracın içinde her şey yerli yerine yerleştirilmiş, tüm güvenlik önlemleri alınmıştı.

Yolcuların yiyecekleri de özel bir kaptaki gaz aracılığıyla, istendiğinde, ısıtılabilirdi.

Tüm bu teknik mükemmelliğe Arden'in zevki de eklenince Ay aracı daha da mükemmel duruma geldi.

Kapsülün içi çok rahattı. Yolcular rahatça hareket edebilirlerdi.

Böylece, içecek, aydınlanma gibi sorunlar çözülmüş, sadece hava sorunu kalmıştı. Kapsül içindeki hava kuşkusuz üç kişi için yeterli değildi.

Barbicane, üç yolcu, bir de beraberinde götürmeyi düşündüğü köpek için yirmi dört saatte iki bin dört yüz litre oksijene gerek duyacaklarını saptamıştı.

O halde merminin havası bozuldukça tazelenmeliydi.

Ama nasıl?

Bunun için merminin içine yapay hava aygıtı yerleştirilmişti. Yalnız bu aygıtın oluşturduğu havanın bilimsel değeri ne olursa olsun insanlar üzerindeki etkisi henüz tam anlamıyla denenmemişti. İşte bunun için yolculuktan önce bir deney ile bunun saptanması uygun görüldü.

Maston bu karara yürekten katıldı.

— Mademki, dedi bu yoculuğu çok görüyorsunuz bana, o halde bırakın da bu deneyi ben yapayım. Beni kapsüle kapatın, sekiz gün süre ile şu yapay havayı soluyayım. Böylelikle yolculara bir yardımım olur.

Maston'un bu isteğini kabul ettiler.

Maston'un sekiz günlük yiyeceğini kapsüle koydular. Yapay havayı oluşturacak potasyum kloratla kostik potas da kapsüle yerleştirdiler.

Maston 12 kasım akşamı, saat altıda arkadaşlarıyla vedalaştı. Hepsinin ellerini sıktıktan sonra kapsüle girdi. Kapaklar sıkıca kapatıldı. Kapaklar 20 kasım günü açılacaktı.

Maston bu sekiz günü nasıl geçirdi, bu sekiz gün içinde neler yaptı? Kimse bilemez. Çünkü kapsülün duvarları öylesine kalındı.

20 kasım günü akşam saat altıda kapak açıldı. Doğrusu ya herkes kaygılıydı. Fakat, kapaklar açılıp da Maston'un keyifli sesini duyunca rahatladılar.

Maston büyük bir kahraman gibi alkışlar arasından merdivenden indi.

Aynı anda bir kahkahadır yükseldi.

Çünkü bu sekiz günde Maston öyle şişmanlamıştı ki, pantolonunu ilikleyemiyor, eliyle tutmak zorunda

kalıyordu. Maston bu! Nereye girer de işin matragını bulmaz.

Sekiz gün yiyip içip oturunca, olanlar olmuştu.

DEV GÖKDÜRBÜNÜ YERİNE TAŞINIYOR

Başkan Barbicane'ın Cambridge Gözlemevi'ne sipariş verdiği dev gökdürbününün yapımı tamamlanmıştı.

Bu dürbünün olabildiğince yüksek bir yere konulmasında büyük yarar vardı. Çünkü, atmosferi geçen ışınların gücü giderek azaldığından dürbünün olabildiği kadar hava katmanının kalınlığının az olduğu bir noktaya kurulması gerekiyordu. Bu ise en yüksek dağ tepesi demekti.

Bunun için de gerekli incelemeler, araştırmalar yapıldı. Sonunda gökdürbününün Kayalık Dağlar üzerindeki Lon Doruğu'na kurulmasına karar verildi.

Ancak dürbünün her bir parçası tonlarca ağırlıktaydı. Herbiri nazik aletlerdi. Bu bakımdan taşınması çok zordu. Araçlar dağın tepesine yerleştirilirken mühendisler pek çok engellerle, zorluklarla karşılaştılar. Olağanüstü çaba harcadılar. Kocaman taşlar, çok ağır maden külçeleri, geniş silindir parçalar, dimdik dağlara taşındı. Merceklerin ağırlığı on beş tona yakındı.

Her yer karlarla kaplı idi. Tepelere varabilmek için önce geniş çayırılık alanlar, geçit vermeyen ormanlar, sarp kayalar aşıldı.

Bu yerler en küçük yerleşme merkezlerinden bile

uzaktaydı. En basit sorunlar bile zorlukla çözümleniyordu.

Ama işlerini seve seve yapan teknik adamlar, mühendisler ve işçiler, yaptıkları işin bilincinde olduklarından tüm bu zorluklara seve seve katlandılar. Çoğu yerde kendilerine yollar açmak zorunda kaldılar. Bir yıla yakın bir çalışma sonucunda gökdürbünü Kayalık Dağlar'ın tepesinde yükseldi.

Kocaman bir demir iskelete tutturulmuştu. Ustaca hazırlanmış bir düzeneikle gökyüzünün dört bir yanını, yıldızların ilerleyişini rahatlıkla gözleyebiliyordu.

Tam bir milyon altı yüz bin franga patlamıştı bu iş.

Ama dernek üyeleri ilk kez teleskopla baktıklarında bu paranın çokluğunu unuttular.

Her şeyi tam kırk sekiz bin kez büyüten bu güçlü dürbün acaba onlara neler gösterecekti?

Belki de Ay üzerinde gezinen hayvan sürülerini, oralandaki yerleşme yerlerini. Ay insanlarını göreceklerdi. Belki de Ay yüzeyinde akan ırmakları, dalgalanan denizleri göreceklerdi.

Yoo, hayır. Bunlardan hiçbirini göremediler. Ay'ın boydan boya yanardağ yapısında dağlarla kaplı olduğunu gördüler.

Kısa sürede Topçular Derneği üyeleri Ay'ı çok yakından tanıdılar. Her bir girintisini, çıkıntısını öğrendiler. Böylelikle arkadaşları bir mermi içinde oraya ulaşmadan önce onlar Ay'ın yerlisi gibi oldular.

COLOMBİAD DOLDURULUYOR

Nihayet 22 kasım günü geldi.

Yolculuğa on gün vardı.

Yapılacak en önemli iş Colombiad'ın barutla doldurulmasıydı. Bu iş hem zor, hem de çok tehlikeli bir işti.

Kaptan Nicholl bu konuda şöyle düşünüyordu: Bu büyük miktarda piroksil kullanılması büyük bir felâkete neden olabilirdi. Çünkü piroksil en hassas patlayıcı madde idi. Hatta merminin ağırlığı ile bile kendiliğinden patlayabilirdi.

Amerikalıların bu konudaki dikkatsizlikleri, umursamazlıkları ise dillere destandı. İç savaş sırasında ağızlarındaki sigarayı atmadan topları doldurmuşlar ve pek çok kaza olmuştu.

Ancak Barbicane, bu işin önemini biliyordu. Kaza olmaması için ne denli dikkatli olmak gerektiğini de biliyordu. İşte bu nedenle doldurma işinde çalışmak için en dikkatli işçileri seçti. Bir an olsun onları denetimsiz bırakmadı. Daima başlarında bulundu.

Colombiad'a doldurulacak patlayıcı madde Taşlık Tepe'ye parça parça getirildi. Bunlar da küçük, teneke kutulara sıkıca kapatılmıştı. Böylece iki yüz tonluk piroksil iki yüz ellışer kiloluk sekiz yüz parça halinde taşındı. Böylelikle taşıma sırasındaki kaza olasılığı ortadan kaldırılmış oldu.

Demiryolu ile gelen kutuları, çıplak ayaklı işçiler büyük bir dikkatle boşaltıyorlardı. Her fişek kovana ayrı taşınıyor, Colombiad'ın dibine kaldıraçlarla indiriliyordu.

Her türlü buhar makinesi çevreden uzaklaştırılmış, ateş yakmak, sigara içmek bile yasaklanmıştı.

Hatta kasım ayının güneş ışınları bile bu hassas maddeyi ateşleyebilirdi. Bundan korunmak için, her kutu koyu renkli kağıtlara sarılmış, güneş ışınlarının etkisi azaltılmıştı.

Colombiad'ın dibi, elektrikle aydınlatılıyordu. Orası gündüz gibi aydınlıktı. Fişekler bu bol ışık altında çok düzgün biçimde yerleştiriliyordu. Tüm fişekler birbiri ile bir kablo aracılığıyla birleştiriliyordu. Kabloya akım verildiğinde hepsi birden ateşlenecekti.

Bir ağacın dalları gibi, küme küme fişeklerden çıkan teller ilerde bir noktada birleşiyor, daha kalın bir kablo halinde kuyudan yukarıya çıkıyordu. Bu kablo üç kilometre uzunluğunda dizilmiş direkler üzerine tutturulmuştu.

Colombiad'ı havalandırmak için sadece bir düğmeye basmak yeterliydi.

28 kasım günü sekiz yüz kovan, Colombiad'ın dibine yerleştirilmişti. Böylelikle, işin en tehlikeli aşaması başarı ile sonuçlanmıştı. Ama Barbicane, bu süre içinde çok yorulmuş, çok sıkılmış, her an yüreği ağzında gibi heyecan içinde yaşamıştı.

Atış alanına girmek yasaklanmıştı ama, bu çılgın kalabalığı bir noktada tutmak, yasak bölgeye girişleri önlemek olanak dışı kalıyordu. Adamlar yasak bölgeye girdikten başka, ağızlarındaki sigarayı da ateşlemeyi unutmuyorlardı. Tabii, bunları gören üyeler renkten renge giriyor, hemen adamın yanına koşup sigarasını söndürtüyorlardı.

Yere atılan sigara izmaritleri hemen toplanıyor, her yangın söndürme ekibi, ellerinde kovalarla, vardiya olarak nöbet tutuyordu.

Her gün üç yüz bini aşkın meraklı parmaklıkların gerisine gelip olan biteni izliyordu.

Bir gün Barbicane Michel Arden'i ağzında püro ile

görmez mi? Hem ne durumda dersiniz? Bizim Fransız, ağzındaki püroya bakmadan, sigara içenleri azarlıyor, bunun yaratabileceği tehlikeler üzerine bir söylev veriyordu.

Neyse ki, bir yangın ya da patlama olmadı. Colombiad'ın doldurma işi kazasız tamamlandı. Kaptan Nicholl, iş tamamlanınca üçüncü iddiasını da kaybetmiş oluyordu. Gelsin bakalım dolarlar...

Şimdi sıra mermiyi namlu ağzından içeri sokup yavaş yavaş aşağıya indirmek, ateşlenmeye hazır durumdaki fişeklerin üzerine yerleştirmektir.

Mermiyi aşağıya indirmeden önce, yolculukta birlikte götürülecek tüm araç ve gereçlerin, eşyaların da mermiye konmuş olması gerekiyordu.

Michel Arden'e kalsa daha pek çok eşya alacaktı ama, merminin içi üç kişiden başka fazla eşya alacak büyüklükte değildi. Bunun için daha çok gözlemde kullanacakları dürbün, pusula, sekstant gibi araç ve gereçleri aldılar. O sıralarda pek meşhur olan Beer'le Moedler'in yaptığı Ay haritasından da bir kaç tane aldılar. Bu haritada Ay'ın tüm yüzeyi bütün ayrıntılarıyla gösteriliyor, vadiler, boğazlar, tepeler en küçük ayrıntılarına kadar belirtiliyordu.

Silah olarak da üç karabina, üç av tüfeği almışlardı. Yeteri kadar da cephaneleri vardı.

Michel Arden:

— Ay'da kimlerle karşılaşacağımızı bilemeyiz, dedi. Belki de oradakilerin rahatlarını kaçıırız. Bakarsınız tipimizi beğenmezler, onun için gerekli önlemleri alalım biz. Silahlarımız yanımızda olsun da gerisi kolay.

Yeteri kadar kazma, kürek, kazık, el destereleri, ipler, bunlara benzer başka gereçler de aldılar.

Ayrıca her birinin özel giysileri de vardı. Bu giy-

siler onları kuzey kutbunun soğuklarından, ekvatorun ısıcağına dek, tüm hava koşullarından koruyacak nitelikteydi.

Michel Arden sanki Nuh'un Tufan efsanesinde olduğu gibi, Ay'a her tür hayvandan götürmek istiyordu. Ama üyeler bu isteklerine şiddetle karşı çıktılar. Çünkü merminin içi aslında tüm bu araç ve gereçlerle sıkış tepiş dolmuştu. Bir de üç yolcu binince dönecek yer kalmayacaktı ortalıkta.

Fakat Arden iyice diretiyordu bu konuda. Sonunda kaptanın iyi cins av köpeğiyle bir başka cins köpeği götürmeye razı oldular.

Araçta kasalar dolusu tohum da bulunuyordu. Ayrıca iyice sarılıp sarmalanmış, on kadar fide vardı. Akıllı sıra Arden bunları Ay'a ekip dikecekti. Hoş, ona kalırsa bir kaç çuval toprak da götürürdü ama, başkan Barbicane buna şiddetle karşı çıktı.

Ay'ın ıssız bir bölgesine düşebilecekleri, ya da Ay'da hiç bir yiyecek bulamayacaklarını düşünerek bir yıllık yiyecek de almışlardı. Ama Barbicane'in yaratıcılığı burada da kendini göstermişti. Yiyecek maddelerinin fazla yer tutmasını önlemek için herbiri büyük bir basınç altında sıkıştırılarak hacimleri küçültülmüştü. Ama su için aynı şeyi yapamamışlardı. Yanlarına aldıkları su epey yer tutmuştu.

Michel Arden yiyecek, içecek konusunda hiç de endişeli değildi, bitişik eyaletteki bir ormana pikniğe gider gibiydi.

Bir gün bu konuda neden rahat olduğunu arkadaşlarına açıkladı:

— Merak etmeyin, dedi, Dünya'daki dostlarımız bizleri nasıl olsa unutmazlar.

Maston hiç düşünmeden:

— Elbette unutmayız, diye yanıt verdi.

Kaptan Nicholl hemen sordu:

— Nasıl olacak bu iş?

— Bundan kolay ne olabilir, dedi Arden. Colombiad burada durmayacak mı?

— Evet...

— O halde her yıl, Ay'ın Dünya'ya en çok yaklaştığı anda dostlarımız bize yiyecek içecek yüklü bir mermi gönderirler herhalde. Değil mi Maston?

Maston bu işe çok memnun olmuştu:

— Tabii, dedi. Her yıl bir dolu mermi göndeririz size. Tatlısından tuzlusuna kadar...

Arden Maston'un kolunu tuttu:

— Sağol dostum, dedi. Bizleri unutmayacağından eminim. Böylelikle Dünya'mızdan da haber almış olacağız arkadaşlar...

Topçular Derneği üyeleri bu konuşmaları hayranlıkla izliyorlardı. Herbiri bu merminin içinde olmak, onlarla birlikte Ay'a gitmek için büyük bir istek duyuyorlardı. Bunu istemek için insanın şu eski ihtiyar Dünya'mıza pek sıkı bağlarla sımsıkı bağlanmış olması gerekiyordu.

Bu şamata arasında tüm gereçler yüklendikten sonra özel bölmelere, geri tepmeyi önleyecek su da boşaltıldı. Aydınlatma için kullanacakları özel gaz da bölmelere kondu.

Barbican, yolculuğun uzama olasılığına karşı, yapay hava üretmede kullanacakları kimyasal maddelerden de bol bol almıştı. Bu kimyasal maddeler, bir makine aracılığıyla oksijen çıkaracaktı. Maston tam bir hafta bu makinenin ürettiği oksijenle yaşamıştı.

Merminin dolumu bitince, koskoca vinçlerle havaya kaldırıldı. Tam kuyunun ağzına getirildi. Yapılacak iş hem ince, hem de çok tehlikeli bir işti. Vincin biri-

nin aniden boşanması, mermiyi taşıyan tel halatın kopması, merminin tüm ağırlığı ile dibe düşmesine neden olurdu. Bu düşüşün sonu da o binlerce kilo barutun patlaması ile sonuçlanırdı.

Herkes dikkat kesilmiş, merminin, kuyunun duvarlarına değmeden dümdüz inmesi için, içinden Tanrı'ya dua ediyordu.

Vinçler ağır ağır boşaltmaya, boşalan çelik halatlarla birlikte mermi de kuyunun içinde inmeye başladı. Çok ağır çalışıyorlar, ikide bir durup, merminin dengesini denetliyorlardı.

Herkes heyecandan, hareketten, korkudan ter içinde kalmıştı. Nihayet koca mermi dipteki proksil yığınının üzerine rahatça yerleşti.

Herkes derin bir nefes aldı. Çığlıklar, «yaşa»lar «Başardık, başardık» sözleri ortalıkta çınladı. Şapkalar havaya atıldı.

Merminin indirilmesi ile görevli mühendis, başkan Barbicane'in yanına gelip tekmil verdi:

— Mermi dibe oturdu bay başkan.

Herkes kaptanın yüzüne baktı. Kaptan öfkeden kıpkırmızı olmuştu. Elini cebine soktu. Para çantasını çıkardı. Saydığı üç bin doları Barbicane'a uzattı:

— Buyrun başkan, dedi. Bahsi kazandınız. İşte üç bin dolar.

Anlaşılan kaptan, Dünya'dan ayrılmadan önce tüm hesaplarını kapatıp temizlemek istiyordu.

Başkan parayı önce almak istemedi. Ama kaptan ısrar edince almak zorunda kaldı.

— Size yalnız bir şey temenni ediyorum, kaptan dedi.

Kaptan çantasını cebine yerleştirirken,

— Nedir o? diye sordu.

Başkan gülümsedi:

— Kalan iki iddianızı da kaybetmenizi, dedi. Böylece yolculuğun yarıda kalması olasılığı ortadan kalkmış olur.

Kaptan da dahil, herkes bu sözlerle güldü. «İnşallah,» dediler.

SON SAATLER

Aralığın ilk günü nihayet gelebildi. Mermi o gece saat onu kırk altı dakika, kırk saniye geçe atılacaktı. Eğer bu anda atış gerçekleştirilemezse Ay'ın aynı duruma gelebilmesi için tam on sekiz yıl beklemek gerekecekti.

İşte bu nedenle merminin ateşleneceği saniye çok önemliydi. Ne bir saniye önce, ne bir saniye sonra. Tam kırk altı dakika, kırk saniye...

Kış içinde olmalarına karşın hava çok güzeldi. Pırıl pırıl bir güneş, merminin fırlatılacağı gökyüzünü aydınlatıyordu.

Michel Arden'den başka hemen herkes endişeliydi. Kalpleri heyecanla çarpıyordu. Sanki adamın sinirleri çelikten yapılmıştı. Günlük hayatını yaşıyordu. Gelip gidiyor, gülüp şakalaşıyordu. O gece de deliksiz bir uyku uyudu.

Taşlık Tepe ise, kelimenin tam anlamıyla bir panyayı yerine dönmüştü. Çevredeki tüm tarlalar, hatta daha uzaktaki tepeler bile insanlarla dolmuştu. İnsanlar, bu topraklar üzerinde karınca gibi kayınıyordu.

Öbür yandan limana giren gemiler, gelen trenler durmadan adam getirip Tampa'ya boşaltıyorlardı.

Tampa'ya gelenler de soluğu Taşlık Tepe'de alıyorlardı.

Zaten bir aydan bu yana çevrede adeta ikinci bir kent oluşmuştu. Ovada barakalar, kulübeler, çeşit çeşit, boy boy çadırlar yükselmmişti. Bu gecekondu-
larda binlerce insan yaşıyordu.

Her ulustan insan vardı orada. Dünya'nın tüm dilleri konuşuluyordu dense, abartma olmazdı.

Burada her meslekten insan vardı. Bankacı, çiftçi, avcı, pamuk ekicisi, denizci, komisyoncu... tüm bu insanlar ilkel bir pişkinlik içinde dirsek dirseğe yaşıyorlardı.

Tüm eyaletlerden gelenler birbirleriyle adama-kıllı kaynaşmışlardı. Her çeşit giysiler, her çeşit kılık-ta insanlar görülüyordu. Geniş kenarlı, kürkten yapıma şapkalarla panama şapkalar, mavi pamuklu kumaştan giysiler, ham bezden yapılmış ilkel bulüzler yanyanaydı. Bunların yanı sıra parlak renkli potinler giymiş, dik yakalı, kolalı gömlekleri, boyunlarında ipek kravatları, on parmaklarında yüzükler, kulaklarında küpeler, pırlanta zincir, boncuk takmış kibar kişiler hep yanyana görünüyorlardı.

Yemek zamanı bir hay huydur başlıyordu. Her aile kendi göreneklerine uygun biçimde yemek yiyordu. Yenilen yemekleri bastırmak için de pek çok içki içiliyordu. Meyhanelerde, içki satılan dükkânlarda kadehler, bardaklar, şişeler, sürahiler, damacanalarla her tür içki satılıyordu.

Satıcılar da kimi içkileri gazoz, meyve suyu, benzeri içkileri karıştırarak çeşit çeşit kokteyller yapıyorlar, bunları yüksek fiyatlarla satıyorlardı.

Fakat 1 Aralık günü gelince tüm bu görüntü kayboldu. Adeta yaşam duruverdi. Ne yemek, ne içmek!... Halk yakında gerçekleşecek olayla o kadar ilgili ki,

kâğıt oyununa düşkünler, hatta kumarbazlar bile o gün oyun kâğıdına, ya da zarlara el sürmediler. Kesinlikle, o gün hiç kimse kumar oynamadı.

Bu büyük kalabalık, akşama dek, sanki ağırlar içinde kıvrılır gibi sessiz, sakın dolaştı durdu.

Hiçkimse birbiriyle konuşmuyordu. Ortalıkta fırından önceki o sessizlik, o durgunluk vardı. Bu sıkıntı herkesi daha çok etkiliyor, heyecan giderek artıyor, dalga dalga kabarıyordu.

Herkes, «Bir an önce bitse şu iş!» diye düşünüyordu.

Saat yediye doğru ufuk kızarmağa başladı. Herkes durup bunu izledi. Ardından Ay, yusuvarlak belirince sessizlik bozuldu. Sağdan soldan «Yaşasın, Ay göründü... Ay göründü...» Sesleri yükseldi. Çok kimse sevinç içinde birbirine sarılıyor, zıplıyor, dans ediyordu. Kimileri başındaki şapkayı havaya atıyor, kimileri de belindeki tabancasını çekmiş durmadan ateş ediyordu.

Ay, tüm bunlardan habersiz ağır ağır yükseliyor, yeryüzündekileri sevecen bir annenin gülüşüyle selamlıyor gibiydi. Durmadan yükseliyor, yükseliyordu.

Bu sırada gözü pek üç yolcu ortalıkta belirdi.

Onların görünmesi halkın coşkunluğunu daha da artırdı. Az önce Ay'ın görünmesiyle başlayan şamata, şimdi belki de on kat fazlasıyla sürdü. Şimdi bağırırlar Ay için bağırırlardı, kahramanlarımız için bağırırlardı, insanlığın büyük girişiminin başarısı için bağırırlardı.

Coşkunluk bir an hep bir ağızdan söylenen ulusal marş haline dönüştü. Sesler dalga dalga gökyüzüne yükseldi.

Marş bitince ortalığı büyük bir sessizlik kapladı. Orada toplanmış olan yüz binlerce insan sanki birden

bire yok oluvermişti. Çevredeki evler, tüm atelyeler, ovalara vadilere yayılmış, barakalar, gecekondu, çadırlar, tüm bu yapılarda barınan insanlar, hatta kuşlar bile susmuşlardı. Tüm doğa nefes almaktan korkar gibi susuyordu. Bu büyük sessizlikte, yüzbinlerce insanın nabız vurması duyulabiliyordu denebilir.

Heyecan doruk noktasına varmıştı. Herkes tek bir kalp gibi, tek bir düşüncede, aynı heyecanı yaşıyordu.

Ay yolculuğu başlıyordu.

Ay yolcuları, yanlarındaki görevlilerle birlikte halk yığınlarının oluşturduğu geniş duvarları aşip ortaya çıktılar.

Barbican, Arden ve kaptan Nicholl'un yanında topçular derneği üyelerinden başka çeşitli gözlemevlerinden gelen gözlemciler de bulunuyordu.

Ağır ağır yürüyerek kuyunun başına geldiler.

Barbican, son derece serinkanlıydı. Sanki her günkü yaşamı içindeymiş gibi sağa sola emirler veriyor, rahatça hareket ediyordu.

Kaptan Nicholl'ün yüzü solgundu. Ellerini arkasına bağlamış, dudakları kısılmıştı. Sağa sola bakıyor, halka gülücükler yağıdırıyordu.

Michel Arden hergünkü gibi rahat giyinmişti. Kahverengi kadifeden bol elbisesi içinde sağa sola selam veriyor, önüne gelenin elini sıkıyordu. Ayağında renkli deri tozluklar vardı. Pürosunu ağzından eksik etmiyor, salına salına yürüyordu. Yanında yürüyen Maston'la şakalaşıyor, grupta bulunanları güldürüyordu.

Kuyunun ağzına geldiklerinde saat tam ondu.

Bu saat, Barbican'ın kuyuya iniş hazırlıklarına başlama için saptadığı saatti.

Hemen görevlilere gerekli emir verildi. Büyük bir çalışma başladı.

Kuyu ağzında hazır bekleyen vinçler çalıştırıldı. Vinçlerin ucundaki çelik halatlar, kuyu ağzında kurulu bulunan tahta iskelelere bağlandı. Verilen emirlerle yavaş yavaş, iskeleler kaldırıldı. Atış alanından uzaklaştırıldı.

Nihayet Colombiad'ın ağzı boşaltılmış, kocaman namlu tüm görkemiyle meydana çıkmıştı. Madenden bir kuyu gibi, içi pırıl pırıl, yolcuları bekliyordu.

Barbican'e'nin kronometresi ile Murchison'un ki biriyle ayarlanmıştı. Dışarda kalacak olan Murchison, tam saniyesinde bir düğmeye basarak barut yığınının elektrik akımı yollayarak mermiyi ateşleyecekti. İçerdekiler, son beş on saniyeyi, ellerindeki kronometreden izleyebileceklerdi.

Eh, işte namlunun ağzı boşaltılmıştı. Üç kafadar aşağıya ineceklerdi. Yeryüzünde, bir toprağa bastıkları son anlardı artık. Az sonra yerin üç yüz metre altına inecekler, bundan sonra da yeryüzü toprağına ayak basamayacaklardı.

Kuyunun ağzında, oraya kadar gelen görevlilerle vedalaşılar. Bu, çok hazin bir vedalaşma oldu. Maston gözyaşlarını tutamadı. Barbican'e ile kucaklaşırken onun kulağına:

— Sayın başkan, daha vakit geçmedi, diye fısıldadı. Ne olur beni de götürün.

Başkan:

— Hayır Maston, dedi, izin vermem buna.

— Ne olur, çok istiyorum sizinle beraber olmayı.

Barbican'e onu biraz pohpohladı:

— İyi ama Maston, dedi, biz gidince buradaki işleri kim yürütecek? Bizi Ay'da yalnız bırakmak gibi

bir şey olur bu! Unutma ardımızdan yapılacak dünya kadar iş var.

Maston bu sözlerle yatıştı. Arkadaşına, hiç merak etmemesini, buradaki işleri hiç aksatmadan yürüteceğini söyledi.

Bu konuşmaya kulak misafiri olan Michel 'Arden de ona takıldı:

— Aman Maston, dedi, biz gidince kaytarmak yok ha!... Sonra Ay'da ne yaparız senin yardımın olmadan Bize her yıl mermi göndereceksin, unutma sakın...

İşte böyle şakalaşarak birbirlerinden ayrıldılar. Üç yolcu aşağıya indi. Merminin tepesindeki kapağı açarak içeri girdiler. Sonra da içerden iyice kapatıp vidaladılar. Bu kapağı ancak Ay yüzüne inince, dışarı çıkmak için açacaklardı.

Şu andan itibaren merminin içinde kapalı kalmışlardı.

Uzaktan onları izleyen halk, üç adamın kuyunun ağzında kaybolduklarını görünce büyük bir gürültü duyuldu. Halk bu kahraman soydaşlarını alkışlıyordu. Arka sıralarda olanlar, bu olayı görmemekle birlikte, alkışlardan, kuyuya inme işinin tamamlandığını anlıyor, onlar da alkışa katılıyorlardı.

Bu sırada Ay gökkubbede, ısıll ısıll yanarak yükselişini sürdürüyordu. Havada bir tek bulut bile yoktu. Yıldızlar tüm parlaklığıyla parlıyor, bir töreni süsleyen ışıklara benziyordu

Ay, ikizler burcundaydı

Artık saniyeler sayılıydı. Büyük yolculuk neredeyse başlayacaktı

Adeta bu gerçek, tüm kalabalığın duyabileceği gibi yüksek bir sesle ilan edilmiş de tüm halk aynı anda aynı sözleri duymuş gibi birden bire büyük bir ses-

sizlik başladı. Halk ne konuşuyor, ne bağılıyor, hatta nefes almaktan bile korkar gibi büyük bir sessizlik içinde bekliyordu.

Bütün bakışlar Colombiad'ın ağzına doğru çevrilmişti. Uzakta olanlar onu görmemekle birlikte, sanki görüyormuş gibi tüm dikkati ile ileriye doğru bakıyordu. En geridekiler, önlerinde dalgalanan insan enselerinden, insan başlarından ötede sanki Colombiad'ı görüyorlarmış gibi gözlerini kırpmadan ileriye, Colombiad'ın olduğu yere doğru bakıyorlardı.

Murchison, bir eliyle kronometresini tutuyor, öbür elini de baruta akım verecek aygıtın düğmesi üzerinde tutuyordu. Saniye şaşması herşeyi mahvedebilirdi. Yüklendiği büyük sorumlulukla, titriyor, soğuk soğuk ter döküyordu. Yanında duran bir arkadaşı, ameliyat yapan bir doktorun terinin silinişi gibi, mendilini çıkarıp sık sık arkadaşının terli alnını siliyordu. Murchison bu anlarda bile gözünü kronometreden ayırmıyordu.

Yirminci saniyede Murchison kasıldı. Elleri titremeye başladı.

Kuşkusuz mermidekiler de aynı kasıntı, aynı bekleyiş ve heyecan içindeydiler.

Halk arasında bir dalgalanma görüldü. Kimi çığlıklar, kimi hıçkırıklar duyuldu.

— Otuz beş... otuz altı... otuz yedi... otuz sekiz...

Tüm kalpler duracak gibi olmuştu. Sadece iki saniye iki saniye sonra büyük bir olay gerçekleşecekti. Burada toplanan yüzbinlerce insan bu olaya tanık olacaktı.

Bu tanıklık yıllarca anlatılacak, ilerde yeni kuşaklara da bir anı olarak aktarılacaktı. Yüz yıl sonra, ilk ay yolculuğunda tanık olarak bulunan bir büyük dededen övgüyle söz edilecekti.

— Otuz dokuz... kırk...

Murchison aynı anda düğmeye bastı. Colom-
biad'ın altındaki barut yığınının güçlü elektrik akımı-
nı yolladı.

Korkunç bir patlama duyuldu.

Patlamanın büyüklüğünü, korkunçluğunu sözle
anlatmak olanaksızdı. Ne yanardağ patlaması, ne gök
görültüsü, ne savaş alanında yüzlerce topun birden
sürekli atış yapması... hayır hiçbirinden böylesine
korkunç bir gürültü duyulamazdı.

Kuyunun ağzından büyük, çok büyük... yoğun,
çok yoğun bir alev bulutu yükseldi. Aynı anda toprak,
okyanus dalgaları gibi kabardı, kabardı... Mermi bu
yoğun ve büyük alev demeti içinde hızla havaya fır-
larken, onu pek az kişi görebildi.

Öyle büyük bir hızla fırlamıştı ki, hiçbir göz bu
hızdaki bir hareketi izleyemezdi.

Ay'a yolculuk başlamıştı.

YOLCULARIN 'ARDINDAN

Bu alevden demet gökyüzünde çok büyük bir hız-
la yükselirken tüm Florida eyaleti, gökyüzünde bu-
yük bir maytap yakılmış gibi, göz kamaştırıcı bir ışı-
kla aydınlandı. Yüzlerce, binlerce şimşeg'in aynı anda
ve aynı noktada birden bire çıktığı sanısını uyandıran
bir aydınlıktı bu...

Pek çok kaptan gemilerinin seyir defterine, çok
büyük bir göktaş gördüklerini yazdılar.

Gökyüzündeki bu ışık patlamasına karşın, yeryü-

Akla durgunluk veren bir patlamayla birlikte mermi gökyüzüne fırladı. Üç kahraman insanın Ay yolculuğu başlamıştı işte...

zünde de büyük bir yersarsıntısı görüldü. Tüm Fiori-
da baştan başa bu sarsıntı ile dalgalandı.

Hele Taşlık Tepe'de, bir tek kişi bile ayakta kal-
madı. Tüm görevliler, tüm izleyiciler, kadın, erkek, ço-
luk, çocuk, rüzgârın dalgalandırdığı başaklar gibi yer-
lere serildiler.

Bu beklenmedik dalgalanma, herkesin sapır sapır
yere dökülmesi, öylesine bir panik yarattı ki, karga-
şalık son noktaya geldi. Pek çok kişi yaralandı.

Kuyuya en yakın noktada bulunan Maston alevle-
rin görünmesiyle birlikte ayaklarının yerden kesildi-
ğini hissetti. Bir gülle gibi havaya uçtu.

Yüzbinlerce insan aynı anda, parlak ışıkla gözleri
kamaştığından bir an için kör olduklarını sandılar. Ar-
dından duyulan büyük gürültünün etkisiyle sağır ol-
duklarını sandılar. Sarsıntının etkisiyle havalanarak
yere yuvarlandılar. Çığlıklar, feryad, bağırımlar, in-
lemelerle ortalık bir anda ana baba gününe döndü.

Herkesin dili tutulmuş gibiydi. Kimse ne yapaca-
ğını, ne yapmak gerektiğini bilemiyordu. Bilinçten
yoksun bakışlarla sağa sola bakınıyor, yere düşmeden
meydana gelen ağrılarla kıvranıyordu.

Hava akımı, yakın çevrede ne kadar baraka, ku-
lûbe, çadır gibi hafif yapı varsa, hepsini devirdi, yerle
bir etti. Ağaçların pekçoğu yere yattı. Kökleri çatır
çatır kırıldı. Demiryolu üzerindeki vagonlar da bu bü-
yük hava basıncının etkisiyle raydan çıkıp devrildi. Ki-
mileri de büyük ve güçlü bir lokomotif tarafından çe-
kiliyormuş gibi aniden hareket edip karmakarışık, bir-
biri üstüne yığıldı.

Kentte de yüz kadar ev, bir kaç kilise, yeni borsa
yapısı büyük zarar gördü. Temeli çürük evlerin du-
varlarında derin çatlaklar belirdi. Hemen hemen tüm

evlerin camları kırıldı. Sokaklar cam kırıklarıyla dolu.

Sarsıntı limanda da etkisini göstermişti.

Denizde öyle bir kabarma oldu ki, pek çok gemi, koskoca zincirlerini kopartarak ya rıhtıma, ya da birbirlerine vurdular. Açığa doğru sürüklenenler de oldu. Bir kaç küçük tekne kargaşalıkta dibi boyladı.

Denizdeki bu dalgalanma çok uzaklara dek yayıldı. Okyanusta çok iri dalgalar oluştu. Gemiler beklenmedik bir fırtına çıktığını sandılar. Yükselen dalgalar gemileri bir süre oradan oraya sürükledi. Kaptanlar ne yapacaklarını bilemez durumda, boş yere önlem almaya çalıştılar. Ama bu olay o güne dek görülmedik özellikte bir dalgalanmaydı. Bunun için bir önlem almak da söz konusu değildi. Okyanusta kimi tekneler ilk dalgalarla alabora olarak battı. Yolcuları okyanusun derinliklerinde kayboldu.

Okyanuslarda bu olaylar olurken Taşlık Tepe'de ilk kargaşa sona ermiş, halk ilk şokun etkisinden kurtulmuştu.

Yerlere serilenler kalktılar. Yaralılara ilk yardıma koşarken, herkes olup biteni anımsadı. Sanki patlama hemen o anda olmuş gibi yüzbinlerce insan bağışmaya, alkışlamağa başladılar.

«Yaşasın Barbicane...»

«Yaşasın kaptan Nicholl»

«Yaşasın Michel Arden»

«Başardık, başardık, Ay'a gittiler...» sözleri duyuldu.

Genel şaşkınlık ve korkunun ardından büyük bir sevinç dalgası herkesi sardı. Yaralılar bile acılarını unutmuşlar, öbürleriyle birlikte bu sevinç gösterilerine katılıyorlardı.

Şimdi herkes bir yandan başarının sarhoşluğu

içinde bağırp çağırırken bir yandan da Long Doruğu'ndan gelecek telgrafı sabırsızlıkla bekliyordu.

Cambridge Gözlemevi müdürü B. Belfast, o anda dev gökdürbününün başındaydı. Merminin hareketini o izleyecekti. Yanında da bir çok bilim adamı vardı. Onlar da gerekli notları tutmak için hazır bekliyorlardı.

Bilim adamları heyecanla beklerlerken kötü bir olay herşeyi alt üst etti. O güne dek çok güzel giden hava birdenbire bozdu. Pırl pırl gökyüzünde kapkara bulutlar belirmeye başladı. Her yer bulutlarla kaplandı.

İki yüz tonluk piroksilin yanması sonucu oluşan basınç ve ani ısı değişikliği hava katmanlarının hızla yer değiştirmesine yol açmış, bunun sonucu çok hızlı bir bulutlanma olmuştu.

Sanki doğanın düzeni bir anda değişmişti. Hiç beklenmedik hava değişikliği de ülkede kimi karışıklıklar yarattı. Ama hiç kimse bunları önemsemedi.

Önemli olan bulutların gözlemevinin mermiyi izlemesini önleyip önleyemeyeceği, bir de ne kadar süre ile kalacağı idi. Eğer bulutlar bir kaç gün kalırsa, Ay yolcularını izlemek olasılığı kalmayacaktı.

Ertesi gün Güneş, çok kalın bulutların ardından zorlukla görüldü. Sanki yeryüzü ile gökyüzü arasında aşılmaz, kımıldamaz, değişmez bir bulut katmanı oluşmuştu. İşin daha kötüsü, bu katman yerden çok yukarılara dek uzanıyor, Long Doruğu'nda da kapalı hava görülüyordu.

Bu durum bir felâket demekti. Gözlemek ve izlemek olasılığı ortadan kalkıyor demekti.

İlk gün herkes bu kalın bulut katmanının ardından birşeyler görmeye çalıştı ama kimse başarı sağlayamadı. Herkes elinde dürbün, bulundukları yörede

yükseklere çıkmışlar, gökyüzüne bakarak birşeyler görmeye çalışıyordu.

Bu hayhuy içinde gece oldu. Hava adamakıllı karanlıktı. Ay yükseldi ama, kimse onu göremedi. San-ki Dünya'ya, insanlara küsmüş, yüzünü göstermek istemiyordu. Bu durumda hiçbir gözlem yapmak olası değildi.

Long Doruğu'ndan saat başı telgraf geliyordu. Bunları Maston'a getiriyorlar, o da arkadaşlarına okuyordu:

«Saat 19.20 ... hava tam kapalı. Gözlem yapmak olanaksız.»

«Saat 20.30 ... hava tam kapalı. Gözlem yapılamıyor...»

Eğer deney başarılı olmuşsa, bunu kanıtlamak için gözlem gerekiyordu. Ama işte bu olanaktan yoksundular. Son olanak 4 aralık gecesi sağlanabilirdi. O gece saat sekizden geceyarısına dek Ay'ın çok iyi bir görüntüsü olacaktı. Ama bulutlar izin verirse tabii... Herkes kendini göstermeyen Ay'a, ya da Ay'ı örten bulutlara küfrediyordu. Bunun üzüntüsü ile kendini avutmak için içkiden medet umanlar da az değildi. Meyhaneler dolup dolup boşalıyor, sonra gene doluyor, bulut ve Ay küskünü insanlar dertlerini unutmak için içiyor, içiyordu...

Umutsuzluğa kapılanların başında Maston geliyordu. Ne yapacağını bilemiyordu. Sonunda kalktı, en hızlı araçlardan yararlanarak Long Doruğu'na gitti. Mermiyi kendi gözleriyle izlemek istiyordu. Dostlarının, yolculuklarının sonuna geldiğine inanıyordu. Hiç değilse bu son aşamada mermiyi izlemekle, dostlarını bir kez daha görmüş gibi olacağını düşünüyor, bu düşünce ile avunuyordu.

Aslında yolculuğun başarı ile sürdüğüne ve ba-

şarı ile sonuçlanacağına kesin gözü ile bakıyordu. Çünkü merminin bir kıtaya, bir adaya düştüğü konusunda bir haber duyulmamıştı. O halde mermi uzaydaydı, yoluna devam ediyordu.

Maston, yerkürenin dörtte üçünün sularla kaplı olduğunu, hele çok büyük okyanusların var olduğunu, bunlardan biri üzerine düşecek küçük bir mermiyi hiç kimsenin görmemiş olmasının doğal olacağını bir türlü kabul etmiyordu.

Mermi yoluna devam ediyordu. Maston onu izleyecekti.

5 Aralık günü hava durumunda değişiklik olmadı.

Avrupa'nın büyük gözlemcileri, gökdümbünlerini Ay'a çevirmişler, Ay yakınlarından küçük bir noktanın hareketini görmeye çalışıyorlardı. Çünkü orada hava açıktı. Bulut yoktu. Ama ne yazık ki, hiç biri bu olayı izleyecek yeterlikte değildi. Güçsüz dürbünlerdi.

6 Aralık'ta hava gene kapalıydı. Heyecan son aşamasındaydı. Bulutları dağıtıp, Ay'ın önüne gerilen bu acımasız perdeyi kaldırmak için olmadık fikirler ileri sürülüyordu.

Ertesi gün hava değişir gibi oldu. Yeniden umutlanmağa başladılar. Ama bu uzun sürmedi. Gece olunca kalın bulutlar tüm gökkubbeyi örttü. Ortalık karanardı.

Artık pek umut kalmamıştı. 11 Aralık günü saat dokuzu on geçte Ay'ın son dördünü olacaktı. Bundan sonra Ay ışığı çok zayıfladığından mermiyi izlemek olanağı büsbütün ortadan kalkacaktı.

Yeniden incelemelere başlayabilmek için uzun bir süre beklemek gerekecekti. Çünkü Ay'ın yeniden büyüüp gözleme uygun bir ışık verebilmesi için 3 Ocak gününü beklemek gerekecekti.

Tüm bu bilgiler gazetelerin baş köşelerinde yayın

lanıyor, halka sabırlı olmaları söyleniyordu. Sabırlı beklemeleri gerekiyordu, hava her an açabilirdi. Her an gözlem olanağı doğabilirdi.

Aslında bu haberler, bu nasihatlar halkı büsbütün heyecanlandırıyor, çileden çıkarıyordu.

Ayın 8 inde, 9 unda Güneş, şöyle bir an gözükmele yetindi. Sabah uyanır uyanmaz gökyüzünü gözlemeye alışmış olan halk bu durumu görünce Güneş'e lânetler yağdırdılar. Uzun süre ısıklarla, yuhalarla öfkelerini yatıştırmağa çalıştılar. Sanki bunları duyuyormuş, anlıyormuş gibi Güneş, daha da örtündü. Işıkları görünmez oldu.

Ayın 10 unda durumda bir değişiklik yoktu. Gözlemesine kapanan Maston, neredeyse delirecekti. Yarısı insan eliyle yapılmış kafatasının içinde nasılsa bugüne dek sağlam olarak taşıdığı beyni neredeyse eriyecek gibiydi.

Maston çaresizlik içinde kıvranıyordu.

Ertesi gün, umutların son günüydü. Daha sabah-tan büyük bir fırtına başladı. Şiddetli bir rüzgâr, kaç gündenden beri oldukları yerde demir atmış gemiler gibi duran kocaman, kara bulutları önüne katarak doğuya doğru sürükledi. Giderek gökyüzü açıldı. Gökkubbenin mavi rengi göründü. Önce Güneş, ışıklarıyla gökyüzünü şıkır şıkır yıkadı. Ardından Ay, nazlı nazlı yükseldi.

Maston erkenden uyanmış, havadaki oluşumları izlemişti. Çok sevinçliydi. Kendisi ile birlikte oraya gelen dernek üyeleri ile şakalaştı, bilim adamları ile konuştu. Herkesi sözleri ile kıldı geçirdi.

— Eh, bizimkiler havanın açtığını görmüşlerdir şimdi, diye söylendi. Kimbilir o pencerelerden gökyüzü ne kadar güzel görülüyordur! Bu gece göreceksiniz,

mermiyi çok güzel izleyeceğiz, Barbicane, bize oradan el sallarsa hiç şaşmam buna...

BARBICANE YILDIZI

Havanın açıldığını, bulutların çekildiğini gören halk o geceyi umutla bekliyordu. Ülkenin en uzak köşelerine dek yayılan telgraf hatları, halkın merakla beklediği haberleri iletmek için titreşip duruyordu.

Tüm ülke bir kulak kesilmiş, Long Doruğu'ndan gelecek telgrafın tık tık'larını dinlemek ister gibiydi.

İlk haber bomba gibi patladı. Bu haber ülkeyi bir ağ gibi ören telgraf şebekesi aracılığıyla hızla yayıldı:

«Mermiyi gördük. İzliyoruz. —Maston»

Herkes bu haberi bekliyordu. Öyle büyük bir rahatlama oldu ki, sanki tüm Amerika Birleşik Devletleri sadece burası değil tüm Dünya rahat bir nefes aldı. Dev bir «ohhh...» yüz milyonlarca ağızdan aynı anda çıkmış gibi oldu.

Maston 12 Aralık gecesi saat sekizi kırk yedi gece mermiyi görmüştü. Ay sonuncu dördüne girmişti.

Bu büyük olayı direktör M. Belfast uzun bir raporla açıkladı. Gözlemle ilgili ayrıntıları saydı döktü. Topçular Derneği'ne gönderilen bu raporda şöyle deniyordu:

«...»

Mermi Ay'a varamadı. Çok az bir farkla Ay'ın yanından geçti. Ay'a o kadar yaklaştı ki, çaresiz onun çekimine kapıldı.

O ana kadar düz bir doğrultuda olan yolu birden

**Tarihi yolculuk, merminin Ay'a uydu olmasıyla sonuçlandı.
Herkes merak ve heyecan içindeydi. Acaba dünyamıza geri
dönebilecekler miydi?**

değiştirdi, bir elipse dönüştü. Bu elips yörüngede dönmeye başladı.

Böylelikle mermi Ay'ın çok yakınında dolanan bir uydusu oldu.

Bu yeni yıldızın ne dönme hızı ne yer değiştirme hızı şimdilik bilinmiyor. Ay'a olan uzaklığı ise sadece dört bin beş yüz elli kilometre kadardır.

Olayların gidişine göre şu iki durumdan biri, olasılıktan gerçeğe dönüşecektir.

Birinci olasılık: Ay'ın mermiyi kendine çekmesidir. Bu durumda yolcular hedefe varmış olurlar.

İkinci olasılık: Ay çekimi etkisini sürdürür, mermi bu yeni yörünge üzerinde sonsuza dek dolanıp durur.

Bu iki olasılıktan hangisinin daha güçlü olduğunu ilerde yapacağımız incelemelerde kesinlikle ortaya koyacağımız kuşkusuzdur. Ancak şimdilik, ikinci olasılığın daha güçlü olduğu kanısındayız.

Bu duruma göre insan uygarlığının gökyüzüne gönderdiği mermi, içindeki üç kahraman insanla birlikte bir yıldızla dönüşmüştür. İçinde üç canlının yaşamakta olduğunu kesinlikle bildiğimiz bu yıldızla bilimsel bakımdan bir isim vermek gerekmektedir. Biz, gözlemevi olarak, bu yeni yıldızla **Barbicane Yıldızı** adını vermeyi öneriyoruz.

Böylelikle Güneş Sistemi içinde üç Dünya vatantaşının yaşadığı bir gezegenin bilimsel yaşam öyküsünü, raporlarımıza şu sözlerle yazıyoruz:

12 Aralık gecesi saat sekizi kırk yedi geçte, Barbicane Yıldızı Ay yörüngesine girmiştir... Saygılarımızla.

J. M. Belfast»

Long Doruğu'ndan yayınlanan bu bildiri tüm dünyada büyük bir şaşkınlık uyandırdı.

İlk akla gelen şu soru oldu:

Uygarlık uğruna hayatlarını hiçe sayan bu gözü pek yiğitlere bir yardım yapılamaz mıydı?

Kimileri bu soruya hayır, diye yanıt veriyordu.

Onlara göre bu üç adam Tanrı'nın buyruklarına karşı gelmişlerdi. Tanrı onlara yeryüzünde yaşamalarını emrettiğı halde onlar, yeryüzünden ayrılarak başka bir gezegene gitmek istemişlerdi. İşte bu nedenle Tanrı tarafından cezalandırılmışlardı.

Üç arkadaşına ancak iki ay süreyle yetecek kadar hava vardı. Gerçi yiyecekleri içecekleri bir yılda yetirdi ama, hava sadece bu kadardı.

O halde iki ay rahatça yaşayabilirlerdi.

Ya sonra!...

İşte bu sorunun cevabı, en duygusuz kalplerde bile büyük bir üzüntü yaratıyor, tüm dünya heyecanla çalkalanıyordu.

Öte yandan kimileri daha gerçekçi düşünüyordu. Onlara göre deney başarı ile sonuçlanmıştı. Ay'ın yö-rüngesine girmek, sonuç olarak Ay'a gitmek demekti. Bu durumda Barbicane, Nicholl ve Michel Arden adlı üç kahraman tarihe ilk uzay kahramanları olarak geçeceklerdi.

Zaten giderlerken Ay'da ne kadar yaşayacaklarını düşünmüyorlardı ki!... Ay'dan dönüş olanakları var mıydı? Yoo, hayır. Ay'dan dönmeyi düşünmüyorlardı. O halde, bu üç kahraman görevlerini yapmış üç uygarlık ve bilim öncüsüydü.

Dünya kamuoyu bu ve buna benzer düşüncelerle kaynayıp dururken durumun kötüye gitmediğini, her şeyin yolunda gittiğini düşünen bir tek kişi vardı: Maston.

Maston da en az üç yolcu kadar bu davaya inan-

miştı. O da son derece cesur, gözü pek, özverili bir insandı.

Artık Long Doruğu'na yerleşmişti. Bütün geceler gökdürbününün başından ayrılmıyor, çok çok uzaklarda dönüp duran mermiyi gözlüyordu. Ay gökyüzünde yükselir yükselmez gökdürbününün başına geçiyor, bir saniye bile gözünü kırpmadan uzayın enginliğini gözlüyordu.

Merminin yolunu tamamlayıp, dürbünün görüş alanına gireceği anı sabırla bekliyordu.

Aslında üç arkadaşıyla, altıncı duygu denilen, o hiçbir zaman çözülememiş, açıklanamamış güç aracılığıyla bir bağlantı kurmuş gibiydi. Onların uzaydaki yaşamlarını o da dakika dakika yaşıyor gibiydi.

Bilim adamları ile konuşurken onlara:

— İlk fırsatta onlarla bağlantı kuracağız, diyor-du. Onlara haber iletacağız. Onlar da bizlere haber iletcekler. Buna inanıyorum ben.

Bilim adamları ona kuşkuyla bakıyorlardı.

— Nasıl olur bay Maston, o kadar uzağa ne ile haber gönderebiliriz?

— Hele onlar, nasıl haber gönderebilirler bize?

Maston onlara gülümseyerek yanıt veriyordu:

— Bu deneyin başında hemen hemen çok az kimse Ay'a gidilebileceğine inanıyordu değil mi?

— Evet.

— Peki Ay'a gidildi mi sizce?

— İyi ama...

— Yoo, sayın profesör, Ay'ın yörüngesine girilmesi demek Ay'a gitmek demektir diyen sizlersiniz, öyle değil mi?

— Kuşkusuz öyle.

— O halde baylar, onlarla haberleşme de gerçekleştirilecektir. Bunun yanı sıra neden onlara bir başka

mermi daha göndermeyelim, neden onlara katılmayalım!

Bilim adamları ona korkuyla baktılar. İçlerinden «Galiba adam kaçırdı» diye düşündüler.

Maston konuşmasını heyecanla sürdürüyordu:

— Gönderdiğimiz merminin özelliklerini biliyoruz. Neleri noksandı, onu da biliyoruz. O halde, bunun daha mükemmelini, kusursuzunu yapmak için elimizde geniş bir bilgi hazinesi var. Bunu değerlendirecek çok daha güçlü bir mermi gönderebiliriz.

Direktör Belfast'ın akli yavaş yavaş bu tasarıya yatıyordu. Maston'a ilgiyle sordu:

— Bu mermi ne yapacak, görevi ne olacak?

— Basit, diye cevap verdi. Maston. Uzayda yol alıp oraya gidecek. Orada, başıboş dönüp duran arka daşlarımızı yakalayıp Dünya'ya geri getirecek.

Onu dinleyenler arasından bir «Oooo...» sesi yükseldi.

— Ben buna inanıyorum, dedi Maston. Basit bir hesap işidir bu.

— Ya para, diye sordular.

— Oooo, dedi Maston. Bunun için hiç kuşkunuz olmasın. Tüm insanlık bu iş için kesenin ağzını hiç düşünmeden açacaktır. Hem de sonuna dek...

Bir hafta sonra henüz, bu yolculuğun heyecanı dinmeden, söylentiler ağızdan ağıza yayılırken Topçular Derneği üyeleri bir mektup aldılar. Mektupta şunlar yazılıydı:

«Sayın Üye,

Sizleri 5 Şubat günü çok önemli bir konuyu görüşmek için toplantıya çağırıyorum. Şu anda gökyüzünün sonsuzluğu içinde dolaşmakta olan başkanımız Barbican'a bir an önce kavuşabilmek ve onu Dünya'

mızda yeniden selamlayabilmek için bu toplantıya katılacağınızı umuyorum.

Tüm üyelerin içten isteklerini dile getirdiğimi sandığım bu çağrı ile, derneğimizin şerefli üyelerini en büyük göreve çağırmış bulunuyorum.

Topçuların insanlık ve bilim uğrunda neler yapabileceklerini gösterebilmemiz için ele geçen bu fırsatı değerlendirmeliyiz.

Saygılarımla.

Başkan Barbicane adına
Genel Sekreter
Maston

AYA YOLCULUK